

PROGRAMA ELECTORAL

DEFENSEM LA TERRA

ELECCIONS
AL PARLAMENT
DE CATALUNYA
2024

CONTINGUTS

PROGRAMA ELECTORAL ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2024

1.	2.3.4. CONSTRUCTORA PÚBLICA	28	3.	2.3.5. EMPRESA PÚBLICA	28	DELS PRIVILEGIS	42
DAVANT L'EMERGÈNCIA	2.3.6. FARMACÈUTICA PÚBLICA	29	ALS DRETS	2.3.7. REINDUSTRIALITZACIÓ	29	3.1 INTRODUCCIÓ	42
CLIMÀTICA, SOCIAL I	2.3.8. IMPULS D'UN MODEL	30	3.2 RENDA BÀSICA UNIVERSAL:	2.3.9. PARTICIPACIÓ DE LES TREBALLADORES	31	PEL DRET A EXISTIR	42
NACIONAL: PASSEM A L'ACCIÓ!	2.4 REDISTRIBUCIÓ DE LA RIQUESA	31	3.3 L'HABITATGE ÉS UN DRET.	2.1 INTRODUCCIÓ	4	GARANTIM-LO	44
1.1 INTRODUCCIÓ	2.4.1. REFORMA FISCAL	31	3.4 MODEL TURÍSTIC	2.2 PER LA TRANSICIÓ ECOSOCIALISTA	6	3.5 PER UNS SERVEIS 100% PÚBLICS	51
2.	2.4.2. IMPOST DE PATRIMONI	32	3.6 DEFENSEM EL CATALÀ	2.2.1 FRENAR ELS MACROPROJECTES.	7	AMB DENTS I UNGLES	71
PER UNA NOVA	2.4.3. IMPOST SOBRE DONACIONS	32	A L'ABAST DE TOTHOM	UN ALTRE MODEL ÉS POSSIBLE I NECESSARI	7	3.7 PER UNA CULTURA CATALANA	73
ECONOMIA CATALANA	2.4.4. REVISIÓ DE L'IMPOST	32	3.8 FEMINISME I DRETS LGBTI	2.2.2 CICLE DE L'AIGUA	8	3.8.1 VIOLÈNCIA MASCLISTA	76
2.1 INTRODUCCIÓ	2.4.5. IMPOST A LES GRANS FORTUNES	33	3.8.2 DRETS I LLIBERTATS	2.2.3 SOBIRANIA I TRANSICIÓ ENERGÈTICA	10	3.8.3 DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS	78
2.2 PER LA TRANSICIÓ ECOSOCIALISTA	2.4.6. INCREMENT PROGRESSIU IMPOST	33	3.8.4 PER L'ALLIBERAMENT LGBTI	2.2.4 SOBIRANIA ALIMENTÀRIA I PAGESIA	12	3.8.5 PER UNA ORGANITZACIÓ SOCIAL	80
2.2.1 FRENAR ELS MACROPROJECTES.	2.4.7. AUDITORIA DEL DEUTE PÚBLIC.	33	A L'ABAST DE TOTHOM	2.2.5 GESTIÓ FORESTAL	13	3.8.6 DAVANT L'OFENSIVA REACCIONÀRIA,	80
UN ALTRE MODEL ÉS POSSIBLE I NECESSARI	SUSPENDRE PAGAMENT DEL DEUTE I DELS	34	MÉS FEMINISME!	2.2.6 PER UNA FISCALITAT AMBIENTAL	14	81	
2.2.2 CICLE DE L'AIGUA	SEUS INTERESSOS	34		2.2.7 CAP AL RESIDU ZERO	15		
2.2.3 SOBIRANIA I TRANSICIÓ ENERGÈTICA	2.4.8. LLUITA CONTRA EL FRAU FISCAL	34		2.2.8 BIODIVERSITAT	17		
2.2.4 SOBIRANIA ALIMENTÀRIA I PAGESIA	2.4.9. FOMENT DEL COOPERATIVISME	35		2.2.9 DRETS DELS ANIMALS	18		
2.2.5 GESTIÓ FORESTAL	2.5 PLANIFICACIÓ TERRITORIAL	36					
I PREVENCIÓ D'INCENDIS	I NOU MODEL DE MOBILITAT	36					
2.2.6 PER UNA FISCALITAT AMBIENTAL	2.5.1. REORDENAMENT TERRITORIAL	36					
2.2.7 CAP AL RESIDU ZERO	2.5.2. RECUPERACIÓ D'INFRAESTRUCTURES	37					
2.2.8 BIODIVERSITAT	PRIVATITZADES	37					
2.2.9 DRETS DELS ANIMALS	2.5.3. XARXA DE TRANSPORT PÚBLIC	38					
	I SOSTENIBLE	38					
2.3 PLANIFIQUEM PER LA MAJORIA.							
NACIONALITZACIÓ DE SECTORS							
ESSENCIALS I ESTRATÈGICS							
2.3.1. DISTRIBUÏDORA PÚBLICA		21					
2.3.2. ENERGÈTICA PÚBLICA		22					
2.3.3. BANCA PÚBLICA		24					

3.9 ANTIRACISME	82		
<u>3.9.1 EN L'ÀMBIT SANITARI</u>	<u>84</u>		
<u>3.9.2 EN L'ÀMBIT LABORAL</u>	<u>84</u>		
<u>3.9.3 EN L'ÀMBIT CULTURAL</u>	<u>84</u>		
<u>3.9.4 EN L'ÀMBIT EDUCATIU</u>	<u>85</u>		
<u>3.9.5 EN L'ÀMBIT DE LES FORCES I COSSOS DE SEGURETAT</u>	<u>85</u>		
3.10 DRETS LABORALS	86		
<u>3.10.1 PER UN ESTATUT DE LES TREBALLADORES DELS PAÏSOS CATALANS</u>	<u>87</u>		
3.11 DRETS, LLIBERTATS, SEGURETAT I EMERGÈNCIES	91		
<u>3.11.1 AMNISTIA PER A LES PRESES I EXILIADES POLÍTIQUES</u>	<u>91</u>		
<u>3.11.2 MEMÒRIA HISTÒRICA</u>	<u>91</u>		
<u>3.11.3 REFORMULEM EL PODER JUDICIAL</u>	<u>93</u>		
<u>3.11.4 MODEL PENAL I PRESONS</u>	<u>94</u>		
<u>3.11.5 GARANTIM I DIGNIFIQUEM L'ADVOCACIA D'OFICI</u>	<u>96</u>		
<u>3.11.6 MODEL DE SEGURETAT. PER UNA SEGURETAT PER TOTES I TOTS</u>	<u>96</u>		
<u>3.11.7 SISTEMA D'EMERGÈNCIES</u>	<u>100</u>		
3.12 ESPORTS	102		
3.13 PER UNA TECNOLOGIA AL SERVEI DE LES PERSONES	103		
<u>3.13.1 PROGRAMARI LLIURE</u>	<u>103</u>		
<u>3.13.2 POLÍTICA DE DADES</u>	<u>104</u>		
<u>3.13.3 DEMOCRATITZACIÓ DE LA TECNOLOGIA</u>	<u>105</u>		
<u>3.13.4 COMPRA PÚBLICA DE DISPOSITIUS ELECTRÒNICS I CIRCULARITAT</u>	<u>106</u>		
<u>3.13.5 ESTÀNDARDS LLIURES</u>	<u>106</u>		
<u>3.13.6 INFRAESTRUCTURA DE TELECOMUNICACIONS</u>	<u>106</u>		
4. INDEPENDÈNCIA PER CANVIAR-HO TOT	82		108
4.1 INTRODUCCIÓ			108
4.2 IMPULSAR UNA AGENDA SOCIAL PRÒPIA CAP A L'AUTODETERMINACIÓ I LA INDEPENDÈNCIA	85		109
<u>4.2.1 REIMPULSAR EL MOVIMENT POPULAR I LA MOBILITZACIÓ SOCIAL</u>	<u>86</u>		<u>110</u>
<u>4.2.2 ON HI HA LLUITA HI HA REPRESSIÓ, ON HI HA REPRESSIÓ HI HA D'HAVER ORGANITZACIÓ I SOLIDARITAT</u>	<u>87</u>		<u>111</u>
4.3 INTERNACIONALISME			111
4.4 DRETS DELS CATALANS I CATALANES A L'EXTERIOR			115

1. DAVANT L'EMERGÈNCIA CLIMÀTICA, SOCIAL I NACIONAL: PASSEM A L'ACCIÓ!

PROGRAMA ELECTORAL ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2024

1.1 INTRODUCCIÓ

L'emergència climàtica i les seves conseqüències són cada dia més palpables. Les condicions d'habitabilitat del planeta empitjoren a marxes forçades i Catalunya no n'és cap excepció; la crisi climàtica, de recursos i social, fruit d'un sistema explotador i depredador, precaritza de forma cada cop més evident i preocupant les nostres vides. Una crisi crònica amb unes conseqüències nefastes tal com veiem amb l'escassetat de recursos bàsics com l'aigua o l'augment desbocat dels preus de productes bàsics. Una crisi inherent al sistema que s'evidencia amb l'escalada militar on ens està portant la mentalitat expansionista i extractivista del propi model.

Fer-hi front hauria de ser la principal agenda política de qualsevol govern d'esquerres. Malauradament, aquests darrers anys s'ha fet palès que qui marcava l'agenda política i econòmica del país era Foment del Treball i la Patronal. S'ha volgut tirar endavant una agenda d'impuls de les macroinfraestructures i macroesdeveniments, per falcar un model de país venut al turisme: Copa Amèrica, Quart Cinturó, Hard Rock, ampliació de l'aeroport... I un llarg etcètera de projectes que es venen el país mentre patim un desnonament cada hora i destinem prop de la meitat del nostre salari a lloguers i hipoteques.

El govern d'Esquerra amb coalició amb Junts primer, i en solitari i amb el suport del PSC després, ha seguit fil per randa les prioritats de l'empresariat. El PSC, convertit en el portaveu de la Patronal i màxim exponent del negacionisme climàtic, ha acabat marcant el ritme de la legislatura sense ni tan sols moure's de la seva postura inicial. Tenim, doncs, un Parlament immòbil davant de mobilitzacions i lluites massives, com la de les treballadores públiques de l'educació i la sanitat que han protagonitzat més vagues i mobilitzacions que mai. Aquestes no troben cap mena de resposta a les seves demandes i, en essència, s'ignoren les reclamacions del poble.

Tot això ha convertit el Parlament en una institució subsidiària de la política espanyola, incapaç de defensar la llengua i la cultura catalana dels atacs de l'espanyolisme, que ha abandonat qualsevol agenda pròpia social i de país. D'aquesta manera, la legislatura de la majoria independentista, i d'esquerres dins aquesta, ha aparcat la

independència i s'ha centrat a desenvolupar les polítiques al servei dels empresaris, els rics i del lobby turístic. La legislatura que podia haver marcat una agenda pròpia nítidament d'esquerreres i independentista, que combatés l'onada reaccionària que recorre el conjunt d'Europa, s'ha esgotat abans d'hora per la incapacitat del govern de prioritzar els interessos del poble enfront dels del Règim i la patronal.

Per això, enfront d'una crisi climàtica i social que trinxà el nostre país, el nostre poble i la nostra llengua tenim el deure de no resignar-nos. La nostra proposta política, recollida en aquest programa, vol ser el canvi de rumb imprescindible per iniciar la urgent i innegociable transformació ecologista que necessitem. Construir noves sobiranes amb i pel conjunt del poble treballador català, que posin al centre, de forma planificada i democràtica, les seves necessitats, així com les del planeta, fent dels nostres drets i llibertats l'horitzó irrenunciable del país que volem construir.

Enfront de l'autonomia grisa i miserable que el Règim i la patronal ens imposen nosaltres defensem un país radicalment lliure, just i sobirà. Perquè sabem que no podrem esdevenir sobirans subjectes al Règim del 78, caminarem per recuperar una agenda nacional i social pròpia, una mobilització popular i àmplia que torni a posar l'autodeterminació a les lluites als carrers. Lluitem per uns Països Catalans lliures, socialistes i feministes.

2. PER UNA NOVA ECONOMIA CATALANA

PROGRAMA ELECTORAL ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2024

2.1 INTRODUCCIÓ

Durant dècades el neoliberalisme ens ha fet creure que el model econòmic és merament tècnic. Que la crònica crisi climàtica i social que patim és una externalitat puntual i no pas la misèria i precarietat que fa anys que patim. Que destinar prop de la meitat del salari a les nostres llars i al cistell de la compra és culpa nostra i en cap cas del sistema. En definitiva, que no hi ha alternativa a l'explotació i la vida grisa a la qual ens sotmeten perquè no hi ha una altra economia possible.

Nosaltres sabem que això no és cert, que l'economia és política i no és mera gestió, i per això proposem una Nova Economia Catalana. Una economia basada en les necessitats del conjunt del poble treballador català i el planeta i no en el lucre d'uns pocs. Una economia que prioritzi la imprescindible i immediata transició ecosocial que ens imposa la crisi climàtica i no vengui el país al turisme amb macroprojectes negacionistes. Una economia centrada en la planificació democràtica de les nostres necessitats que generi noves sobiraniaes, que treballi pel repartiment de la riquesa i el control públic dels sectors estratègics i prioritzi la qualitat del treball fent que treballem menys i ho fem totes.

Per fer-ho treballarem per tal de construir sobiraniaes nacionals en sectors estratègics com l'industrial, l'energètic o l'alimentari. Aquesta han de ser l'aposta indefugible d'un país que posi la seva gent i la seva terra al centre.

2.2 PER LA TRANSICIÓ ECOSOCIALISTA

L'explotació dels recursos naturals per part del capitalisme, així com els sistemes basats en el productivisme desenvolupista, en els quals es prioritzen els beneficis individuals per davant dels col·lectius, ens han portat a una crisi socioambiental sense precedents en la història humana. Les polítiques que obvien els límits biofísics de la Terra se succeeixen des de fa més de cinc dècades i les conseqüències del canvi climàtic s'han accelerat aquests darrers anys amb la sequera i l'augment de temperatures, sense que els governs hagin pres decisions

polítiques contundents per revertir la situació, quan no han desplegat polítiques que van en la direcció contrària fomentant un model econòmic basat en el consum dels productes fòssils, el turisme desbocat i l'abandonament de sectors essencials com la pagesia i la gestió forestal.

Avui, el capitalisme tensa el sistema natural fins a tal extrem que les condicions ambientals que han sustentat les societats humanes estan en risc i ens condueixen a la crisi ecològica i climàtica actual i a una fallida ecosistèmica del planeta. Si no alterem els dogmes fonamentals del capital, si només introduïm regulacions o contrapesos al mercat, no podrem resoldre els problemes socials, econòmics i ecològics de la humanitat. Un futur amb unes condicions ambientals que possibilitin la supervivència només es construeix anant a l'arrel dels problemes, sense més excuses ni dilacions.

La CUP ens comprometem a impulsar una transformació ecologista de fons per avançar cap a una societat ecològicament racional fonamentada en la planificació econòmica, la reorganització ecològica i democràtica de la producció i la nacionalització i col·lectivització dels mitjans de producció. Tot amb l'objectiu de situar en el centre les necessitats humanes i la protecció climàtica: el clima, la salut, l'educació, l'habitatge, la cultura i la ciència, però també la plena ocupació i el dret a l'accés lliure i universal a l'aigua potable, a fonts d'energia renovable, als aliments i al sòl fèrtil, així com a respirar aire net.

- **Proposem una Vicepresidència de transició ecològica** que impulsi la transició ecològica de manera transversal per a totes les àrees del govern.

2.2.1 FRENAR ELS MACROPROJECTES. UN ALTRE MODEL ÉS POSSIBLE I NECESSARI

Davant la situació de canvi climàtic sense precedents en la història, fruit de l'augment d'emissions de gasos d'efecte hivernacle des de la revolució industrial, i que suposa una amenaça vital per a milions de vides, cal dur a terme una reversió de les polítiques "desarrollistes" que fomenten el turisme massiu, l'especulació urbanística, l'ús del vehicle privat i l'augment de consum dels combustibles fòssils. Per això ens comprometem a:

- **Aturar qualsevol projecte d'ampliació de l'aeroport del Prat** en qualsevol de les seves derivades que comporti plans de creixement de l'aviació i del nombre de passatgers.
- **Aturar qualsevol projecte d'estudi i execució del Quart Cinturó o Ronda Nord** del tram de Sabadell i Terrassa i de qualsevol dels seus trams previstos fins a Granollers i la Roca del Vallès.
- **Aturar el projecte del Hard Rock.**
 - Retirar el Pla Director Urbanístic de reordenació de l'àmbit del centre recreatiu turístic de Vila-seca i Salou.
 - Revocar l'autorització per a la instal·lació i l'explotació de casinos de joc en el centre recreatiu turístic de Vila-seca i Salou atorgada a Hard Rock BCN IR, SAU en virtut de la Resolució VEH/985/2018, de 22 de maig.
 - Declarar desert el concurs públic per obtenir fins a un màxim de quatre autoritzacions per a la instal·lació i l'explotació de casinos de joc en el centre recreatiu turístic de Vila-seca i Salou.
 - Aturar qualsevol operació de l'INCASOL en la compravenda dels terrenys.
- **Presentar una moratòria per a l'ampliació d'infraestructures portuàries**, aèries i xarxa de carreteres per destinar tot el pressupost possible a la millora de la xarxa de transport públic a totes les comarques de Catalunya.

- **Aturar el procés de renovació del contracte del Circuit de Catalunya** amb la Federació Internacional de l'Automobilisme per la Fórmula 1.
- **Aturar el projecte de la Ciutat del Motor i derogar el PDU del Circuit** per impulsar un procés de reconversió del sector de l'automòbil i així reduir la dependència de la indústria catalana de la indústria del motor.

2.2.2 CICLE DE L'AIGUA

Vivim un context excepcional de sequera, conseqüència directa del canvi climàtic, una sequera que no és conjuntural. Tot apunta que aquests episodis seran cada cop més freqüents i perllongats en el temps. L'aigua és un bé comú, finit i imprescindible per a la vida i, com a tal, ha d'estar a l'abast de tothom, i en cap concepte gestionada per grans empreses que només busquen el lucre. L'accés a l'aigua i el sanejament han d'estar garantits com el dret humà que són.

Defensarem la gestió 100% pública, directa i transparent de tot el cicle de l'aigua, que garanteixi el manteniment dels cabals ecològics, l'optimització dels recursos hídrics i la qualitat ecològica de les reserves naturals. La resposta ha de ser estructural, cal un canvi de model econòmic que planifiqui en favor de la majoria i que ho faci d'acord amb els recursos disponibles. En aquest apartat aprofundim en mesures que estrictament afecten el cicle de l'aigua, però la clau serà reduir la demanda, millorar l'eficàcia i adaptar-se a les noves condicions, definint democràticament, prioritant aquelles activitats econòmiques essencials per a la vida per sobre de les recreatives o del turisme de masses. Millorar l'eficiència i l'estalvi alhora que es reitera un model continuista i de creixement, suposa directament que el que estalviem no és suficient per a la demanda, és a dir, que tot i l'estalvi encara necessitem més aigua per donar resposta a l'augment que proposen d'alguns sectors (turisme, conversió terres de secà en regar, creixement urbanístic...). Per això ens comprometem a:

PER UNA GESTIÓ DEMOCRÀTICA DE L'AIGUA

- Defensar la gestió 100% pública, democràtica i transparent de tot el cicle de l'aigua, garantint el manteniment dels cabals ecològics, l'optimització dels recursos hídrics i la qualitat ecològica de les reserves naturals.
- Recuperar el control de la gestió de l'aigua en alta (distribució supramunicipal) i afavorirem la gestió directa del servei d'abastiment d'aigua de les poblacions mitjançant l'establiment d'un nou marc de regulació que dificulti la gestió indirecta o externalització d'aquest servei.
- Recuperar sota gestió pública totes les infraestructures de sanejament d'aigües com les depuradores, així com les plantes potabilitzadores i dessalinitzadores, que juguen un paper clau en el procés d'abastiment d'aigua.
- Crear una oficina per fomentar i donar suport als municipis en els processos de remunicipalització de la gestió de l'abastiment d'aigua.
- Modificar la legislació actual, en concret la Llei 31/2010 del 3 d'agost de l'àrea metropolitana de Barcelona per permetre la gestió municipal del servei d'abastiment d'aigua a tots els municipis que així ho desitgin.
- Derogar les concessions d'explotacions de mines d'aigua a empreses embotelladores fins al seu esgotament, per posar aquest recurs mineral sota gestió del sector públic.

PROTEGIM LES CONQUES FLUVIALS

- Respectar la sostenibilitat hídrica dels rius de les conques internes, garantint que l'aigua de cada riu sigui per la seva pròpia conca i preservant-los mitjançant el compliment dels seus cabals ambientals. Apostar per una política d'infraestructures de redistribució del recurs de l'aigua pel que fa a conques que prohibeixi els transvasaments, tot aplicant criteris d'eficiència d'ús que garanteixin una gestió sostenible i perdurable.
- Aprovar el Pla Integral de Protecció del Delta de l'Ebre per combatre els efectes del canvi climàtic sobre el delta de l'Ebre, que inclogui el traspàs de sediments dels embassaments de la conca a la desembocadura.
- Elaborarem un Pla de Descontaminació dels Sòls, Rius i Aqüífers que carregui els costos de les actuacions als responsables de la contaminació.
- Protecció i regeneració dels aqüífers, posant els mitjans necessaris a l'ACA per garantir inspeccions regulars de seguiment davant les denúncies d'abocaments il·legals a rius o masses d'aigua i fer el seguiment d'aquestes.
- Revisar i modificar el Pla Especial de Sequera, en especial les restriccions de cadascun dels escenaris per garantir que les restriccions siguin justes i proporcionades vers ciutadania i sectors econòmics, així com la necessitat d'ajudar al sector primari pel seu paper econòmic, ambiental i garant de sobirania alimentària.

L'AIGUA PER ABASTIR ACTIVITATS ESSENCIALS

- Establir una moratòria al turisme de masses que limiti les pernoctacions i estableixi unes restriccions clares i una moratòria de noves piscines tant en habitatges particulars com en la planta d'ús turístic, tot tenint en compte l'escenari d'Excepcionalitat, preemergència i d'emergència hídrica de Catalunya, i en concret la falta de recursos hídrics a l'àrea metropolitana i el litoral.
- Fer públics i publicar en obert en línia a través del portal de la sequera els consums d'aigua per sectors (diferenciant el turístic i residencial no principal així com el ramader intensiu) i per municipis a més de per habitant. El balanç hauria de reflectir els consums setmanals i mensuals almenys a fi de poder conèixer les variacions estacionals.
- Modificar el cànon de l'aigua per tal que incorpori un tram específic per al consum turístic i de segona residència la qual, en cap cas, hauria de ser inferior al triple del cost del m³ que a la població resident.
- Planificar, regular i establir els límits de la demanda d'aigua en tots els sectors econòmics (alimentari, extracció de recursos, indústria, edificació, etc.) i per al consum domèstic a partir dels límits biofísics planetaris, i imposant de forma obligatòria l'anàlisi del cicle de vida (ACV) i uns determinats límits en el consum d'aigua.
- Posar en marxa un pla especial d'ajuts a la pagesia que fa servir reg per inundació o poc eficient per afavorir el canvi cap a una agricultura sostenible en temps d'emergència climàtica com a context permanent i un servei d'assessorament públic i gratuït per a la pagesia i la ramaderia de cara a usar de la manera més adient i sostenible el reg.
- Prohibir el reg de camps de golf amb aigua de pou, de riu, regenerada o de potabilització de dessalinitzadores públiques. Paral·lelament, prohibir la generació de neu artificial a partir d'aigua potable.

FORMACIÓ

- Multiplicar almenys per tres l'oferta de places d'FP per a tècnics/Tècniques de grau superior en gestió ecològica de l'aigua (creant aquest tipus d'especialitat [fins ara és un genèric "gestió de l'aigua"]) i de grau mitjà de "xarxes i tractament ecològic de l'aigua" [Id.] a fi que es vagin formant joves en llocs de feina nous associats a la salvaguarda i bon ús d'aquest bé comú.

2.2.3 SOBIRANIA I TRANSICIÓ ENERGÈTICA

Durant els darrers decennis, el model energètic català s'ha caracteritzat per l'ús de les energies fòssils, especialment del petroli, el gas natural i la nuclear, i en menor mesura el carbó; elèctricament, amb poques unitats de generació i, en canvi, un elevat nombre de punts de consum; per un fort pes de l'energia nuclear en la producció elèctrica i un gran potencial eòlic i solar infrautilitzat. Un dels punts clau pel que fa a l'energia és la subordinació a organismes i regulacions estatals. L'energia és una de les poques competències que no estan descentralitzades, ja que s'entén com una de les bases de les sobiranes estatals. El model energètic català és un model que se sustenta sobre fonts d'energia no renovables, centralitzat, en mans de poques empreses de matriu espanyola o multinacional, i d'una eficiència molt baixa.

Una societat basada en l'energia fòssil i la nuclear que s'ha demostrat incapaç de garantir el dret humà a l'energia. Les energies renovables són les úniques que poden garantir aquest dret. Cal avançar cap a un model d'energia que permeti disposar dels serveis que possibilitin que les persones visquin dignament. Després de dècades sense una política energètica pròpia i de presentar dades de generació de CO2 que sobrepassen els límits establerts pels acords internacionals, és hora que Catalunya sigui capaç de basar el seu model energètic en les fonts d'energia renovables i els sistemes distribuïts, aconseguir una economia lliure d'emissions fòssils i de contaminació nuclear als sistemes naturals. Tanmateix, el decreixement energètic ha de ser l'horitzó al qual hem de tendir, ja que és materialment impossible substituir el consum energètic actual que se satisfà a partir de combustibles fòssils per un consum energètic cobert exclusivament a partir de fonts renovables. La descarbonització de l'activitat humana tindrà èxit en la mesura que visquem, produïm i ens desplaçem gastant menys energia i, secundàriament, obtenint l'energia a partir de fonts renovables.

Defensem l'energia i el seu accés com un dret bàsic que no pot ser objecte de mercadeig capitalista. Per això apostem per un model de sobirania energètica que sigui democràtic, popular, descentralitzat, renovable, autosuficient i sense nuclears per al conjunt dels Països Catalans. La gestió energètica implica poder emmagatzemar l'energia, per fer energia distribuïda l'emmagatzematge cal també que sigui distribuït. El preu de l'energia dependrà a la curta de la gestió no de la generació, i cal que recaigui en mans dels ajuntaments i les comunitats energètiques.

Per això ens comprometem a:

AMB L'ENERGÈTICA PÚBLICA, IMPULSEM LES RENOVABLES

- Que el subministrament energètic sigui un dret i un servei bàsic que ha de ser accessible a tota la ciutadania. La informació energètica ha de ser pública, accessible i instantània i la ciutadania ha de ser un membre actiu en la gestió energètica del país.
- Impulsar el Pacte Nacional per a la Transició Energètica de Catalunya i impulsar la futura Llei de Transició Energètica, amb els objectius de planificar, regular i establir els límits de la demanda energètica en tots els sectors econòmics i establir una estratègia nacional de decreixement energètic social, d'impuls de les ener-

gies renovables i l'estalvi energètic amb la planificació i participació activa i directa de la ciutadania, tant en el disseny com en la implantació.

- Impulsar que l'Energètica Pública sigui una alternativa real que produeixi, transporti i comercialitzi l'energia. Aquesta ha d'esdevenir el principal motor de l'impuls de les renovables, amb l'objectiu que els subministraments bàsics siguin un dret garantit per a tota la població, no una mercaderia i que puguin ser també accessibles a tothom.
- Desplegar un veritable impuls de les renovables amb l'Energètica Pública com a motor ocupant espais antropitzats (polígons abandonats, autopistes, carreteres, milers d'hectàrees no productives...).
- Desenvolupar el projecte per ocupar amb plaques fotovoltaïques tota l'AP7.
- Presentar i aprovar el Pla Territorial per al desenvolupament de les energies renovables a Catalunya, per garantir una transició justa, distribuïda, democràtica, de proximitat als llocs de consum i pactada amb tots els agents de cada comarca, al més aviat possible.
- Incentivar la conversió de les estructures públiques a les energies renovables amb la posada en pràctica d'arquitectures basades en noves tecnologies amb l'objectiu de petjada zero.
- Promoure l'autoproducció d'energia i rebutjar frontalment les polítiques desincentivadores de l'autoproducció i autoabastiment energètics.
- Promoure l'ús generalitzat de la biomassa forestal (totes les promocions públiques amb calderes de biomassa) garantint la gestió forestal sostenible i legislant per preveure una protecció mediambiental correcta.

PER UN PLA DE DESCARBONITZACIÓ I LA FI DE LES NUCLEARS

- Redactar un pla de descarbonització partint del full de ruta de l'ICAEN per descarbonitzar la indústria, el sector primari i l'àmbit domèstic, amb els objectius anuals fins al 2050, especificant mesures a prendre i pressupost destinat, amb l'objectiu d'assolir la neutralitat en emissions de diòxid de carboni l'any 2050.
- Desplegar de manera urgent la totalitat de la Llei 16/2017 del canvi climàtic i posant tots els esforços en la reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle.
- Dotarem Catalunya d'instruments legislatius i fiscals en tots els sectors econòmics per tal de reduir la demanda energètica i les emissions de CO2 i fomentar les energies renovables a escala nacional, supramunicipal i municipal superant els valors mínims de les Directives Europees i establint els mecanismes legals i temporals per a la remunicipalització dels sistemes energètics.
- Apostarem pel desmantellament de les grans infraestructures energètiques que només beneficien el capital i els grans centres de producció no distribuïda, com ara les línies de Molt Alta Tensió (MAT), el complex petroquímic de Tarragona i els macroparcs eòlics, així com la recuperació de les centrals hidroelèctriques del Pirineu que tenen les concessions caducades.
- Promoure la desnuclearització dels Països Catalans i una transició cap a les renovables. Farem un seguiment del desballestament de les centrals nuclears i de l'emmagatzematge dels residus resultants en un lloc segur. Sempre amb l'acord dels habitants propers al lloc d'emmagatzematge.

2.2.4 SOBIRANIA ALIMENTÀRIA I PAGESIA

En aquest sentit, la nostra aposta és realitzar una reforma agrària basada en la descentralització de la producció i la distribució, el suport eficaç a les pràctiques agrícoles basades en processos agroecològics, la biodiversitat i els coneixements locals, tot això emmarcat en una profunda reforma de la propietat agrària.

Calen mesures per salvar la pagesia, que es troba en situació d'emergència, però també cal caminar cap a un canvi de model que relocalitzi la producció, desintensificant-la, i afavoreixi una transició agroecològica. Precisament en aquest camí no es pot deixar la pagesia sola. Si el sector està on està en aquests moments -intensificat, integrat, endeutat- és perquè el model l'ha portat cap aquí. Cal treballar en una transició en què no hi hagi ni un pagès menys, ni una pagesa menys.

- Respectar tots els acords als quals s'ha arribat des de les taules bilaterals després de les mobilitzacions. Que es mantinguin aquests espais de negociació, on tant Revolta Pagesa com altres grups organitzats poden negociar directament les seves demandes. No hi pot haver més canvis, legislacions, o agències, que no impliquin de manera directa la pagesia organitzada més enllà dels sindicats.
- Revisar l'actual Pla Especial de Sequera, per tal d'assegurar un tracte equitatiu de l'agricultura i la ramaderia, ajustat a la relació d'usos respecte de la resta d'activitats econòmiques. Cal prioritzar sempre a la petita pagesia com a agent estratègic de la gestió del paisatge i la sobirania alimentària quan es tracti de gestió de l'aigua.
- Assegurar i complir un calendari de pagaments de les ajudes ràpid, i no amb el nivell de retards i incompliments actuals. Que els pagaments es facin pel 100% de l'import, i que no es bloquegin la totalitat dels ajuts en cas d'incompliments parcials.
- Disposar d'ajudes àmplies o totals per la petita i mitjana pagesia, per renovar i optimitzar els sistemes de reg. Aquestes inversions són impossibles d'assumir o amortitzar per la petita i mitjana pagesia, i són imprescindibles davant la situació de sequera.
- Protegir de manera especial el sòl agrari tant de l'especulació com d'altres usos. En aquest sentit, cal vetar els macroprojectes que es vulguin instal·lar en sòl agrícola, incloent-hi tots aquells que tenen a veure amb la producció d'energia renovable.
- Regular els preus dels arrendaments agraris segons el valor agroeconòmic per evitar-ne l'especulació i la concentració en poques mans, així com pràctiques com són que el cobrament d'ajudes vagi a propietaris de la terra que no la treballen, en lloc dels arrendadors.
- Crear una institució que es responsabilitzi, s'encarregui de regular la compravenda de finques rústiques per evitar l'especulació i garantir l'accés a la terra, i treballi per crear un banc de terres. Ha de poder taxar el valor d'una finca i establir un preu màxim per la seva compravenda, així com fer tasques d'arbitratge, retracte i tempteig, prioritzant qui necessita la terra per fer viable la seva explotació, o per iniciar una activitat.
- Promoure la regulació de la fauna salvatge, entenent la caça entesa com una eina imprescindible per aquesta gestió. També afavorir la conservació i manteniment del mosaic agroforestal com a mecanisme natural de control de sobre població d'espècies cinegètiques i altres plagues. Planificar, projectar i assegurar la convivència de la vida i activitat ramaderes en els entorns de muntanya amb els grans depredadors. Que la reintroducció i reparació de grans depredadors no es faci d'esquena a la pagesia.

- Fomentar la ramaderia extensiva i la silvopastura com a eina de gestió forestal i prevenció d'incendis, i fer una moratòria a l'ampliació o nova instal·lació de granges de producció altament intensificada, especialment si estan integrades en grans corporacions càrnies.
- Crear una llei de la petita i mitjana pagesia, que adapti la normativa i les càrregues burocràtiques segons les dimensions de l'explotació. Especialment pel que fa al control de dejeccions ramaderes, les mesures de bioseguretat i el SIGE, així com l'eliminació dels quaderns digitals.
- Establiment d'una Renda d'Impuls Agrari de 5 anys per als projectes de caràcter productiu, per tal d'acompanyar en l'arrencada de l'explotació, i un sistema de crèdit a interès zero i amb carències llargues, per evitar l'endeutament.
- Reobrir les oficines comarcals durant tot l'horari, eliminant el sistema de cita prèvia, que aquestes ofereixin serveis d'assessorament i tramitació de les ajudes, i que tinguin un servei específic per donar suport al relleu generacional.
- Realitzar una política de compra pública de producció local i ecològica sempre que sigui possible, fomentant la relocalització de la producció alimentària. Fent així que menjadors escolars, hospitals i altres centres públics s'abasteixin de producció local.
- Crear una distribuïdora pública que asseguri la compra de productes a preus justos, i que també faciliti la logística de la petita producció i el comerç local. Alhora, fer complir la llei de la cadena alimentària, i regular les importacions per assegurar que tots els productes alimentaris que arriben al país compleixin amb les exigències mediambientals i laborals que es compleixen a Catalunya.
- Recuperar o crear instal·lacions públiques i accessibles de transformació de mida petita arreu del territori, a servei i disposició de la petita producció: obradors, escorxadors, càmeres d'emmagatzematge, etc. Alhora, crear una llei de regulació de l'elaboració artesana que simplifiqui els controls, els tràmits burocràtics i les exigències normatives.

2.2.5 GESTIÓ FORESTAL I PREVENCIÓ D'INCENDIS

Els boscos catalans viuen una situació crítica, agreujada per la sequera. A causa de l'abandó del món rural i de les activitats d'aprofitament forestal, la massa boscosa de Catalunya ha augmentat, tant en superfície com en espessor. La situació actual és d'emergència, segons informa el mateix cos de bombers, ja que la possibilitat de generació d'incendis de sisena generació, amb una gran capacitat destructiva, és ben real avui dia.

Per capgirar aquesta situació cal incentivar la recuperació del paisatge de mosaic agroforestal, que intercali boscos amb terres de conreu, i l'aprofitament dels recursos llenyosos amb criteris de sostenibilitat econòmica i ambiental.

- Dissenyar una estratègia de país que defineixi i planifiqui la política forestal dels pròxims anys, centrada en adaptar els boscos catalans al canvi climàtic.
- Incorporar la gestió del foc i la preplanificació de l'emergència en les polítiques de prevenció.
- Dotar de recursos i funcions la Forestal Catalana per tal que pugui executar actuacions forestals i, alhora, sigui un actor principal en la reindustrialització de les zones rurals de muntanya.

- Agilitzar, normativament, els tràmits de fer tales selectives i de gestió forestal sostenible.
- Agilitzar, normativament, l'obertura de rompudes, prioritzant antigues zones de conreu.
- Promoure la figura de les associacions forestals, aglutinant propietaris, veïnat i administració, per impulsar la gestió forestal.
- Impulsar la indústria de transformació de la fusta, en format biomassa perquè es puguin abastir calderes del sector públic i privat, així com, potenciant la comercialització de la fusta estructural.
- Fomentar la modernització, formació i mecanització del sector forestal, per tal de garantir-ne unes condicions de treball dignes.
- Incentivar la silvopastura com a eina de prevenció d'incendis, establint una línia d'ajuts per a la ramaderia extensiva que faci pastura als boscos, garantint canals de venda a preu just. Cal també recalculer els coeficients de pastura per adaptar-los a la realitat dels boscos catalans.
- Protegir la figura de les ADF com a eina indispensable de primera intervenció i de suport al cos de Bombers.

2.2.6 PER UNA FISCALITAT AMBIENTAL

Cal tenir presents els elements claus per una verdadera fiscalitat ecològica que caldria aplicar a partir d'ara, ja en la fase de transició cap a una nova societat sostenible: Una fiscalitat que tingui en compte altres mesures econòmiques, com la nacionalització dels recursos naturals o l'energia per tal d'assegurar que ningú en tingui la propietat i preservar-los de la sobreexplotació i el seu malbaratament.

Treballarem per una fiscalitat on predomini la voluntat d'influir en la modificació de conductes o decisions dels agents econòmics respecte a les temàtiques ambientals per avançar cap a un canvi de model productiu que ens ha de permetre restablir l'harmonia entre les persones i, entre aquestes i la naturalesa. En aquest sentit, és important destacar el potencial de la fiscalitat aplicada en un sentit positiu. Es pot posar per exemple les bonificacions fiscals sobre l'Impost de Béns Immobles (IBI) i l'Impost sobre Instal·lacions, Construccions i Obres (ICIO) que estan implementant molts municipis de l'Estat espanyol per impulsar l'autoconsum elèctric. Una fiscalitat amb voluntat finalista per tal de corregir el deteriorament ambiental i que introduís una càrrega tributària que equivalgués tant als costos directes originats per qualsevol intervenció sobre el medi com els costos indirectes i els costos derivats del manteniment de la sostenibilitat dels recursos i els serveis que la mateixa naturalesa aporta.

Una fiscalitat que penalitzi els mitjans i patrons de transport més contaminants, reservats a minories socials mundials, com el transport aeri, tal com s'està promovent actualment des de la iniciativa ciutadana europea per posar fi a les exempcions fiscals als carburants el sector de l'aviació.

- Per una gestió directa dels serveis de residus. S'ha d'obrir un debat a fons per tal de legislar sobre la gestió dels residus per tal de garantir que la protecció ambiental en sigui el centre i no el negoci econòmic.
- Incorporar el deute ecològic i la petjada ecològica en la normativa mediambiental.

- La tributació ecològica ha de ser redistributiva per això calen impostos que gravin:
 - El consum sumptuari i de luxe.
 - Les rendes i el patrimoni de les grans fortunes.
 - Els guanys de les grans empreses.
- Aprovar un impost al consum d'aigua per a usos turístics.
- Modificar el cànon de l'aigua per tal que incorpori un tram específic per al consum turístic i de segona residència la qual, en cap cas, hauria de ser inferior al triple del cost del m³ que a la població resident.
- Elaborar un Pla de Descontaminació dels Sòls, Rius i Aqüífers que carregui els costos de les actuacions als responsables de la contaminació.
- Dotar Catalunya d'instruments legislatius i fiscals en tots els sectors econòmics per tal de reduir la demanda energètica, i les emissions de CO₂ i fomentar les energies renovables a escala nacional, supramunicipal i municipal superant els valors mínims de les Directives Europees i establint els mecanismes legals i temporals per a la remunicipalització dels sistemes energètics.
- Apostem per aplicar una fiscalitat verda per incentivar el canvi de model, crear impostos ambientals a productes de plàstic i envasos d'un sol ús.

2.2.7 CAP AL RESIDU ZERO

És necessari un canvi de paradigma pel que fa a la gestió dels residus. Un canvi que serà causat pel treball en tres eixos: socialitzar alternatives en el discurs, formular noves propostes polítiques i proposar noves pràctiques amb relació a la gestió de residus. Noves propostes polítiques i noves pràctiques que haurien d'interrelacionar el vector ecologista i el vector social en el sentit de considerar la prevenció i gestió de residus com un sector econòmic que pot generar ocupació tenint ben present que s'han de millorar les condicions laborals existents actuals.

Trencar amb la dinàmica de gestió de les grans empreses de l'IBEX 35 per obrir el camí cap a les empreses d'inserció social i les cooperatives és un altre dels grans reptes.

La nostra aposta política pel que fa als residus és l'impuls d'un canvi de model transformador basat en la prevenció i la reducció dels residus així com la reducció de la contaminació derivada de la generació i gestió d'aquests residus.

Residus, contaminació, ús de recursos i les tecnologies emprades estan estretament interrelacionats, per tant, cal unir les polítiques d'estalvi de recursos i de prevenció, recuperació i reciclatge de residus i contaminació amb les polítiques de disseny, producció i distribució de productes per tal de garantir-ne tant la seva compatibilitat amb els territoris com amb la salut ambiental. En aquest sentit, ens comprometem a:

- Impulsar una nova Llei de prevenció de residus i ús eficient dels recursos que incorpori els punts desplegats en aquest apartat. Una llei que hauria d'incloure iniciatives per la reducció de residus en la producció a través de la Responsabilitat Ampliada del Productor i regulació i incentius per l'Ecodisseny. A més hauria d'incloure la generalització de la reutilització d'envasos mitjançant un "Sistema de Retorn d'Envasos" (com el que hi ha a Alemanya, el "Sistema de Dipòsit" amb el qual al retornar envasos utilitzats en retornen part

de l'import del producte). Una Llei que també ha de ser harmònica amb la Llei 16/2017 d'1 d'agost de Canvi climàtic i amb les diverses directives europees relacionades amb la matèria.

- Apostem per un canvi de model transformador basat en la prevenció i la reducció dels residus, així com la reducció de la contaminació derivada de la generació i gestió d'aquests residus. Un model basat en les 4-R: reducció, reutilització, reparació i reciclatge.
- Una reconversió de l'activitat econòmica orientada ecològicament amb l'objectiu d'assolir el «Residu Zero» i el control i reducció de la contaminació. En aquesta direcció, cal desenvolupar una política ambiental major i intensa per part de les administracions catalanes, tant en els àmbits urbans i de serveis com en els industrials i agrícoles.
- Actuar de manera prioritària en les activitats més contaminants, on cal que la seva reconversió o clausura es faci sense dilacions, i les sotmetrem a plans de descontaminació (centrals nuclears, excés d'emissions de gasos d'efecte hivernacle, salinització de planes deltaiques, contaminació dels aqüífers per nitrats, indústria petroquímica, contaminació difusa per transport, etcètera).
- Planificació democràtica de les infraestructures de tractament de residus i control públic de la seva gestió. Això inclou promoure la municipalització dels serveis de recollida de residus municipals i fer de la recollida i tractament separat dels residus orgànics, el principal eix i objectiu de les polítiques públiques, emprant els sistemes de recollida que siguin més eficients, tal com s'ha demostrat en molts municipis, com el sistema Porta a Porta (PAP).
- Impulsar el compostatge de forma descentralitzada. Acostant el tractament de la fracció orgànica i l'aplicació del compost que en resulti als territoris, per reduir les despeses de transport i de tractament (plantes de compostatge, biodigestors, etcètera), incloent-hi les restes agrícoles, per trinxar-les i compostar in situ en comptes de cremar-les.
- Que les empreses productores i distribuïdores participin del tot en els costos de gestió i en la recerca de solucions preventives per als seus productes mitjançant mesures que parteixin del principi de responsabilitat ampliada del productor (RAP). Acabar amb l'actual, de responsabilitat asimètrica i delegada en la gestió dels residus.
- Superarem l'actual sistema de recollida d'envasos i altres amb l'aplicació de metodologies demostrades eficients, com el Sistema de Dipòsit, Devolució i Retorn (SDDR), així com la recollida conjunta de materials reciclables a triar en planta, intensificant la prevenció, les recollides selectives i la recuperació dels residus municipals, plantejant les infraestructures de recuperació i reciclatge adequades.
- Regular i fiscalitzar l'obsolescència programada i els productes que no siguin reutilitzables, reparables o reciclables, així com la màxima universalització dels aparells electrònics addicionals, com els carregadors i les bateries.
- Impulsarem una fiscalitat verda per incentivar el canvi de model, crear impostos ambientals a productes de plàstic i envasos d'un sol ús. Una fiscalitat ambiental progressiva des de la perspectiva de l'economia ecològica.
- Moratòria sobre la construcció de nous projectes de plantes d'incineració, tancarem ordenadament les incineradores en funcionament a Catalunya i evitarem la crema de residus en cimenteres i en forns industrials. Mentre no es tanquin les incineradores, apostarem pels controls atmosfèrics i ambientals estrictes, tant en la

crema dels gasos de sortida com els controls en continu. La salut ambiental és una qüestió que abordarem des de diferents nivells.

2.2.8 BIODIVERSITAT

Apostem per un model de societat respectuós amb el medi natural i els seus béns naturals i que no estigui al servei de les multinacionals i empreses, que només el conceben com a font de recursos econòmics i el sobreexploten. Hem de promoure una reducció dels recursos naturals que consumim com a societat a escala global, així com de l'impacte d'usos i activitats sobre el patrimoni natural. En aquest sentit, la CUP ens comprometem a:

- Impulsar la Llei del Patrimoni Natural i la Biodiversitat per tal de dotar les polítiques de la natura d'un marc legislatiu actualitzat i unitari.
- Impulsar l'Estatut de l'Agència de la Natura, el projecte de Llei del conservatori del litoral, la llei de prevenció de residus, la llei de l'impost sobre les emissions portuàries de grans vaixells i la llei de l'impost sobre les activitats econòmiques que generen gasos d'efecte hivernacle. I en 6 mesos el projecte de llei de la biodiversitat, el patrimoni natural i la connectivitat ecològica.
- Crear urgentment el Conservatori del Litoral, tal com determina la Llei 8/2020, del 30 de juliol, de Protecció i Ordenació del Litoral, i destinar un pressupost anual a aquest Conservatori d'un mínim de 10 milions d'euros per tal d'adquirir i gestionar terrenys d'alt valor ambiental, ecològic, cultural o paisatgístic al litoral.
- Deixar sense efecte els plans directors urbanístics destinats a la transformació del territori que han estat aprovats o es troben en tràmit. Aprovar i desplegar aquells altres plans que tenen per objecte preservar, de la urbanització els espais litorals, d'alta muntanya i les planes agrícoles.
- Declarar incompatible amb els espais costaners la implantació d'urbanitzacions i de noves infraestructures portuàries.
- Promoure plans de protecció integral del medi ambient contra tota aquella mena d'activitats que no el respectin, que tinguin com a objecte les àrees agrícoles, muntanyenques, forestals, costaneres, els entorns fluvials i d'aiguamolls, entre d'altres, on només es permetrà un ús tradicional, racional i respectuós amb el medi.
- Aprovar i executar el Pla Sectorial de connectivitat ecològica de Catalunya, que inclogui les mesures urgents de desfragmentació per facilitar desplaçaments adaptatius relatius al canvi climàtic i la funcionalitat ecològica del territori.
- Desenvolupar una Llei de protecció i gestió de terrenys d'alt valor geològic, i també dotarem d'una protecció efectiva l'inventari d'Àrees d'Interès Geològic de Catalunya (EIG), Llocs d'Interès Geològic (LIG) i Llocs d'Interès Patrimoni Miner (LIPM). Incloure a aquest inventari els sistemes dunars litorals i continentals, i dotar d'una especial protecció els pocs hàbitats d'interès comunitari prioritari de sistemes dunars que queden sense urbanitzar a Catalunya.
- Desenvolupar la Llei del patrimoni geològic de les aigües subterrànies de Catalunya com a LIG del subsol.
- Fomentar la creació de Parcs Geològics per diferents indrets de Catalunya i articularem la normativa per poder-los crear.
- Exigir una moratòria a l'extracció de corall vermell (*Corallium rubrum*) en aigües exteriors de Catalunya per

tal de recuperar i preservar l'entorn natural dels boscos de corall vermell, que es troba en estat crític de conservació.

- Impulsar la creació d'una cartografia d'hàbitats marins del litoral submarí de Catalunya que inclogui l'evolució anual, i un informe de l'estat de les praderies fanerògames submarines i del retrocés dels ecosistemes. Una eina bàsica per gestionar els ecosistemes i evitar-ne la desaparició, especialment d'aquelles àrees submarines protegides.
- Regular i limitar les àrees d'accés de les embarcacions d'esbarjo, especialment les motoritzades, així com el fondeig en prats de posidònia, pel seu impacte tant acústic com ambiental.
- Ampliar l'àrea protegida del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter perquè inclogui els sistemes dunars de la platja del Grau de Pals (al terme municipal de Begur) i les pinedes sobre dunes de Torre Mora, Paratge Rodors, sectors Rodors, Roca Blanca i Pineda de Pals (terme municipal de Pals), complint amb la Resolució del Síndic de Greuges de Catalunya de 17 de febrer de 2017 de l'expedient 7667/2016, i la Resolució 332/XI del Parlament de Catalunya sobre la platja de Pals 250-00424/11.
- Reclamar la renaturalització dels terrenys de Ràdio Liberty a la platja Llarga (Baix Empordà) i la seva vigilància i conservació, especialment dels hàbitats d'interès comunitari prioritari dins d'aquest paratge i tot el seu entorn, mantenint algun edifici per poder crear el museu de Ràdio Liberty i la Guerra Freda i un punt d'informació del Parc Natural, així com recuperar, divulgar i conservar les restes arqueològiques, tal com estableix la Resolució 850/XII del Parlament de Catalunya. Demanar fons europeus de recuperació amb aquesta finalitat.
- Desenvolupar una normativa de protecció, recuperació, divulgació i gestió de l'Inventari de Zones Humides de Catalunya en compliment del que disposa l'article 11.1 de la Llei 12/1985, d'Espais Naturals, en relació amb la protecció de les zones humides.
- Promoure un Pla de gestió dels espais naturals de protecció especial de Catalunya que inclogui també els Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), els quals corresponen al 12% dels espais naturals incloent-hi els parcs naturals gestionats per la Diputació de Barcelona –Montseny, Sant Llorenç de Munt, Collserola, etc. – i els del Massís del Garraf, Olèrdola, Montnegre, etcètera. Incrementar el pressupost d'aquest pla de gestió.
- Aprovar un Pla Especial i d'un Pla d'ús i gestió a tots els Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE) a Catalunya, ja que actualment la majoria d'aquests espais no en tenen.
- Dotar dels equipaments i infraestructures necessàries, tant de divulgació i formació com d'administració, a tots els Parcs Naturals de Catalunya. Aturar les retallades en els pressupostos dels Parcs Naturals de Catalunya i destinarem la totalitat de la taxa turística als seus plans de gestió.
- Apostar per una defensa de la gestió cinegètica tradicional vinculada a la població local com una activitat de regulació de les poblacions d'espècies cinegètiques que cal que es desenvolupi de manera regulada i sostenible, sota criteris d'equilibri de les poblacions cinegètiques i millora de la biodiversitat.

2.2.9 DRETS DELS ANIMALS

La defensa dels drets dels animals no humans és una assignatura pendent dins la totalitat de la lluita per una societat més justa. La defensa dels drets dels animals no humans s'ha d'entendre i materialitzar en el respecte

cap a una vida sense dolor, i eliminar la mort i el patiment injustificables. Cal trencar la fal·làcia que respectar els drets dels animals amenaça formes tradicionals i rurals de vida.

Els principis fonamentals per poder garantir els drets dels animals són:

- No permetre espectacles i festivitats que impliquin patiment físic o mental dels animals.
- Reconvertir els centres de reclusió d'animals en centres de recuperació de fauna, santuaris, centres d'acollida i adopció dels animals.
- Prohibir la venda d'animals en botigues, limitar-ne la cria i fer polítiques eficaces per evitar la necessitat de centres d'acollida, refugis i protectores i a favor de cases d'acollida i adoptives.
- Reducció de les explotacions ramaderes intensives i apostar per un model de ramaderia en extensiu, amb explotacions sostenibles que garanteixin el benestar animal.
- Regulació restrictiva de l'experimentació amb animals. Les comissions d'ètica han de comptar amb capacitat de garantir, assegurar i demostrar que el projecte aprovat no és una repetició, inútil per l'interès global, substituïble per un altre experiment sense animals ni servirà només per al lucre acadèmic o econòmic.
- Municipalització del servei de rescat, recollida i acollida d'animals perduts i abandonats.
- Gestió de les colònies de gats amb una correcta aplicació del CER. Donar facilitats i ajudes als milers d'alimentadores que dia rere dia alimenten i ajuden els gats ferals amb els seus pocs recursos econòmics i de temps sota la pluja, amb fred o calor.

Per tal de materialitzar aquests principis en accions concretes, ens comprometem a tirar endavant les següents propostes:

- Crear un nou Reglament per desenvolupar la Llei de Protecció Animal inclosa en el decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de Protecció dels Animals.
- Prohibir els zoològics, col·leccions, espectacles i exhibicions d'animals.
- Prohibir la compravenda i tràfic d'animals de companyia, domèstics, silvestres, d'espècies en perill d'extinció.
- Transformar la indústria ramadera intensiva en una altra de caràcter extensiu, més sostenible, més harmònica i amb un gran respecte tant pel món rural i tradicional com pel benestar dels animals.
- Cal una llei catalana de regulació de la caça (actualment és vigent l'espanyola) que sigui progressiva en l'extensió en passos i fases i que eviti l'abandonament massiu de gossos. Tot això s'ha d'acompanyar amb un control ètic de la fauna silvestre i la reintroducció d'espècies que afavoreixin l'equilibri natural.
- Regular les granges intensives per derivar-les cap a granges extensives.
- Incloure a la Llei de Protecció Animal la prohibició d'utilitzar animals en productes que no serveixin per combatre molèsties o malalties greus. No permetre l'experimentació o proves en animals per a productes d'ús estètic.
- Posar límits a l'experimentació amb animals. Es prohibeix l'experimentació amb animals, llevat de les que

vagin destinades a la investigació per a la salut humana i animal. Tot i això, només es permetran els experiments que formin part d'un projecte autoritzat per una comissió ètica. A més, es crearà un comitè específic per a la protecció dels animals destinats a experimentació. Les empreses que hi experimentin per combatre malalties han d'estar obligades a fer una donació d'un percentatge dels beneficis a benestar animal i han d'etiquetar els productes com a «No Pet Friendly».

- Reconèixer oficialment que els animals tenen sentiments, com s'ha fet a Nova Zelanda.
- En cas de separació matrimonial i de no acord entre les parts, un jutge ha de decidir qui es quedarà l'animal en comú, com es fa a Àustria.
- Prohibir la venda d'animals o crear un impost anual per la compra de qualsevol animal destinat a ajudar els refugis que poden acabar acollint aquest animal.
- Prohibir per tota la vida la tinença d'animals a qui ja hagi estat condemnat per maltractament animal o de gènere, com es fa al Regne Unit.
- Concedir un permís o llicència per a la tinença d'animals. Qualsevol ciutadà podrà disposar d'un permís automàticament i sense necessitat d'un procés formal, però l'administració o els tribunals podran retirar-l'hi si ho consideren convenient. També serà obligatori el registre de tots els gossos i gats, pels quals s'efectuarà un pagament que es destinarà a un fons contra l'abandonament i el maltractament que rebran els refugis i protectores. La comercialització amb animals no registrats estarà prohibida, així com la venda o regal a menors. (Llei de Bèlgica).
- Videovigilància als escorxadors. Com ja es va legislar a Anglaterra i Bèlgica, tots els escorxadors hauran de disposar de videovigilància per verificar que en les instal·lacions es respecten les normes de benestar animal. A més, tots els animals s'han de sacrificar amb anestèsia o atordiment previ.
- Regular el transport d'animals, que no podrà excedir les 8 hores de durada i s'haurà de fer en unes condicions que n'evitin el patiment.
- Prohibir enviar animals vius per correu o transport de missatgeria no preparat o autoritzat.

2.3 PLANIFIQUEM PER LA MAJORIA. NACIONALITZACIÓ DE SECTORS ESSENCIALS I ESTRATÈGICS

L'ofensiva neoliberal no té aturada en la seva cerca infinita de benefici. Des de la gran crisi de benefici dels anys 1970, el capitalisme va fer un gir per cercar noves formes de seguir expandint les seves branques. En aquest sentit, les elits van fer una gran aposta per mercantilitzar aquelles necessitats que ens són inherents en la nostra condició d'éssers humans. Així, la UE amb el Tractat de Maastricht de 1992 segueix les passes de la liberalització i privatització que s'havia iniciat als Estats Units i el Regne Unit als anys 1980. En conseqüència, a l'estat espanyol s'aposta per una desindustrialització i es malvèn tot un seguit d'empreses públiques en sectors essencials com les telecomunicacions, energia, transports, etc. La justificació sempre ha estat una suposada major competitivitat entre les empreses que acabaria reduint els preus pels consumidors.

La realitat, però, ha estat completament la inversa. Tenim uns mitjans de transport completament insuficients pel territori que no atenen les necessitats de tota la població i es limita a connectar grans ciutats. Hem batut rècords de preus en l'energia mentre l'oligopoli energètic s'omplia les butxaques a costa del nostre fred. Tenim uns preus de l'habitatge completament disparats després d'anys d'especulació urbanística amb les constructors

cercant el seu benefici sense cap mena de criteri social o ecològic. Tenim uns preus de l'alimentació en un creixement exponencial amb uns beneficis que van a parar als intermediaris i en cap cas a la nostra pagesia.

Tot això ens ha conduït a una profunda crisi social i ecològica. Hem de fer front a aquesta situació. Hem d'apostar per una Nova Economia Catalana que ens permeti avançar en clau nacional i social, simultàniament, perquè no podem entendre una independència que no es fa per les majories. Una Nova Economia Catalana que aposti pel control públic en tots aquells sectors que són essencials per garantir que no es fa negoci a costa de les nostres vides. Per això fem una aposta forta per la nacionalització d'empreses públiques que han de ser les pedres angulars d'una Catalunya independent.

2.3.1. DISTRIBUÏDORA PÚBLICA

Durant aquesta legislatura hem arribat a tenir una inflació de dos dígitos, la qual cosa feia dècades que no passava al país i aquesta no és una qüestió menor. La inflació de gran magnitud és un desestabilitzador social. Està en joc l'estabilitat vital que ens permet planificar com podem abastir les nostres necessitats i això és, simultàniament, un reflex de la nostra força de treball ja invertida. És a dir, una inflació alta, devalua encara més la nostra força de treball (la del passat) i serveix perquè alguns s'apropiïn encara més dels rendiments de la nostra feina. El fet de veure abruptament alterada aquesta projecció vital i aquest esforç vital pot arribar a resultar, com a mínim, traumàtic i és en aquest ambient que sempre s'obre la porta a postures d'extrema dreta o feixistes.

Massa sovint es parla de la inflació com si fos un fenomen que no es pot evitar i que cal acceptar amb la resignació més gran possible. Però, què està causant de debò aquesta inflació? La realitat és que, tot i tenir la seva arrel en un problema de crisi de recursos - de la qual cosa també hem de culpar-ne al capitalisme - el gran capital ha aprofitat aquesta oportunitat per augmentar el seu marge de benefici. Efectivament, es tracta d'una inflació que no respon exclusivament a cicles econòmics ni a polítiques monetàries, sinó a l'interès d'augmentar els marges de beneficis per part dels grans oligopolis de l'alimentació (entre d'altres). En conseqüència, és necessari que parlem d'un nou terme: greedflation, és a dir, una inflació produïda per la pura avarícia dels rics i no per una correlació conjuntural de les forces de producció. I com ha aconseguit el gran capital convertir una crisi de recursos en una oportunitat per enriquir-se? Doncs senzillament aprofitant-se de l'asimetria absoluta que li proveeix el mercat. El control que té el gran capital sobre el mercat fa que en una lluita entre parts completament desiguals, aquest pugui imposar les seves condicions al consumidor, el qual evidentment no podrà deixar de consumir béns essencials com ara els aliments de primera necessitat (oli, ous, llet, etc.).

Cal que planifiquem la nostra economia per tal de garantir aquest dret essencial, com és l'alimentació. Planifiquem per tenir sobirania sobre com i què produïm, pensant simultàniament també què exportem i què importem. Davant d'un escenari de crisi social i de recursos hem de garantir la distribució democràtica de l'alimentació. No podem tolerar que els preus de la cistella bàsica pugin de manera desbocada en un breu període de temps com ha anat succeint en els últims mesos.

No ens podem limitar, però, a analitzar aquesta problemàtica des dels ulls dels consumidors. Els nostres pagesos i ramaders venen els seus productes a preus que difícilment els permet cobrir costos, mentre els consumidors compren a preus desmesurats. Productors i consumidors són, doncs, dues cares d'una mateixa moneda, centrada a enriquir als grans distribuïdors, els quals no tenen cap mirament en especular amb les necessitats bàsiques de la població.

El control públic ha de servir per elaborar una planificació que tingui en compte les necessitats de població i sigui sostenible des d'un punt de vista ecològic. Aquesta frase, l'hem d'omplir de contingut especificant que això vol dir que cal aturar les pràctiques extractivistes envers el nostre territori i garantir que el que es produeix

serveix per cobrir les necessitats de la població i no per enriquir a una minoria.

En conseqüència, proposem:

- **Crear una Distribuïdora pública en règim de propietat mixta que dugui a terme tasques de logística i distribució, com a sector estratègic auxiliar, i que garanteixi un preu just tant pel treball dels productors i dels treballadors del conjunt de la cadena de valor, com per l'adquisició del producte final.**
- L'impuls del sector secundari necessari per al tancament de cadenes de producció i valor, en un règim de propietat mixta públic -integrant petita empresa i cooperatives- destinats al tractament, processament, preparació per al consum, envasat i etiquetatge de la producció nacional.
- **Impulsar una Xarxa Catalana de Supermercats de titularitat majoritàriament pública**, on es pugui adherir el petit comerç i els supermercats cooperatius en un règim just per a productors, comerciants i consumidors i que sigui accessible a tota la població.
- Un estudi i informe sobre la producció, importació i exportació alimentària, desgranat per països de destí i procedència, així com la seva petjada ecològica.
- **Definir una cistella bàsica necessària i l'establiment d'uns preus assequibles** amb relació a la renda de la població, tenint en compte el dret a la salut i a l'alimentació, assegurant que aquesta cistella no suposa més d'un 15% de la renda mitjana.
- Execució de la Moció 36/XIV sobre espais agraris i desenvolupament del Banc de Terres durant l'any vinent a partir d'un estudi i informe del conjunt de terres cultivables a Catalunya, de la seva capacitat productiva i del seu règim de propietat, aturant la compra de terres cultivables per part de fons voltor i grans propietaris que les destinin al rendisme i recuperant les més de 100.000 hectàrees perdudes. Establint, també, els canvis legislatius pertinents per garantir que el registre de terres tingui el dret preferent a l'adquisició de sòl agrari, exercint el dret a tanteig i retracte en cas de compravenda, permuta, dació en pagament, etc. establint un règim de propietat pública i cessió per usdefruit a petits propietaris i cooperatives de producció, el màxim d'aquestes terres possibles.
- Una anàlisi de la demanda i consum de la població catalana en termes alimentaris per tal d'establir un pla productiu i coordinar la producció nacional, orientant-la a la satisfacció de les necessitats poblacionals.
- **L'establiment d'un sistema de preus assequibles que garanteixin un preu i salari just pels productors i treballadors, així com un preu just i assequible pel consumidor final.**

En essència, hem de caminar cap a un escenari de sobirania alimentària en la qual el país produeix en la mesura del possible tot allò que necessita per abastir les necessitats de la població en termes d'alimentació. En la pràctica, una distribuïdora pública ha de ser capaç de planificar qui adquirirà el producte i quina quantitat. D'aquesta manera, ser capaços d'afavorir els petits productors i les cooperatives enfront de les macroexplotacions per tal de revertir la profunda desigualtat que les polítiques de la UE generen mitjançant les subvencions de la PAC, les quals afavoreixen els grans terratinents, fins i tot si no estan produint en la seva terra.

2.3.2. ENERGÈTICA PÚBLICA

Avui dia les elèctriques, a través de l'apropiació dels recursos naturals, gestionen i fan negoci amb un dret

bàsic, com és el dret als subministraments. D'aquest negoci n'obtenen beneficis multimilionaris mentre n'incrementen els preus, un fet que repercuteix de manera directa en les persones més vulnerables. El sistema elèctric espanyol està controlat en un 90% per l'oligopoli de les grans elèctriques (Endesa, Iberdrola, Naturgy...) que són alhora, juntament amb els bancs, els pitjors exemples de les portes giratòries i de la corrupció política.

La Generalitat, arran de l'acord d'investidura entre la CUP i ERC, va crear l'Energètica Pública sense desenvolupar el conjunt de l'acord que contemplava que, a banda de les administracions, aquesta energètica fos oberta a totes les catalanes i catalans. Quedant així molt lluny de l'objectiu d'impulsar una empresa pública de generació, distribució i comercialització d'electricitat que permeti garantir i democratitzar el dret a l'energia i afrontar els reptes de la transició energètica cap a un sistema basat en les renovables.

L'Energètica Pública ha de respondre al model energètic que defensem, descentralitzat, democràtic i de proximitat als llocs de consum, i ha de formar part d'una transició energètica fonamentada en l'estalvi energètic, l'eficiència, les energies renovables, la descentralització de la producció i el consum local, tot sota control públic o comunitari.

És necessari impulsar una energètica amb una governança democràtica, transparent i compartida, que compti de manera ineludible amb els municipis del territori i que sigui exemple i desenvolupi el model de producció, transport i comercialització que volem per al país: un model de transició energètica més just i sostenible. Una empresa energètica pública catalana a partir de fonts d'energia renovables, que tingui el control públic de tot el cicle de producció, distribució i comercialització de l'energia, amb l'objectiu que els subministraments bàsics siguin un dret garantit per a tota la població i no una mercaderia.

L'actual empresa pública energètica el més destacat que ha fet és projectar plaques solars als edificis públics, un pas positiu però clarament insuficient. Això no servirà per avançar cap a una veritable sobirania energètica, ni democratitzar el sector elèctric ni per fer front a l'oligopoli. **Cal que l'Energètica Pública sigui un gran motor d'impuls de les energies renovables.**

- **Impulsar que l'Energètica Pública sigui una alternativa real** que produeixi, transporti i comercialitzi l'energia. Ha d'esdevenir el principal motor d'impuls de les renovables, amb l'objectiu que els subministraments bàsics siguin un dret garantit per a tota la població, no una mercaderia i que puguin ser també accessibles per a tothom.
- Impulsar el **Pla Territorial per al desenvolupament de les energies renovables a Catalunya**, per garantir una transició justa, distribuïda, democràtica, de proximitat als llocs de consum i pactada amb tots els agents de cada comarca.
- Desplegar un veritable **impuls de les renovables amb l'Energètica Pública** com a motor ocupant espais antropitzats (polígons abandonats, autopistes, carreteres, milers d'hectàrees no productives...).
- Desenvolupar el projecte per **ocupar amb plaques fotovoltaïques tota l'AP7**.
- Gestionar centrals hidroelèctriques a les quals els caduquin les concessions i participar en la propietat de noves plantes de generació renovable així com ajudar i participar en el desenvolupament de **comunitats energètiques renovables i ciutadanes**.
- Legislar per tal que l'empresa energètica pública disposi de la propietat i gestió de les xarxes de nova construcció i estudiar la possibilitat de disposar de les existents.

- **L'empresa energètica pública disposarà d'una comercialitzadora que afavorirà la seva visualització.**
- L'empresa energètica pública disposarà d'un sistema de governança participat per la ciutadania i estarà en-xarxada amb els municipis.
- **La planificació energètica serà d'àmbit nacional i respondrà a un model descentralitzat, renovable, autosuficient i sense nuclears.**
- Posar els serveis jurídics de la Generalitat a disposició dels ajuntaments de les conques de l'Ebre, per tal d'aconseguir la reversió a mans públiques de les centrals hidroelèctriques que actualment són propietat de la Confederació Hidrogràfica de l'Ebre (CHE), i que aquesta ha donat en concessió a empreses privades.

2.3.3. BANCA PÚBLICA

L'únic objectiu de la banca tradicional és la maximització dels beneficis a curt termini per als seus accionistes, encara que per assolir-ho hagin de prendre mesures que vagin en contra de l'interès general. A aquesta manca de principis bàsics també s'hi van acabar afegint les caixes d'estalvi en èpoques de la suposada «bonança econòmica» i bombolla immobiliària i, sobretot, al principi de la crisi financera, endossant productes com les participacions preferents i clàusules abusives als seus propis clients. Les úniques entitats que no han caigut en aquestes dinàmiques han estat les de la banca ètica i cooperativa, que representen un percentatge molt petit del sector bancari català.

En un moment en què el país i el planeta necessiten un canvi important pel que fa al model econòmic, productiu i financer que aposti per un sistema de producció sostenible, arrelat al territori i adaptat a les necessitats reals de la població, per disminuir la dependència del sector turístic, per a un model energètic descentralitzat i renovable i per a la reconversió del sector primari, ens cal una banca capaç d'apostar per tots aquests sectors estratègics.

Cal una Banca pública per facilitar tots aquests canvis en el model econòmic que:

- **Aposti per potenciar finançament aquells sectors que des de l'administració pública es considerin estratègics per al bé comú**, encara que suposin una rendibilitat de la inversió a llarg termini –bona part d'aquests projectes no tenen cabuda avui en la banca privada–.
- **Prioritzi l'economia real, sostenible i arrelada al territori** davant de les inversions especulatives, amb la reducció del risc de fallida bancària que comporta.
- Sigui capaç de canalitzar l'estalvi d'empreses i famílies cap a una economia real i lligada al territori, que acabi redundant també en l'entorn immediat dels mateixos dipositants i, així, ofereixi alternatives als fons d'inversió actuals, basats en la majoria dels casos en operacions purament especulatives.
- Serveixi com a element anticíclic, sobretot per pal·liar la manca de crèdit en l'economia productiva i reproductiva en períodes de recessió.
- Garanteixi l'accés al finançament de les administracions i empreses públiques en condicions privilegiades.

La banca ha de tenir una funció social: cal saber què volem produir, per la qual cosa hem de parlar sobre la transició socioecològica; cal saber com volem produir, per tant, hem de parlar de les relacions laborals; i cal saber per a què volem produir, per això cal introduir-hi els principis de l'economia social i solidària.

Cada dia es fa més imprescindible la construcció d'una banca pública, solvent, capaç d'actuar com una banca comercial i d'inversió, que pugui influir de forma directa sobre el mercat financer d'una manera efectiva i que assoleixi un volum suficient d'actius per garantir l'accés al crèdit del teixit productiu, famílies i administracions públiques, independentment dels cicles econòmics. La crisi bancària i la desaparició de les caixes d'estalvi ha comportat que actualment a Catalunya tinguem un oligopoli financer format per quatre grans bancs. La presència en aquest espai de la banca ètica i cooperativa és merament testimonial de moment, i pel que fa a l'ICF, el seu volum d'actius i passius ni tan sols representa l'1% en volum d'actius i passius si el comparem amb el d'algun d'aquests quatre bancs.

L'objectiu principal de la banca pública ha de ser poder influir –de forma directa i indirecta– sobre el mercat financer i garantir que aquest respon a l'interès general per sobre dels interessos privats. Per tant, es fa imprescindible pensar en la banca pública com una eina que no sigui un agent més en aquest mercat –amb una quota més o menys gran de mercat–, sinó que ha d'aconseguir esdevenir l'element central i principal del sector bancari. Aquesta és l'única via per modificar l'estatu quo i aconseguir un canvi en les pràctiques bancàries, financeres i econòmiques dominants, que ens han portat a patir una crisi financera i una bombolla immobiliària, que han abocat a la misèria tantes i tantes persones i han augmentat l'endeutament de les administracions públiques. Unes pràctiques que no s'aconseguiran evitar mitjançant les petites modificacions introduïdes pels òrgans reguladors ni amb nous acords de Basilea, i mentre no canviïn els objectius socials d'aquells que controlen el mercat financer i es deduin i es dediquin només a defensar els interessos dels seus accionistes.

El creixement d'aquesta banca pública, doncs, haurà de ser progressiu però sostingut, tant pel que fa a la concessió de crèdit com a la captació de dipòsits i a la seva implantació territorial, amb l'objectiu d'anar reduint l'espai de la banca tradicional –excloent d'aquesta definició la banca ètica i cooperativa–. No té cap sentit que continuem acceptant la situació actual, on uns pocs acumulen tots els beneficis d'un sector financer que està recolzat en l'àmbit públic, que és qui assumeix bona part dels riscos de les seves operacions.

Però en el procés de substitució progressiva de la banca tradicional per una banca pública, la socialització dels beneficis bancaris no pot ser l'únic objectiu, sinó que cal construir una altra manera de fer i entendre les entitats financeres. Des de la banca pública no s'han de buscar mai els beneficis a curt termini i a qualsevol preu, encara que redundin en el benefici col·lectiu, sinó que cal construir una altra manera d'entendre les finances, al servei de les persones i famílies i de l'economia productiva i reproductiva per sobre de l'economia especulativa. Per facilitar un model econòmic que avanci cap a la sostenibilitat ambiental, els llocs de treball de qualitat i el consum responsable. I des de la nova banca pública s'ha de posar fi als abusos sobre les famílies i les petites empreses i autònoms d'aquests darrers anys, que s'han pogut produir gràcies al control absolut sobre el mercat financer que tenia l'oligopoli bancari i a la complicitat necessària dels bancs centrals i la resta d'autoritats competents.

Quina Banca pública?

Una banca al servei de les persones i l'economia productiva i reproductiva que defugui dels guanys immediats i la volatilitat dels mercats financers i especulatiu que tant de mal fan a les persones i al nostre entorn. Així doncs, la banca pública no ha d'oferir productes bancaris basats en la borsa i altres mercats especulatiu. La banca pública ha de ser una banca ètica. Per tant, ha de fer compatible la rendibilitat financera i econòmica amb l'assoliment d'objectius socials i ambientals. En aquest sentit, a l'hora de valorar la concessió de crèdits s'hauran d'utilitzar mecanismes d'avaluació per valorar el retorn econòmic, però que també permetin valorar el retorn social i ambiental. Un control que hauria de permetre el seguiment durant tot el període de retorn. Ha de ser una banca de proximitat i ha de garantir la informació i la comprensió dels seus productes als clients, sobretot als particulars. Ha de ser un banc que operi amb productes senzills i comprensibles, que assegurin la igualtat d'informació entre el banc i el client i que evitin casos com els de les participacions preferents, clàusules terra, swaps, índexs de referència com l'IRPH, comissions excessives o altres tipus de clàusules abusives.

La banca pública ha de garantir el finançament de les administracions públiques, des dels ajuntaments fins a la Generalitat. Entre les seves finalitats socials, ha de permetre el finançament de projectes destinats a la millora de la qualitat de vida de les persones, i ho ha de fer amb unes condicions preferents quan es tracti d'administracions i empreses públiques. En la línia per la seva aposta per l'economia productiva i reproductiva, no només ha de ser una eina financera, sinó que ha de participar, tal com fa en part l'actual ICF, en el capital social d'empreses en sectors que es considerin importants i ha de ser una eina per ajudar a nacionalitzar aquells sectors privatitzats els darrers 40 anys i també aquells que es consideri que han de ser de propietat col·lectiva. La banca pública ha d'evitar, en la mesura del possible, l'ús d'instruments financers complexos i arriscats, com per exemple el cas de les titulitzacions de les hipoteques o el shadow banking. La banca pública ha de jugar un paper clau per mirar d'evitar les bombolles especulatives en el mercat de l'habitatge. Tot i que la capacitat d'incidència és limitada mentre hi hagi altres bancs que operin a Catalunya i continuï entrant capital estranger per especular amb l'habitatge, és un element important que ha d'anar acompanyat de modificacions legislatives pel que fa a l'habitatge i la llei hipotecària. Des de la banca pública s'ha de respectar totalment l'ús social de l'habitatge i cedir la gestió de tots els immobles de la seva propietat a les administracions públiques. Les hipoteques que es concedeixin hauran d'incloure clàusules que reconeguin el dret a la dació en pagament davant la impossibilitat de fer front als pagaments hipotecaris. Entre els principis bàsics de la banca pública han de ser primordials la transparència absoluta, a participació i el control popular, aspectes en els quals no ha destacat l'ICF fins avui en dia. La banca pública ha de ser capaç de retre comptes i explicar totes les seves operacions –productes, inversions i crèdits concedits– a tots els seus clients, però també a tota la ciutadania, que al final és la propietària del banc. I aquesta transparència s'ha d'estendre a tots els nivells, incloent-hi les retribucions de tots els membres dels òrgans directius. La participació ha de ser un dels elements centrals del nou banc, i ha de permetre un control efectiu i real que no va funcionar en el cas de les caixes d'estalvi. Cal una estructura dels òrgans de direcció del banc públic que permeti un control real de tots els seus membres i, sobretot, un òrgan executiu que tingui molt clar quin és l'objectiu del banc i que no busqui el benefici a curt termini, sinó el màxim benefici social a mitjà i llarg termini.

El paper de l'Institut Català de Finances

Actualment, l'Institut Català de Finances porta a terme una part de les funcions que hauria de complir la nova banca pública catalana, però només la que fa referència al finançament d'empreses, participació en empreses de capital risc i participació en el capital d'algunes empreses, i en una magnitud molt inferior a la que seria desitjable. Per tant, l'ICF i la seva estructura actual poden ser un bon punt de partida per a la construcció de la nova banca pública. L'ICF es finança per tres vies per obtenir els recursos per desenvolupar les seves activitats: a través d'endeutament amb entitats financeres privades, a través d'endeutament amb entitats de crèdit públic i a través de l'emissió de deute al mercat de capitals. Per poder avançar cap a la conversió de l'ICF en una banca pública, és imprescindible que l'ICF aconseguixi la fitxa bancària que li permeti poder generar crèdit sense necessitat d'anar a buscar finançament als mercats financers. L'obtenció d'aquesta fitxa bancària també permetria poder accedir al mercat interbancari i a les línies finançament dels bancs centrals. La manca d'aquesta fitxa bancària fa que l'obtenció de recursos per tal que l'ICF desenvolupi la seva tasca resulti molt més cara. Per exemple, durant els darrers anys l'ICF ha arribat a pagar interessos superiors al 4,5%. Així doncs, aquesta fitxa bancària permetria finançar els seus clients amb unes condicions d'interès molt més favorables. Per tant, cal prioritzar els tràmits per poder obtenir l'autorització de la fitxa bancària per part dels organismes competents. Una fitxa bancària per poder operar com a banca minorista, banca d'empreses, finances corporatives, mercat de capitals i gestió d'actius. No n'hi ha prou d'aconseguir una fitxa que només autoritzi l'ICF a actuar com a banc públic d'inversió (promotional bank), que és l'objectiu de l'ICF per als pròxims anys. Cal crear una banca pública que tingui les mateixes eines que les entitats bancàries que conformen l'oligopoli financer a Catalunya. Cal remarcar que la creació d'aquesta banca pública hauria estat molt més senzilla si des de la Generalitat o l'ICF s'hagués comprat, en el seu moment, alguna de les caixes d'estalvi catalanes que han acabat rescatades, fusionades, absorbides o convertides en bancs. D'aquesta manera s'hauria aconseguit la

fitxa bancària i una xarxa d'oficines, treballadors i clients des d'on posar els fonaments d'aquesta nova banca pública. La constitució d'aquesta banca pública catalana hauria de ser de capital públic en un 100%, tal com són molts bancs en el nostre entorn europeu. Necessitem una banca que estigui al servei de l'interès públic i, per tant, qualsevol participació privada, encara que sigui en un percentatge inferior al 50%, pot distorsionar els objectius principals de la banca pública. Així doncs, la necessitat inicial d'aportació de capital s'ha de cobrir des dels pressupostos públics. Una aportació que s'hauria de fer principalment des de la Generalitat de Catalunya, tot i que s'hauria d'estudiar l'entrada de capital d'altres administracions públiques que s'hi poguessin afegir (Diputacions, Consells Comarcals, Ajuntaments). Aquest capital social es podrà anar augmentant a mesura que la banca obtingui beneficis i també es podrà incrementar amb les aportacions previstes en els successius pressupostos públics. Pel que fa a la captació de dipòsits -element bàsic per augmentar la liquiditat del banc-, la implantació territorial progressiva no pot suposar un gran fre a la captació de dipòsits. En uns moments en què bona part dels clients fan gairebé la totalitat de les seves operacions per via telemàtica, cal fer una aposta forta per la banca electrònica, tal com ja fan la majoria dels bancs comercials. Cal fer un esforç perquè en molt poc temps es puguin fer, a través d'aquesta banca en línia, la majoria de les operacions més habituals dels clients i empreses de la banca convencional. La implantació de les oficines repartides pel territori ha de ser progressiu però sostingut. La Generalitat disposa, a més de les oficines pròpies de l'ICF, de tota una xarxa d'oficines pròpies repartides per totes les comarques que ha de servir per facilitar aquesta extensió territorial. Un dels objectius a complir per l'entitat hauria de ser la implantació homogènia al territori assegurant, com a mínim, una oficina o finestreta d'atenció en cada comarca en el temps més breu possible.

Els nostres compromisos

La banca pública ha d'esdevenir un dels instruments principals per garantir la suficiència de recursos financers per tal d'engegar i sostenir totes aquelles activitats econòmiques que tinguin un desenvolupament d'acord amb els objectius de desenvolupament estratègic de la societat. En aquest sentit, s'haurien de definir aquests objectius de la forma més participativa i democràtica possible, i s'haurien d'orientar a satisfer les necessitats de la població en un entorn ecològicament viable. Així, caldria que les activitats que rebessin el suport financer públic estiguessin subjectes a:

- Fixar llocs de treball de qualitat.
- Aconseguir iniciar i aprofundir en el desenvolupament local i territorial.
- Desenvolupar la seva activitat sense un impacte destructiu sobre el territori i els ecosistemes.
- Avançar cap a formes de propietat democràtiques.
- Potenciar l'economia social i solidària.

La necessitat de superar el règim i els pactes del 78 passa també per treballar, des d'aquí i amb aliances europees i internacionals, perquè els mercats financers no tinguin la mateixa influència sobre la vida de les persones i sobre les decisions dels governs. En aquest sentit, ens comprometem a:

- Impulsar una reforma de l'Institut Català de Finances (ICF) per tal que es converteixi en l'embrió real de la banca pública catalana. Per això, cal que se'n reformi la governança i que sigui realment democràtic i públic. Alhora, cal incorporar en totes les seves avaluacions de crèdits, préstecs o avals el retorn social i ambiental de qualsevol de les peticions de finançament.
- Implementar la necessària transparència a l'ICF, que ha de ser bandera d'una banca pública al servei de la

transformació, de manera que la informació sobre crèdits concedits, les condicions i l'evolució ha d'estar a l'abast de la població de manera clara i concisa.

- Generar les estructures necessàries que assegurin la creació d'una banca pública que, més enllà de ser un instrument de lluita contra els efectes destructors de l'economia capitalista i del model productiu actual, esdevingui a la pràctica el pal de paller de la constitució de la República.
- Recuperar totes les propietats en mans de la SAREB en territori català per tal de destinar-les a augmentar el parc públic d'habitatge de lloguer social.
- Fomentar les finances ètiques i cooperatives, amb l'activació de l'estalvi per garantir i dinamitzar l'accés al crèdit de l'economia productiva. En aquest sentit, fixar l'obligació que totes les administracions catalanes dipositin part dels seus fons en entitats de finances ètiques i cooperatives.

2.3.4. CONSTRUCTORA PÚBLICA

La construcció vinculada a l'obra pública ha estat un àmbit de negoci rodó per a les grans empreses constructores. A més a més, l'ampliació del parc d'habitatge públic en aquelles zones del país on és necessària la construcció de nous edificis, malgrat haver-se de prioritzar sempre la recuperació d'habitatges buits i destinats a usos no residencials, no pot esdevenir novament un camp de negoci on grans empreses constructores vegin l'oportunitat d'enriquir-se a partir d'un dret a cobrir des de l'Administració pública.

Una constructora pública evitaria, també, l'adjudicació de contractes d'obres públiques a grans promotores. Les seves principals tasques anirien enfocades en:

- **Desenvolupar les obres corresponents a la construcció d'infraestructures per a la prestació de serveis públics:** escoles, hospitals, oficines...
- **Desenvolupar la part de nova construcció del parc públic d'habitatge** en aquelles zones del país on hi hagi una manca real d'edificis.
- **Garantir un major control sobre les condicions laborals dels treballadors** de la construcció.

2.3.5. EMPRESA PÚBLICA DE TELECOMUNICACIONS

L'actual Centre de Telecomunicacions i Tecnologies de la Informació de la Generalitat de Catalunya (CTTI) ha d'esdevenir l'empresa pública capaç de crear uns sistemes i xarxes de telecomunicacions per avançar cap a:

- **Crear una xarxa pública neutra de fibra òptica i telefonia que permeti posar fi a la dependència de les xarxes privades** i que s'aprofiti per crear un nou operador públic d'internet i telefonia fixa. Aquest operador públic haurà de permetre l'accés universal a internet per facilitar la reducció de la fractura digital.
- **Crear una xarxa pública d'estacions de telefonia mòbil que permeti crear una empresa de telefonia mòbil totalment pública.**
- **Recuperar la gestió pública de tota la xarxa de TDT.**

- **Fomentar la creació de xarxes comunitàries i locals de telecomunicacions** interconnectades amb la xarxa de fibra òptica nacional.
- Controlar directament l'origen i la qualitat dels materials destinats a la construcció.

2.3.6. FARMACÈUTICA PÚBLICA

Cal controlar de manera 100% pública les transferències de capital públic a la indústria farmacèutica per garantir-ne la transparència i el benefici públic quan s'estableixin col·laboracions entre el sector públic i privat. Cal impulsar una producció farmacèutica 100% pública. Mantenir una independència real de la recerca pública i dotar el sistema públic d'infraestructura per a la producció de fàrmacs essencials, i minimitzar així la dependència de la indústria farmacèutica privada. Crear una empresa pública de fabricació i distribució de material sanitari essencial com ara mascaretes, benes, xeringues, bates, agulles i altres fungibles, així com el salí, el iode, l'alcohol i més coses d'ús diari que no estan subjectes a patents.

2.3.7. REINDUSTRIALITZACIÓ

Fem una aposta per assolir un model industrial propi sota criteris de sobirania. Aquesta planificació haurà de contemplar la nacionalització o intervenció d'aquelles indústries estratègiques tenint en compte criteris d'equitat i sostenibilitat amb el medi ambient, exigint, per tant, la necessitat d'un canvi de model productiu. Aquesta planificació i canvi de model han d'anar lligats a altres mesures que assegurin el finançament necessari per poder realitzar les inversions necessàries, com la creació de la banca pública.

No podem dibuixar la realitat industrial del nostre país dels darrers trenta anys si abans no prenem en consideració com la Unió Europea (aleshores Comunitat Econòmica Europea) ens va imposar la realització de quatre grans activitats productives: turisme, construcció, agroalimentació i automoció. Això suposava que bona part de la indústria pesant i la indústria pública s'hagués d'eliminar. És important tenir clar que la nostra manca de sobirania productiva no ve únicament de la mà de territoris que no tenen gairebé competències normatives en indústria, sinó que ve determinada per la Unió Europea.

Una anàlisi del pes que té cada macrosector (primari, indústria, construcció i serveis) entre el 2008 i el 2019 ens porta a observar que:

- De forma pràcticament generalitzada, els serveis han crescut notablement en tot el territori com a part última del procés de terciarització que es manifesta des dels anys vuitanta a Catalunya, conjuntament amb el conjunt dels països desenvolupats. Aquest procés es genera de forma més important en termes d'ocupació a causa de la intensitat de l'ús del factor treball d'aquestes activitats que determinen el model productiu de Catalunya.
- Existeix una correlació positiva entre la grandària de la comarca, especialment en població, i el grau de terciarització d'aquesta.
- Complementàriament, els sectors secundaris, relacionats amb la indústria i l'energia, perden pes en gran part del territori, especialment en termes d'ocupació. Aquest fet no sempre ha de significar un procés de desindustrialització. Per arribar a aquesta conclusió s'han d'avaluar diferents elements que han de servir de guia per a l'estudi de cada comarca:

Una pèrdua de pes a conseqüència d'un creixement molt més important d'altres sectors, normalment part

dels serveis, que fan que la indústria perdi importància relativa tot i que no disminueixi la seva producció. Una pèrdua de pes en termes de preus nominals, però no en termes reals, és a dir, en termes de producció física. En aquest sentit, és molt important analitzar les dades de producció i VAB en termes reals.

Els guanys en productivitat poden fer perdre pes a aquests sectors en termes d'ocupació però no en termes de producció real. S'ha de tenir en compte que el VAB inclou les rendes salarials generades i, per tant, una disminució del VAB pot ser una conseqüència d'aquests augments de productivitat.

En les últimes dècades hi ha hagut importants processos d'externalització d'activitats que es realitzaven dintre de les empreses industrials i que han passat a contractar-se fora, especialment aquest procés afecta activitats de serveis logístics, informàtics, màrqueting, etc. Tot i que aquestes activitats es porten a terme en l'àmbit sectorial dels serveis, des d'una òptica integrada sectorialment s'han de considerar com activitats que es generen indirectament per l'existència i la demanda de la indústria.

En el conjunt del territori la construcció ha perdut pes de forma important, el que mostra la magnitud generalitzada de la importància d'aquest sector en el model de creixement i acumulació des de mitjans dels noranta fins a la crisi econòmica de 2008.

- El sector primari presenta una evolució, així com a una rellevància en el seu pes, molt dispar en tot el territori.

Per això, amb una clara visió ecosocialista, el nou model ha d'apostar fermament per indústries que tinguin una petjada ecològica baixa. Beneficiar impositivament indústries que ofereixen béns i serveis per a les persones. Cal gravar les indústries que no s'adaptin a la política d'emissions i ambiental vigent i prohibir les que ofereixin béns que no es poden reciclar, reutilitzar o reparar fàcilment. També s'ha d'apostar per un sector d'R+D+I en productes que es puguin reintroduir fàcilment a la cadena productiva o de material (materials orgànics o biodegradables, productes reparables, ecodisseny, etc.). El model ha de quedar emmarcat dins d'una economia circular en el sistema d'economia planificada i l'economia social i cooperativa.

També ens cal fer una aposta per la sostenibilitat dels polígons industrials existents i en funcionament, tant des del punt de vista ambiental i d'accessibilitat amb transport públic, com d'implantació d'energies renovables, així com de la seva integració en àrees urbanes, rurals i naturals.

2.3.8. IMPULS D'UN MODEL CATALÀ D'INDÚSTRIA

El model neoliberal de fragmentació del procés productiu facilita les crisis empresarials de tota mena. A la vegada, el conjunt de governs han assumit un paper passiu en política industrial, on no es planifica i no es té una política pròpia en indústria, de manera que se cedeix aquest paper directament a les grans empreses o grans patronals i es renuncia al paper de lideratge i orientació. A banda dels elements que ja hem incorporat en el present apartat programàtic sobre política industrial, també creiem que hi ha d'haver unes línies que determinin l'orientació estratègica que reclamem:

- Arribar al **3% del PIB en I+D**.
- **Model industrial diversificat**, per garantir la sobirania productiva, i amb equitat territorial.
- Model industrial amb **participació de treballadors i treballadores**.
- Model industrial amb **perspectiva feminista**.

- Model industrial que aposti pel **desenvolupament tecnològic**.
- **Model industrial ecològic** i amb l'economia circular incorporada.
- Model industrial respectuós socialment i fiscal.

2.3.9. PARTICIPACIÓ DE LES TREBALLADORES

La indústria és, en bona part de les seves activitats, sinònim de feina de més qualitat i estabilitat que la resta de sectors, qüestió per la qual hauríem de protegir-la com un tresor.

Així, s'han de desenvolupar mecanismes pels quals una vegada hi hagi una situació de crisi productiva o de manca de liquiditat financera, l'Administració activi la interlocució amb l'empresa per al seu acompanyament. Cap empresa que pugui ser viable ha de perdre un sol lloc de treball per qüestions conjunturals o de manca de liquiditat provocada per altres empreses, o bé per la manca de voluntat de la banca a l'hora d'accedir al crèdit.

De la mateixa manera, davant la negativa de les empreses per continuar l'activitat i davant de realitats on s'expressi una mínima viabilitat, l'Administració ha de crear línies d'assessorament als treballadors i a les treballadores per a la continuïtat de l'empresa. La primera opció ha de ser l'aposta per l'empresa pública, processos de nacionalització o municipalització pels quals la Generalitat o els Ajuntaments puguin constituir empreses públiques que siguin successores de les empreses que tanquin, tant pel que fa a l'activitat com pel que fa als treballadors i les treballadores. Això sí, hem de construir un nou model d'empresa pública on hi hagi una participació triangular de l'administració pública, de representants de moviments socials, i dels treballadors i les treballadores. Els tres interessos, que poden ser diferents, hi han de ser representats. Poc a veure amb un model simple de participació societària o la injecció de capital públic. Hem de tenir unes empreses públiques que es gestionin sota el control dels treballadors i les treballadores.

Com que coneixem la dificultat política, no tècnica, de procedir a la gestió pública d'empresa, també s'ha d'apostar perquè des de l'administració pública s'orienti i es faciliti la continuïtat empresarial a través de cooperatives. És a dir, que els treballadors i les treballadores que pateixen l'anunci d'un tancament empresarial rebin assessorament, facilitats tècniques i econòmiques per continuar amb l'activitat a través de la constitució d'una cooperativa de treball associat.

Pel que fa a la continuïtat empresarial, sigui a través de gestió pública o gestió cooperativa, es fan necessàries modificacions a la Llei Concursal tant en la prelació de crèdits com a no subrogar-se en els deutes.

2.4 REDISTRIBUCIÓ DE LA RIQUESA

2.4.1. REFORMA FISCAL

Que el rescat de l'economia no sigui senzillament una socialització de les pèrdues privades no només exigeix que els estats puguin monetitzar el dèficit (que el BCE pagui les factures), sinó que els ingressos dels estats no provenguin majoritàriament del treball i dels impostos indirectes. Així, aquest rescat no hauria de ser només monetari, sinó que hauríem de llançar mesures per millorar la qualitat i equitat recaptatòries.

La reforma fiscal ha de servir per recuperar serveis bàsics i despesa social urgent, així com per compensar

l'esforç que han fet els sectors populars, que han pagat la crisi fiscal postbombolla financera del 2008 amb retallades, augments de taxes i impostos cada vegada menys progressius (especialment l'IVA). Per aquests elements, la proposta que fem parteix de la triple justificació més teòrica dels impostos: garantir la sostenibilitat de la despesa pública, reduir la desigualtat i un paper anticíclic.

Existeix una estratègia del capital per absorbir la riquesa col·lectiva en forma d'ingressos públics i traslladar-ne la responsabilitat a les classes populars, una manera de redistribuir de baix a dalt. Per això, amb la finalitat de redistribuir la riquesa de dalt a baix, millorar la justícia fiscal i lluitar contra tota forma d'especulació, ens comprometem a proposar les mesures impositives recollides en aquesta reforma fiscal.

2.4.2. IMPOST DE PATRIMONI

■ Eliminar el topall conjunt renda-patrimoni.

- Convertir la modificació temporal de l'impost que augmenta el número de trams, elaborada per donar resposta a l'impost de grans fortunes de l'Estat, en una modificació permanent. En paral·lel, augmentar progressivament el primer tram un 0,05 i el tram més alt, un 0,5.
- Eliminar l'exempció de participacions societàries, limitant-la a negocis individuals i empreses de dimensió reduïda i substituint la resta d'aquestes exempcions per una deducció decreixent en la quota, una escala de gravamen que impulsi la progressivitat dels grans patrimonis i un menor límit de la quota íntegra (avui el 60% de la suma de les bases imposables de l'IRPF), per evitar que les persones que deriven enormes rendes a través de societats redueixin aquest impost.

2.4.3. IMPOST SOBRE DONACIONS I SUCCESSIONS

Gravar la transmissió de la riquesa és millorar la igualtat d'oportunitats, ja que aquests instruments d'acumulació de valor en propietats generen una desigualtat en les oportunitats perquè suposen un increment de patrimoni sense un esforç propi. Alhora, cal tenir en compte que les transmissions de propietat lucratives aprofundeixen les desigualtats perquè es donen sense cap contrapartida. Per tant, entenem que aquest és un impost que cal preservar i on cal analitzar les bonificacions existents per assegurar que no són les rendes més altes les que aconseguen eludir el pagament de l'impost.

2.4.4. REVISIÓ DE L'IMPOST SOBRE VALOR AFEGIT

L'IVA és un impost regressiu perquè paguem el mateix per cada producte, però als rics els suposa un percentatge menor en capacitat econòmica, i amb l'encariment del cost de la vida, les persones empobrides veuen limitat el seu accés a béns i serveis bàsics. A més a més, les petites i mitjanes empreses i els autònoms tenen menys possibilitats de fer front a pujades d'IVA. Per això, proposem reconceptualitzar l'IVA com a mecanisme regulador del consum de forma que:

- Qualitativament, sigui de tipus molt baix per als béns bàsics i essencials i gravi de forma creixent el consum de béns prescindibles, fins a arribar a un tipus molt alt en el consum de béns luxosos.
- Quantitativament, gravi de forma creixent el sobre consum de béns en funció de la seva petjada ecològica i de la seva «exclusivitat» social (entesa com a no disponibilitat per al conjunt de la població).

2.4.5. IMPOST A LES GRANS FORTUNES

Creació d'una taxa temporal i extraordinària amb recaptació finalista per pal·liar els efectes de la Covid-19, tant en l'àmbit sanitari com en l'econòmic i social. Aquest nou impost hauria de gravar la riquesa de l'1% més ric i permetria que, en deu anys, només amb aquesta taxa, es financés tota la despesa causada per la Covid-19. Els tipus impositius podrien ser:

- Impost d'un 3% als beneficis empresarials de +5 milions d'euros, patrimoni de fons voltor i grans tenidors i transaccions patrimonials que superin el milió d'euros.
- Impost de l'1% als patrimonis personals entre 1 i 10 milions d'euros, un 2% entre 10 i 50 milions i un 3% a +50 milions.

Tanmateix, proposem consolidar la Taxa Covid creant un impost permanent sobre les grans fortunes. Més enllà de l'emergència sanitària i econòmica, cal repensar l'actual model de repartiment de la riquesa. Un impost sobre les grans fortunes, basat en la Taxa Covid, ha de ser el punt de partida per ajustar aquesta tributació.

2.4.6. INCREMENT PROGRESSIU IMPOST SOBRE LA RENDA

L'impost sobre la renda ha de tenir com a objectiu que el fruit de la riquesa es destini a uns usos col·lectius i no a l'acumulació del capital en mans privades, i hauria de ser una eina perquè la capacitat de consum es repartís i poder substituir el consum individual per un consum col·lectiu. Per això, proposem augmentar la progressivitat a partir dels 60.000 € declarats, que segons les estadístiques de l'Agència Tributària representen només el 5% dels contribuents:

Base liquidable	ACTUAL tipus (%) estatal	ACTUAL tipus (%) autonòmic	PROPOSTA modificar el tipus autonòmic (%)	INCREMENT de la nostra proposta (%)	TOTAL (%)
fins a 12.450€	9,5	12	12	0	21,5
De 12.450€ a 17.707€	12	12	12	0	24
De 17.707€ a 20.200€	12	14	14	0	26
De 20.200€ a 35.200€	15	14	14	0	29
De 35.200€ a 53.407,2€	18,5	18,5	18,5	0	37
De 53.407,02€ a 60.000€	18,5	21,5	21,5	0	40
De 60.000€ a 90.000€	22,5	21,5	22,5	1	45
De 90.000€ a 120.000€	22,5	23,5	24	0,5	46,5
De 120.000€ a 175.000€	22,5	24,5	25	0,5	47,5
De 175.000€ a 300.000€	22,5	25,5	26	0,5	48,5
+ de 300.000€	23,5	25,5	26	0,5	49,5

2.4.7. AUDITORIA DEL DEUTE PÚBLIC. SUSPENDRE PAGAMENT DEL DEUTE I DELS SEUS INTERESSOS.

L'expansió de l'economia capitalista i el seu refinançament (i crisi) en l'economia mundial han tingut un efecte devastador per al medi ambient i per a la classe treballadora a escala planetària. I en les classes populars dels Països Catalans s'ha traduït en: depauperació mediambiental extrema, canvi climàtic, extincions, etcètera, en el pla ambiental; polítiques d'austeritat, retallades socials, privatitzacions de serveis públics i béns col·lectius, atur massiu estructural, deteriorament de les condicions laborals i salarials, entre molts altres efectes en el pla social i econòmic.

El deute és una de les principals formes per desposseir les classes populars i d'espolar nacions senceres en benefici del capital. Combinat amb les polítiques d'austeritat i amb la desfiscalització sistemàtica de les classes dominants, el deute privat s'ha reconvertit en públic, i ha esdevingut així una part molt important dels pressupostos de les administracions públiques. La política de carregar el deute sobre les classes populars, i sobre la classe treballadora en particular, ha de desaparèixer. La prioritat en l'obligatorietat del pagament del deute ha significat una retallada sistemàtica de les polítiques socials.

Actualment, gairebé el 80% del deute públic de Catalunya és en mans de l'Estat espanyol mitjançant els sistemes de finançament autonòmics. En el cas del País Valencià el deute públic que controla l'Estat arriba al 85%, i a les Illes Balears, a gairebé el 70%. Els darrers anys, la política de la Generalitat no ha estat en cap cas la reducció de deute públic, sinó el traspàs del deute comercial al FLA i al fons de facilitat financera de l'Estat, i ha facilitat així la intervenció econòmica de les finances públiques i, en conseqüència, el control de les polítiques públiques per part de l'Estat espanyol. El deute s'ha convertit en una eina més de subordinació de la Generalitat a l'Estat espanyol.

L'exercici de la plena sobirania popular requereix no només trencar amb les imposicions de l'Estat espanyol, sinó també les de la UE i la Troica, institucions antidemocràtiques que actualment dicten les polítiques neoliberals d'austeritat. Ens comprometem a:

- **Suspendre immediatament el pagament del deute** i decretar l'impagament definitiu de la usura legalitzada fins a resoldre les necessitats de les classes populars.
- **Defensar la realització d'una auditoria popular del deute**, amb el suport de l'administració, que tindrà com a objectiu saber com i en què s'han gastat els recursos i fomentar un debat públic sobre l'origen de la llosa del deute i les seves conseqüències per a la vida de les classes populars. Aquesta auditoria també tindrà com a objectiu dirimir la il·legimitat del deute i, en conseqüència, si el pagament ha de continuar recaient, com fins ara, en les classes populars a partir de la prioritització (obligada) del seu pagament abans que qualsevol política social.
- **Potenciar una xarxa d'entitats públiques desobedients amb el deute.**

2.4.8. LLUITA CONTRA EL FRAU FISCAL

El que és injust en el sistema fiscal són els mitjans que tenen els rics per evadir impostos: la tributació dual entre rendes del treball i de l'estalvi, les SICAV i els Fons d'inversió, la possibilitat de traslladar el domicili fiscal de les empreses i els patrimonis a paradisos fiscals reconeguts o encoberts, les subdeclaracions, la possibilitat d'utilitzar testaferros o la creació de fundacions per tributar menys, entre d'altres. Una reforma fiscal implica també modificar les maneres d'evadir i perseguir el frau fiscal.

Per això ens comprometem a treballar per:

- **Establir limitacions i prohibicions a la contractació i a les ajudes públiques a aquelles empreses que tenen seus a paradisos fiscals** (incloent-hi també, en aquesta mesura, aquelles empreses que paguen dividends o fan recompra d'accions).
- Eliminar les SOCIMI, EVTE o SICAV o, si n'hi ha, eliminar totes les bonificacions que existeixen. Eliminar les exempcions que faciliten que siguin una eina efectiva del gran capital per evadir impostos.

2.4.9. FOMENT DEL COOPERATIVISME

Un actor del nou model econòmic ha de ser el cooperativisme i el conjunt de l'Economia Social i Solidària, que no es pot entendre com un fet aïllat de les polítiques econòmiques del sector públic sinó que ha de servir com a eina per acompanyar el reforç del sector públic i la democratització de l'economia productiva. En aquesta planificació econòmica, les finances ètiques i solidàries han de contribuir, amb la banca pública catalana, a un nou sistema financer orientat a les persones i al teixit productiu.

Els Ateneus Cooperatius han de coproduir i implementar al territori polítiques públiques de desenvolupament local i transició ecosocial, han de poder ser una eina per impedir la despoblació en certes zones del territori i com a antena per detectar les necessitats per garantir un model de desenvolupament autocentrat. Finalment, la Llei catalana d'Economia Social i Solidària ha de reconèixer-la com un àmbit específic de desenvolupament econòmic, subjecte de polítiques públiques i de democratització econòmica, social i ambiental.

Coneixem la dificultat política, no tècnica, de procedir a la gestió pública d'empresa, i per això creiem que també s'ha d'apostar perquè des de l'Administració Pública s'orienti i es faciliti la continuïtat empresarial a través de cooperatives.

Per tot això, proposem:

- **Incorporar el cooperativisme en una posició en la qual se'l reconegui com a agent de transformació social** i econòmica, amb la possibilitat i la capacitat d'actuar transversalment en l'acció del govern i amb participació en els espais de desenvolupament de polítiques socials i econòmiques i de desenvolupament normatiu.
- Modificar la Llei 12/2015, del 9 de juliol, de cooperatives, per adaptar-la a les noves necessitats del cooperativisme.
- Aprovar al Parlament de la **Llei de l'Economia Social i Solidària de Catalunya**, en consens amb l'AESCAT i a partir del procés participatiu realitzat.
- Aplicar les mesures a les quals el Parlament instà el Govern a través de l'aprovació, el març de 2023, de la Moció 198/XIV sobre l'economia social al desenvolupament del **Pacte Nacional d'Una Economia per la Vida**.
- Crear un fons que tingui com a objectiu orientar i facilitar la transformació en cooperatives d'aquelles empreses que anuncien un tancament empresarial, per tal que les treballadores i treballadors rebin assessorament i facilitats tècniques i econòmiques per continuar l'activitat.

- **Promoure el Hub tecnològic i digital del cooperativisme** i l'emprenedoria col·lectiva amb cooperatives de base tecnològica i el cooperativisme de plataforma.
- Incorporar, de manera específica, les dades relatives al cooperativisme a l'IDESCAT.
- Implantar el **Pla d'Acció de comunitats energètiques** en cooperatives.
- Concertar amb les entitats representatives de les cooperatives catalanes de les polítiques a impulsar sobre el cooperativisme, desenvolupant conjuntament un Pla Estratègic de Promoció i Foment del cooperativisme amb una majoria parlamentària que permeti fixar objectius a mitjà i llarg termini.
- Reforçar les línies de promoció i suport de projectes singulars i altres línies vigents, incrementant els recursos destinats a la promoció i desenvolupament del cooperativisme.
- Donar suport al desplegament de recursos de foment de la matèria i la pràctica del cooperativisme en els plans d'ensenyament públic, tal com s'està fent, per exemple, amb els itineraris educatius de l'economia social i les finances ètiques; i incorporar l'aprenentatge en matèria de cooperativisme a tots els nivells de l'educació, obligatòria i postobligatòria.
- Habilitar línies que contribueixin a la consolidació o millora de la competitivitat de les empreses cooperatives i obrir línies de garanties públiques a tot el ventall de finances ètiques i cooperatives.

2.5 PLANIFICACIÓ TERRITORIAL I NOU MODEL DE MOBILITAT

2.5.1. REORDENAMENT TERRITORIAL

Proposem un nou model territorial que abrasi els postulats de l'ecologisme i tracti el territori com un bé comú i no un recurs a rendibilitzar, amb una proposta territorial i urbanística viable i adreçada a permetre i preservar la vida en condicions dignes per a tothom a tot arreu. Cal descentralitzar la vida que cada vegada es concentra més en les grans ciutats i garantir el control públic dels recursos necessaris per fer-ho possible. En aquest sentit proposem:

- Introduir en l'ordenació del territori (plans territorials, urbanístics, etc.) els principis de **reequilibri i equitat territorial, sostenibilitat, reducció de la petjada ecològica i de carboni, adaptació als futurs escenaris climàtics, accessibilitat i decreixement**, quan i on sigui necessari. A tal efecte, cal promoure canvis legislatius substancials i revisions del planejament territorial i urbanístic que resultin necessàries.
- Implantar noves formes d'organització administrativa en el territori que simplifiquin les existents, resultin més eficients i representatives i s'adaptin a la realitat del territori i al nou model plantejat. Reforçar el paper dels ajuntaments, com a administració més propera a la ciutadania en el marc d'aquest nou model, dotant els consells comarcal de més competències i més eficients, principalment allà on la població es troba més dispersa, de manera que en molts casos, i amb l'actual model, els ajuntaments no poden arribar prou bé a tothom.
- **Aplicar sistemàticament polítiques de proximitat i de participació efectiva de la societat.** Aquesta participació (de baix a dalt), la transparència i l'avaluació ambiental s'han d'integrar en tots els processos de presa de decisions que tinguin incidència territorial.

- **Revertir el despoblament** a través d'una descongestió ordenada d'activitats econòmiques des de les conurbacions, de polítiques específiques d'habitatge, de millores de les infraestructures, etc., així com d'unes polítiques territorials i fiscals adreçades a assolir aquests objectius.
- **Fomentar la diversificació de les activitats econòmiques en totes les regions**, evitant la dependència exterior, i potenciar subterritoris vius que tendixin a l'autosuficiència i a l'autogestió.
- **Revertir la qualificació urbanística del sòl urbà i urbanitzable a rústic** quan no n'estigui garantida l'execució, s'hagin incomplert els terminis fixats pel planejament i, en general, quan aquelles qualificacions no responguin a criteris i necessitats socials.
- Exigir al Departament competent de l'Administració de la Generalitat la revisió del planejament municipal de Catalunya amb la desclassificació dels «falsos» sòls urbans que no compleixin l'article 27 del DL 1/2010 de 3 d'agost sobre els serveis urbanístics bàsics, l'article 30 sobre el concepte de sòl urbà consolidat, o l'article 31 del DL 1/2010 de 3 d'agost sobre el concepte de sòl urbà no consolidat. Tots aquests falsos sòls urbans haurien de tornar a ser classificats pels plans d'ordenació municipal com a sòls no urbanitzables, especialment aquells que siguin inundables o amb valors ambientals, en un període no superior a 2 anys.
- **Reprendre la tramitació de la Llei de sindicatures de greuges locals.**

2.5.2. RECUPERACIÓ D'INFRAESTRUCTURES PRIVATITZADES

La nostra proposta política planteja la necessitat d'internalitzar els serveis públics que en l'actualitat es gestionen de forma privada. En el mateix sentit, proposem la nacionalització de totes aquelles activitats que, sense ser serveis públics, han de garantir la sobirania productiva del nostre país. La batalla per les nacionalitzacions no és tècnica ni legal, sinó política.

Si analitzem la situació de totes aquestes infraestructures, hi ha dues maneres a través de les quals aquestes escapen al poder i control popular. Per una banda, tenim les que gestiona l'Estat espanyol, com els ports de Barcelona i Tarragona, els aeroports de Barcelona, Girona i Reus, o la major part de la xarxa ferroviària; i, per una altra banda, aquelles –de titularitat de l'Estat espanyol o de la Generalitat– explotades per empreses privades. Aquesta gestió privada provoca un empobriment generalitzat com a país i un traspàs de capital de la classe treballadora o públic cap a interessos privats. A banda, la gran majoria ja han amortitzat el seu cost, així i tot, les empreses que les gestionen continuen enriquint-se amb la seva gestió. En aquest sentit proposem:

- **Obtenir la titularitat d'aquelles infraestructures públiques gestionades per l'Estat espanyol** per tal de mantenir-ne la gestió pública.
- **Revertir cap a la gestió pública les infraestructures actualment gestionades per empreses privades**, suspentent els processos de privatització o de renovació de concessions d'infraestructures en marxa i recuperant les que han estat privatitzades.
- Augmentar la pressió tributària sobre les grans gestores d'infraestructures a Catalunya mitjançant la introducció d'impostos específics.
- **Nacionalitzar tots els peatges:**
 - No renovar cap concessió d'autopistes ni de peatges a l'ombra. En aquelles autopistes en què resten molts

anys perquè finalitzi la concessió, realitzar una auditoria per conèixer el benefici que han generat a les empreses concessionàries i iniciar els estudis per a la seva expropiació.

- Realitzar auditories sobre totes les vies concessionades pel sistema de peatge a l'ombra i obrir les vies legals i d'estudi corresponent per mirar d'expropiar-les.
- Crear una empresa pública que gestioni les autopistes a les quals se'ls acabi la concessió, o recuperar-les mitjançant altres sistemes.

2.5.3. XARXA DE TRANSPORT PÚBLIC I SOSTENIBLE

Davant la situació d'emergència climàtica i el col·lapse del transport privat cal una aposta ambiciosa pel transport públic. El tren ha de vertebrar el país i el bus ha de ser el complement per arribar fins a l'últim racó del territori. La Generalitat té la clau -i plena competència- per coordinar els recorreguts i horaris de les línies de bus amb els trens; una coordinació inexistente a moltíssims punts del país fruit de l'absència d'aquesta aposta intermodal. A les zones rurals cal apostar per desplegar de forma ambiciosa el transport a demanda i sistemes per compartir cotxe, que siguin d'accés universal i també formin part del sistema de transport públic.

Cal comprendre la mobilitat de persones, no de vehicles, i amb aquesta premissa és possible augmentar tant la capacitat com la seguretat de les carreteres a partir de l'augment de l'oferta de transport públic. Un tren o autobús ple treu molts cotxes de les carreteres. Això no reverteix només en la mera reducció de trànsit sinó en una circulació més segura del conjunt d'usuaris de les carreteres, sense haver-les hagudes d'ampliar. En aquest sentit, ens comprometem a:

- **Connectar a través del transport públic totes les comarques entre si**, sense dependre de la radialitat de les àrees metropolitanes ni tampoc dels límits provincials. Caldria desplegar una xarxa de busos intercomarcals d'aquestes característiques, amb freqüències suficients per moure's per anar a treballar o estudiar, entre comarques, sense esperar que es defineixin les noves concessions del transport públic per carretera l'any 2028.
- **Integrar tarifàriament tot el transport públic del país**, sense una perspectiva radiocèntrica de Barcelona ni privilegis tarifaris per a l'AMB.
- **Impulsar una operadora pública de bus** per combatre les mancances estructurals a què els monopolis territorials de companyies de bus han acabat portant. Focalitzar el bus com a sistema d'aportació al ferrocarril o com a sistema principal en zones sense xarxa ferroviària, amb una xarxa de busos integrada entre urbans i interurbans per facilitar el servei als passatgers. Blindar per llei els paràmetres de qualitat dels serveis de bus.
- **Fer del ferrocarril la columna vertebral del sistema de transport públic del país, planificada no només per connectar Barcelona.** Aprovar un pla de serveis per al conjunt de la xarxa ferroviària amb un programa d'inversions ferroviàries global i integrat, amb una visió de país, al marge de qui en sigui l'operador (FGC, Renfe), en el qual es prioritzin les inversions que poden generar més connectivitat i nous passatgers. Els problemes ni comencen ni s'acaben amb el traspàs de Rodalies. Cal lluitar per un sistema ferroviari català amb autonomia respecte d'una administració espanyola desarrelada del territori. Cal esmenar projectes com l'R-Aeroport que ha impulsat la Generalitat els darrers anys, enfocada a oferir un servei exclusiu i no al servei del funcionament òptim de la xarxa de Rodalies. Per últim, no oblidem projectes molt negatius per al país com el desmantellament de la línia entre Salou i Cambrils o el projecte per desmantellar l'estació de tren de Figueres i el traçat actual de les vies.

- Exigir a l'Estat, abans que la Generalitat n'assumeixi el control, el pagament de totes les inversions que hauria d'haver fet en la xarxa ferroviària i que han provocat el lamentable estat en què es troben bona part de les infraestructures de rodalies i regionals.
- **Posar en valor els serveis regionals perquè vertebrin el territori i fer-los arribar al centre dels pobles, viles i ciutats per on passen.** Totes les línies ferroviàries del país no haurien de tenir cap buit de més de 2 hores sense servei en cada sentit.
- **Finalitzar l'estudi de les propostes de tren-tram i plantejar-ne un full de ruta.** Garantir l'estudi de viabilitat de les diferents iniciatives i definir-ne els següents passos, concretament fer les reserves de sòl de les alternatives seleccionades.
- Apostar pel **transport nocturn**:
 - Crear línies de bus nocturn fins més enllà de l'AMB per combatre la dependència del vehicle privat en aquesta franja horària.
 - Promoure trens nocturns per tal de reduir el trànsit aeri (cap a la península Ibèrica i cap a l'altra banda del Pirineu).
- **Desenvolupar una xarxa ferroviària que relligui el territori dels Països Catalans**, tant pel que fa a passatgers com a mercaderies, que garanteixi la igualtat i l'equilibri territorials. Promoure la preservació i la millora de l'oferta dels trens que travessen el Pirineu (a l'Empordà: Portbou - Cervera de la Marenda; i a la Cerdanya: Puigcerdà - La Tor de Querol - Enveig) i que connecten amb la Franja de Ponent (línia Lleida - Montsó) i amb el País Valencià. Els AVANT han de connectar també amb Perpinyà.
- **Impulsar el Corredor Mediterrani** sense que comporti la degradació del transport públic. Reivindiquem la prioritat d'invertir i millorar el Corredor Mediterrani, un eix ferroviari estratègic que connecta les principals ciutats de la façana mediterrània. És vital, però, que la seva construcció no hipotequi la disponibilitat de les vies que utilitzen els serveis de Rodalies i regionals al Penedès, el Camp i les Terres de l'Ebre, durant i després de les obres.
- **Desplegar una xarxa de vies per poder anar a peu i en bicicleta entre municipis**, enfocada especialment a la mobilitat quotidiana, com a mode de transport universal, saludable, sostenible, econòmic, ecològic i de compatibilitat amb el transport públic. Tota obra a la xarxa viària ha d'incloure nova infraestructura d'aquest tipus.
 - Incentivar l'adquisició de bicicletes elèctriques, bicicletes de càrrega familiars i cicles de càrrega comercials.
 - Crear incentius econòmics a la mobilitat en bicicleta per motius laborals, a fi de premiar les externalitats positives que té aquest sistema de transport.
 - Crear una Oficina de la Bicicleta que esdevingui punt de referència tècnic per acompanyar i estimular les polítiques de la bicicleta als municipis i territoris, i assessorar i formar tècniques de mobilitat i urbanisme per dissenyar pobles i ciutats des de l'òptica de la mobilitat sostenible (en primer lloc, els vianants, seguits dels ciclistes/VMP, el transport públic i, en darrer lloc, els automòbils).
 - Articular una xarxa bàsica intermunicipal, centrada a millorar la connexió entre nuclis urbans, i entre aquests i les estacions de transport públic, els centres d'activitat econòmica i altres grans centres generadors de mobilitat.

- Afavorir el desenvolupament d'un nou marc regulador per a la bicicleta, aprofitant el futur marc de la nova Llei de Mobilitat, que afavoreixi una major fluïdesa i eficiència en els desplaçaments amb bicicleta.
- Promoure els cicles de càrrega i de la ciclogística com a alternativa per a la distribució urbana de mercaderies i serveis a les ciutats, acompanyant el desenvolupament regulador de les zones de baixes emissions per afavorir processos de consolidació dels fluxos de distribució, oferint suport a la creació de microhubs urbans de gestió publico-cooperativa que facilitin una dinàmica de distribució més eficient i amb un menor impacte ambiental amb cicles de càrrega i vehicles sense emissions.
- Apostar per la intermodalitat de la bicicleta amb el sistema de transport públic interurbà, possibilitant l'ús combinat de la bicicleta amb la xarxa ferroviària i les línies d'autobusos interurbans, oferint aparcaments segurs d'alta capacitat a les estacions i incorporant solucions per al transport de bicicletes que afavoreixin el cicloturisme com a activitat complementària al desenvolupament d'àrees rurals menys poblades.
- Donar suport al teixit associatiu organitzat de la bicicleta per a la seva tasca estratègica de promoció i sensibilització per a una mobilitat activa i sostenible, apropant l'ús de bicicleta a la població, amb una línia específica de subvencions per a entitats de la bicicleta, i una estratègia per a impulsar espais de promoció de la bicicleta a totes les poblacions del país.

- **Implementar l'educació per a la mobilitat sostenible i segura en tot el cycle vital.** Abordar temes com la seguretat viària, l'ús responsable dels mitjans de transport i la consciència sobre els impactes ambientals de les diferents modalitats de transport.
- **Dotar les Zones de Baixes Emissions (ZBE) d'intercanviadors a les perifèries,** que serveixin d'aparcament gratuït de vehicles i bicicletes i estiguin connectats al transport públic, als carrils bici i altres sistemes de mobilitat personal no contaminant.
- **Materialitzar el dret a la mobilitat i al desplaçament,** adaptant i millorant l'accessibilitat de la flota pública d'autobusos, de metro, de FGC i taxis, i legislar i vetllar perquè es compleixi en el transport privat i subvencionat. Garantir el desplegament del Decret 209/2023, que aprova el Codi d'Accessibilitat de Catalunya, que desplega la Llei d'Accessibilitat, per garantir l'autonomia, la igualtat d'oportunitat i la no discriminació de les persones amb discapacitat.
- Posar en valor el potencial de canvi modal que han tingut els patinets i altres vehicles de mobilitat personal i desenvolupar polítiques que no vagin en detriment del seu ús.
- Impulsar la redacció del futur **Pla d'Infraestructures del Transport de Catalunya 2026-2046** conjuntament amb la redacció del nou Pla de Transports de Viatgers de Catalunya. Aquests plans hauran de plasmar l'ambició del país per a dotar-se d'un sistema de transport públic suficient per a la reducció eficaç de les emissions produïdes per la mobilitat de persones i mercaderies a Catalunya.
- Desplegar el contingut de la llei 21/2015, del 29 de juliol, de finançament del sistema de transport públic de Catalunya per a garantir la viabilitat del sistema i de les inversions que requereix.
- Plantejar un horitzó on Catalunya disposi d'estació de tren en tots els municipis de més de 15.000 habitants.
- Integrar els diferents serveis públics de bicicletes compartides en el sistema integrat de mobilitat per a sumar aquests serveis com una extensió del sistema de transport públic amb el mateix bitllet o targeta de mobilitat que utilitzem per al tren i l'autobús.

- Auditar el dispendi de recursos públics en la construcció de la línia L9 (16.000 M d'€).
- **Promoure la fiscalitat verda per al finançament del sistema de transport públic** amb mesures com peatges urbans en les zones de baixes emissions, la introducció d'un impost progressiu a les empreses per costejar el transport públic o el pagament per ús de les autopistes mitjançant vinyeta.

3. DELS PRIVILEGIS ALS DRETS

PROGRAMA ELECTORAL ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2024

3.1 INTRODUCCIÓ

Els drets no poden ser el privilegi ni el negoci d'uns pocs, sinó la garantia de condicions de vida dignes de la majoria. Les persones, així com tota comunitat política, no podem desenvolupar una vida realment plena i digna si no és amb igualtat, llibertat i amb el conjunt de les necessitats bàsiques cobertes.

Per això és inconcebible que dia rere dia, governs de tots els colors retallin els nostres drets i serveis públics i els supeditin a les lògiques del mercat tot privatitzant-los. Perquè la millor defensa contra l'auge de marcs reaccionaris que amenacen les nostres llibertats és assolir més drets pel conjunt del poble treballador català. Perquè una vida digna i plena no pot ser el privilegi d'uns pocs sinó el dret de totes.

Per aconseguir-ho proposem una progressiva, però urgent desmercantilització de l'habitatge, el blindatge dels serveis públics enfront de les privatitzacions i l'augment de recursos per tenir uns serveis públics universals i de qualitat, una Renda Bàsica i Universal per garantir el dret a l'existència, aturar la pujada de preus de la cistella bàsica a través d'una distribuïdora pública i assegurar la supervivència de la petita i mitjana pagesia, la derogació de la Llei d'Estrangeria i l'aplicació de la Llei per la Despenalització de l'Avortament a tot el territori.

3.2 RENDA BÀSICA UNIVERSAL: PEL DRET A EXISTIR

De tots els drets, el primer ha de ser el dret a l'existència. Cal garantir que la necessitat de treballar per viure no s'imposi mai més a la necessitat d'aturar l'activitat econòmica per sobreviure. Apostem per una Renda Bàsica Universal (RBU) que reparteixi una porció de la riquesa del petit percentatge de persones més riques per assegurar que ningú queda per sota del llindar de pobresa. Que pal·liï la desposseïció a la qual es veu sotmesa el gruix de la població i garanteixi, per primera vegada, una base autònoma d'existència, no entesa com una caritat sinó com un dret adquirit per residència.

La RBU que plantejarem, lluny de mesures parcials i costoses com l'IMV o la RGC, és un ingrés que rebria el total de la població que resideix al territori, i es finançaria a través d'una reforma fiscal mitjançant la qual més del 90% de la població catalana en resultaria beneficiada. Aquest ingrés estalviaria diners a l'erari públic, ja que no requereix el control i fiscalització de la pobresa que signifiquen les ajudes econòmiques vehiculades a través dels serveis socials. Serviria també per trencar amb la trampa de la pobresa que representen totes aquelles ajudes que estan condicionades a una situació econòmica molt baixa i que generen dependència per rebre algun ingrés.

La RBU és feminista

A diferència dels ingressos condicionals, la RBU no es troba vinculada a una determinada forma afectiva-relacional ni al concepte d'«unitat familiar»: tot individu, pel simple fet de ser resident, hi té dret. Des d'una perspectiva feminista, això representa un canvi substancial perquè les qüestions econòmiques són, en molts casos, una de les traves a l'alliberament personal i de gènere de moltes dones, així com una de les dificultats més grans que afronta la comunitat LGTBI. La independència de la parella a l'hora de percebre aquesta quantia planteja la possibilitat de poder trencar amb una relació abusiva amb una disminució del xantatge econòmic que hi opera, i no estableix beneficis fiscals que premiïn determinades formes afectives, com les desgravacions entorn de la parella de fet o el matrimoni.

La RBU és antiracista

La possibilitat de vincular la RBU a la mera demostració d'un any de residència al territori ens permet que persones en situació irregular per les polítiques d'estrangeria de l'Estat, abocades a vendre la seva força de treball en condicions especialment precàries i il·legals, tinguin una base material des de la qual poder desenvolupar la vida. S'obren tot un seguit de possibilitats que faciliten l'organització per lluitar pels drets bàsics, així com poder negar-se a fer feines en condicions d'alt risc laboral com les que es donen, per exemple, a les veremes. Aquesta possibilitat de lluita influeix en una disminució de la pressió a la baixa dels salaris i les condicions laborals que significa la situació de desprotecció de les persones migrants quan l'instrumentalitzen les grans empreses, en connivència amb els governs.

La RBU és treball digne

La RBU, com a ingrés incondicional de diners independent del salari, ajuda a trencar el xantatge a què es veuen sotmesos els treballadors als seus llocs de feina desvinculant l'accés a allò que és més essencial de l'acceptació d'unes condicions laborals indignes. La RBU minva el poder de les grans empreses en les relacions laborals, ja que la part més dèbil a les negociacions, el treballador, es veu reforçada en rebre un ingrés mínim. D'aquí en podem preveure que la RBU obligaria a fer que les feines amb condicions més dures tinguessin uns salaris més grans, perquè ningú s'hauria de veure obligat a acceptar-les com a condició necessària per sobreviure.

La RBU és ecologista

L'establiment d'una renda que cobreixi el mínim necessari per viure permet una millor ordenació de la població en el territori, en la mesura que les dificultats intrínseques de residir a les zones rurals, com la manca de feines estables que permetin ingressos econòmics bàsics, es veuen alleugerides per la RBU. D'aquesta manera, la possibilitat de treballar de manera temporal o condicionada a les condicions climàtiques que ofereix l'agricultura o el turisme rural es veu sustentada per un ingrés segur, cosa que facilita l'establiment de la població a altres zones i les possibilitats de polítiques de reanimació de l'economia, i tendir a un equilibri ecològic del territori i de la població més adequat a les necessitats i menys concentrat a les grans metròpolis.

Ens comprometem a:

- **Fer efectiva una Renda Bàsica Universal** que garanteixi l'ingrés mínim del 60% de la renda mitjana de la població.
- **Modificar l'IRPF a un tipus únic del 49%**, en el marc de desplegament de la RBU, que en permeti la viabilitat econòmica. Amb aquesta modificació impositiva i la implantació de la RBU, el 80% de les treballadores veurien incrementats els seus ingressos.
- **Proposar l'estalvi de totes les prestacions públiques d'una quantia inferior al que es percep per la RBU per reforçar, amb aquest estalvi, altres ajudes que calgués incrementar.** Les prestacions de quantia superior a la RBU es continuarien pagant. D'altra banda, proposem l'establiment d'una Renda Màxima, és a dir, d'una quantitat a partir de la qual no es pot acumular més riquesa, que es traduiria en un tipus impositiu del 100% a determinades fortunes.
- **Estudiar una reforma fiscal centrada en el fet que qui ha de pagar l'erradicació de la pobresa és qui n'és responsable.** Aquests nous impostos (o increment dels que ja existeixen sobre les rendes més altes) han de permetre incrementar els ingressos públics i d'aquesta manera poder redistribuir la riquesa entre tota la població. Amb aquesta proposta podríem situar l'ingrés rebut per la RBU per sobre del llindar de la pobresa.

3.3 L'HABITATGE ÉS UN DRET. GARANTIM-LO

Cal una aposta per l'habitatge com a dret essencial que és. Hem d'equiparar-lo al nivell de l'educació i la sanitat com un altre eix fonamental per garantir el benestar de la població. Per tal d'allunyar-nos de les dades esbiaixades, i de l'obscurantisme que plana massa sovint sobre qüestions relacionades amb l'habitatge, proposem d'entrada:

- **Crear una Conselleria exclusivament d'habitatge amb un pressupost d'un 1,5% del PIB** per tal de garantir als municipis unes polítiques d'habitatge amb impacte real.
- **Creació d'un Observatori Català d'Habitatge:** crearem una entitat dedicada a recopilar, analitzar i difondre dades relacionades amb l'habitatge a Catalunya per controlar des de l'Administració pública la informació. Això és necessari per:
 - Obtenir informació precisa: en molts casos, les dades disponibles sobre habitatge provenen de fonts privades, governamentals o institucionals a nivell estatal.
 - **Fer una anàlisi local amb criteris de justícia social:** cal tenir en compte factors com ara la densitat de població, les condicions econòmiques i les polítiques urbanístiques locals, tot des d'una mirada pública i comunitària.
 - Exigir censos periòdics per tal de conèixer la realitat de les persones sense llar i poder actuar en conseqüència. Així mateix, ampliar i enfortir els equips de carrer per intensificar l'acompanyament i crear equips de personal sanitari que visiti les persones sense sostre.

Els desnonaments suposen un dels actes de violència institucional més flagrants que s'exerceixen diàriament al nostre país. Només al Principat de Catalunya, tenim una mitjana de 20 desnonaments al dia. El nombre de desnonaments per impagament del lloguer ha augmentat de forma exponencial respecte de les execucions

hipotecàries, fet que evidencia l'extensió de l'especulació immobiliària contra les classes populars. Cal tenir en compte que aquesta situació encara seria molt més sagnant i desoladora sense l'autoorganització i l'auto-defensa solidària del moviment popular pel dret a l'habitatge. En són exemple les PAHs, PAHCs, el Sindicat de Llogateres i totes les xarxes, grups i sindicats d'habitatge d'arreu dels Països Catalans.

Ens comprometem a:

- **Exigir la suspensió immediata dels desnonaments** quan no hi hagi una alternativa residencial. Així mateix, demanem que aquesta suspensió es perllongui fins que l'administració pública pugui real·lotjar dignament les persones desnonades i en el seu entorn d'arrelament social.
- **Exigir, en tots aquells casos que no hagi estat possible aturar el desnonament, la prohibició de l'enviament dels cossos policials antiavalots i l'ARRO i que s'aturi de manera immediata la repressió contra les activistes per al dret a l'habitatge.**
- **Treballar amb els governs locals per tal de disposar d'un parc públic suficient d'habitatges de transició**, perquè totes les famílies en espera d'adjudicació d'un habitatge d'emergència disposin d'un allotjament temporal digne. En els municipis on no es pugui habilitar aquest parc públic de transició, s'haurà d'expropiar temporalment l'ús de tots els habitatges amb llicència turística que no s'utilitzin i remunicipalitzar tota la xarxa d'albergs, actualment externalitzada.
- **Exigir als municipis que facin possible el dret de tota persona a estar empadronada al seu habitatge habitual**, sigui quin sigui el seu règim d'ús: propietat, lloguer o ocupació. Simultàniament, treballar per regularitzar la situació de totes les persones sense papers.
- Exigir que mentre l'administració no pugui garantir l'habitatge digne per a tothom i el parc d'habitatge públic sigui insuficient, defensi l'ocupació d'habitatges buits en mans de bancs, fons voltors i grans tenidors. En cas que aquests espais passin a ser de titularitat pública cal apostar perquè siguin les mateixes estructures populars les que autogestionin l'espai i no l'administració.
- Exigir les següents mesures en matèria d'**emergència energètica**:
 - La prohibició i les sancions efectives a totes aquelles companyies que tallin el subministrament a persones en situació de vulnerabilitat econòmica.
 - Continuar i ampliar la suspensió del deute de les persones que no poden fer front al pagament dels subministraments bàsics de llum, aigua i gas.
 - Relació entre les subministradores i els punts energètics que depenen de l'ajuntament i/o amb serveis socials a fi que l'administració tingui l'oportunitat de protegir les veïnes.
 - Instal·lació dels comptadors en llars en situació d'ocupació sense títol habilitant.
 - L'adaptació d'un comptador social per tal de cobrir i garantir els subministraments a les famílies vulnerables. Sancionar i gravar les empreses que intentin fer negoci dels serveis bàsics amb tarifes abusives.
- Exigir el compliment de la Llei 24/2015, promoguda des del moviment per l'habitatge (especialment la PAH) i que deriva en una ILP que es va aprovar al Parlament de Catalunya i que obliga els grans tenidors a oferir un lloguer social a totes les persones en situació de vulnerabilitat que no tenen cap alternativa residencial.

- **Exigir sancions econòmiques a tots els grans tenidors** que no ofereixin aquests lloguers socials.
- Proposar reformular el concepte de «gran tenidor» per tal de deixar de considerar una pràctica normalitzada l'acumulació d'habitatges. Apostem per aquesta definició: «Tota persona física o jurídica que sigui propietària directa o interposada de més de 3 habitatges o posseeixi una superfície construïda de més de 700 metres quadrats, excloent-ne la propietat de l'habitatge on viu i les propietats on viuen els seus familiars de primer grau, així com les propietats annexes, com garatges i trasters, vinculades als habitatges».

La dificultat principal a l'hora d'abordar la problemàtica de l'accés a l'habitatge és la manca de reconeixement del Dret Subjectiu a l'Habitatge. És a dir, en el marc legal vigent un habitatge és una mercaderia més, no un dret que les institucions tenen l'obligació de garantir a la ciutadania. Per sobre del dret a l'habitatge s'interposen el dret a la lliure empresa i a la propietat privada, pilars del capitalisme. L'habitatge és un dret fonamental i ha de ser un servei públic. Per avançar en aquesta direcció, l'administració pública és qui ha de limitar, incidir i intervenir en el lliure mercat especulatiu en què se situa l'habitatge, a fi que les pràctiques neoliberals tinguin cada vegada menys marge de maniobra i, alhora, s'evidencii encara més, que els objectius d'aquests mercats estan molt allunyats de l'interès comú.

Ens comprometem a:

- **Impulsar una llei catalana de lloguer** que contempli les següents qüestions:
 - Proposar la creació d'un contracte únic, estandarditzat i fiscalitzat per l'administració que protegeixi la llogatera de contractes amb condicions abusives i preus arbitraris. A mitjà termini, és una mesura que busca minimitzar que l'accés a l'habitatge passi, en la immensa majoria de casos, per un contracte entre privats amb un marc legal que imposa molt poques obligacions a la propietat. S'han de regular, a més, els preus d'aquests contractes. També s'ha d'incloure a les clàusules que determinades càrregues de la propietat no es derivin a la llogatera (IBI, impost de recollida de deixalles, etcètera).
 - Aquest contracte ha de ser de durada indefinida només subjecta a la resolució per part de la llogatera.
 - Proposar la creació d'una oficina pública que elabori els contractes de lloguer i garanteixi el compliment estricte dels drets de les parts.
 - Proposar un índex de preus que respongui a la situació econòmica de les ciutadanes i en relació al salari ordinari, no al preu del mercat. Aquest índex ha de ser vinculant i s'han de gravar tots aquells lloguers que no el compleixin, de manera que sigui més rendible per a la propietat ajustar-se a l'índex que pagar el gravamen.
 - Incloure en tot cas dins les condicions d'aquesta llei els lloguers de temporada amb l'objectiu que aquests no serveixin de subterfugi per aquelles empreses que intenten esquivar la legislació.
 - No validar el lloguer d'habitacions com una forma vàlida d'habitatge per evitar que es converteixi en un recurs normalitzat.
- **Impulsar una llei que prohibeixi la concessió de llicències d'Habitatges d'Ús Turístic (HUTs)** en tots els municipis fins que no estigui cobert les necessitats de la població en matèria d'habitatge.
- **Proposar una regulació i definir el model d'habitatge cooperatiu en cessió d'ús.** La majoria d'administracions públiques que estan desenvolupant polítiques en aquesta direcció ho fan més per la incapacitat de mobilitzar el sòl públic existent que no per la seva convicció en el model en qüestió. Cal avançar en l'exten-

sió d'un model que garanteixi les condicions d'accessibilitat i inclusivitat dels projectes i que es converteixi en una alternativa generalitzable al conjunt de les classes populars.

- **Proposar mesures específiques per als territoris despoblats o en risc de despoblació.** Una limitació de preus encara més gran serviria d'incentiu en relació amb l'ús i la mobilització dels habitatges en aquestes zones del país. S'ha d'acompanyar aquesta mesura amb polítiques productives locals que responguin a les necessitats de les persones residents.
- **Exigir el compliment dels criteris d'impacte ecològic, energètic i social en qualsevol nou projecte urbanístic.**
- Treballar des de l'**urbanisme feminista**.
- Exigir l'obligatorietat, en tota nova construcció o rehabilitació integral, de contemplar (per normativa de país i municipal) sistemes de recollida, **reciclatge de residus i de generació d'energia neta** (com a mínim per cobrir els usos comuns).

El problema de l'habitatge és un problema transversal. Tanmateix, constatem que entre el sector més jove de la població és un problema generalitzat. Avui dia una persona jove si no té la sort de rebre una herència no es pot emancipar. Accedir a una hipoteca (amb uns interessos completament abusius) requereix tenir disponible el 30% del preu de l'habitatge entre impostos i entrada. El lloguer suposa més del 100% del salari mitjà del jovent. Tot això ens porta a una edat d'emancipació per sobre dels 30 anys de mitjana.

Aquests fets ens fan concloure que som enfront d'una situació d'emergència, no del futur sinó actual. La precarietat cronificada és un problema, també, de salut mental. És per això que ens comprometem a tirar endavant el Pla Independitza't perquè entenem que l'accés a l'habitatge no pot dependre de les circumstàncies de la vida i que l'administració només actuï en situacions límit.

L'administració ha de garantir l'accés a l'habitatge ara i no esperar a pal·liar els efectes d'aquesta generació en els pròxims anys. Per això el **Pla Independitza't** vol:

- En primer lloc, **expropiar els 35.000 pisos en mans de grans tenidors** perquè són els mateixos pisos que es van rescatar amb els impostos de tothom l'any 2012.
- **Mobilitzar els gairebé 400.000 pisos buits** perquè serveixin per garantir l'habitatge a la població d'entre 21 i 35 anys.
- Establir un pla que s'ha d'anar desenvolupant de forma progressiva, any a any, per tal d'anar cobrint cada generació.
- A partir d'aquí, desplegar una anàlisi, cas per cas, per veure en mans de qui estan la resta de pisos buits i amb poc ús. En aquest cas, cal fer ús de les diferents eines legals com ara el dret de tanteig i retracte, dret d'opció i usdefruit per tal d'incorporar tots aquests pisos buits al parc públic d'habitatge.
- Tenir en compte aquells pisos que estan buits perquè necessiten una rehabilitació amb la creació d'una constructora pública que permeti tornar-los a fer habitables, reteixint així els centre urbans.
- **Aplicar la llei catalana de lloguers que garanteixi contractes indefinits de lloguer i unes rendes baixes.** Això implica que els diners obtinguts es quedarien en l'economia catalana al contrari del que està passant ara, quan els 'megatenidors' desvien els seus guanys a paradisos fiscals.

Finalment, necessitem dotar-nos d'un model de planificació econòmica que permeti un augment del finançament i d'inversió en polítiques d'habitatge públic. Hem de caminar cap a l'establiment d'un parc públic d'habitatge que alliberi l'habitatge del catàleg de productes financers. Aprofitar els habitatges existents donant un ús a tots els habitatges buits i reduint el nombre d'habitatges d'ús turístic.

Ens comprometem a:

- Expropiar de manera immediata, per raons d'interès general i sense compensació econòmica, tot el parc d'**habitatges buits propietat de les entitats financeres i grans tenidors**, per incorporar-los al parc públic d'habitatges.
- **Aturar la progressiva pèrdua d'habitatge de protecció oficial** que rep finançament públic i acaba comercialitzant-se com un bé de mercat. Aplicant i exercint el dret d'opció, tanteig i retracte a tots els Habitatges de Protecció Oficial per part de l'administració.
- **Regular la propietat i el sòl al servei de les classes populars**. Exigir per tràmit d'urgència una llei que de forma irreversible freni la venda de sòl públic residencial a mans privades, establint a tot el territori català l'obligació del 50% d'HPO en les noves construccions i grans rehabilitacions.
- **Crear una Banca pública que financi la promoció i la rehabilitació d'habitatge públic** o de protecció oficial amb criteris socials i ètics.
- Expropiar, sense compensació econòmica, edificis buits en desús dels propietaris. Mentrestant no s'aconsegueixi, aplicar un cànon mensual per metre quadrat a tots els propietaris d'habitatges buits que es correspongui amb el 50% de l'import de lloguer per metre quadrat calculat a la zona. La totalitat d'aquesta recaptació anirà destinada a unes polítiques públiques d'habitatge que prioritzaran les situacions d'emergència i l'habitatge social, com diuen els moviments socials en defensa del dret a l'habitatge.
- **Realitzar un pla d'adequació i rehabilitació del parc d'habitatge mitjançant empreses públiques o cooperatives d'àmbit municipal** que potenciïn programes de foment de l'ocupació i la inclusió social. Igualment, donar suport als contractes de masoveria com un mecanisme per rehabilitar els cascs urbans degradats.
- **Dissolució de les cambres de la propietat** en la seva configuració actual i recuperació per part de l'Administració dels béns de titularitat pública.
- **Establir que el lliurament de nous immobles privats es vinculi al lliurament o construcció d'habitatge social**, de manera que no es pugui construir o lliurar un nou immoble fins que no s'hagin cobert les necessitats d'habitatge social de l'entorn.
- **Prohibir subhastar tot l'habitatge i sòl adquirit per l'administració pública** mitjançant les herències intestades.
- **Crear un impost propi sobre la propietat**. Aquest impost haurà de gravar de forma clara i contundent totes aquelles propietats que no compleixin la funció social de l'habitatge, incloent-hi les propietats de l'Església, del Ministeri de Defensa i del Ministeri de l'Interior.
- Dur a terme mesures fiscals sobre el nou concepte de gran tenidor i establir un impost a la segona propietat o segona residència, ja que no té com a funció principal l'habitatge habitual d'una unitat de convivència.

- Aplicar una càrrega contributiva de caràcter municipal i anual als **immobles turístics**.
- Desenvolupar un sistema de càrregues fiscals per impedir l'exempció o beneficis fiscals per a **fons d'inversió immobiliària (SOCIMI)** i societats de béns i comunitats de béns relatives al món de l'habitatge

3.4 MODEL TURÍSTIC

Als Països Catalans el turisme pren volada durant els anys 60 del segle passat, en plena dictadura, per diferents factors, com ara l'òptima ubicació geogràfica, la intenció del règim d'equilibrar la seva balança comercial i la millora de la imatge exterior d'una dictadura que continua assassinant. És el naixement de l'especulació turística per part del capital, vinculat estretament a la dictadura. El règim continuista del 78 segueix aquesta política turística i, sense massa canvis, en l'actualitat som hereus d'aquesta situació d'espoli.

A partir de 2008, arran de la crisi financera, el capital europeu es reestructura per recuperar el marge de benefici que estaven obtenint en anys anteriors a la crisi. El capital europeu s'adona que les grans zones turístiques estan arribant al límit de la seva capacitat (ciutats europees com Barcelona, París, Venècia...), i comencen a invertir en aquelles zones "verges" que poden aportar un valor distintiu al turisme de masses. Així és com comença la inversió en el turisme rural, el turisme gastronòmic, el turisme d'aventura, etc. D'aquesta manera s'aguditzava la pressió cap a tots els sectors econòmics que competeixen pels mateixos recursos que el turisme (habitatge, aigua, la disponibilitat i usos del sòl, mà d'obra, capital per a invertir...). En aquestes noves zones la pressió turística provoca la desaparició dels oficis tradicionals i l'estil de vida propi per deixar pas a l'homogeneïtzació econòmica del sector serveis.

Avui dia, Catalunya, amb una població de 8.005.784 habitants l'any 2023, rep un impacte anual de 25,7 milions de visitants internacionals (3,2 visitants per habitant), sense incloure-hi els visitants de la resta de l'Estat Espanyol. Aquesta dada per si mateixa és l'evidència d'una situació que s'ha de revertir. Catalunya concentra el 21% del total de turisme de tot l'Estat Espanyol. Aquestes dades ens indiquen que la capacitat d'acollir turistes està tocant sostre i és per això que el capital necessita grans esdeveniments per a poder augmentar els seus beneficis. D'aquí surten els Jocs Olímpics d'hivern, la Copa Amèrica, la Rider Cup de Golf o la construcció de macrocomplexes, com el Hard Rock.

Són aquests esdeveniments els que millor exemplifiquen la precarietat dels llocs de feina que aporta aquest turisme. El sou anual mitjà del sector turístic (20.245 €) és 5.000 € menor que el sou mitjà anual de Catalunya (25.180 €). El 55,1% del total de treballadors del sector turístic s'ocupen en serveis de menjar i begudes, amb un sou mitjà anual de 13.901 €. A més, la bretxa salarial entre homes i dones és d'un 25,4%, i el 66% dels contractes són temporals.

Aquest model de turisme té una relació amb el país completament extractivista, sense que la seva activitat serveixi en absolut per garantir les necessitats de la població. En aquest sentit, l'habitatge i la renda en són exemples clars. En relació amb l'habitatge, les dades indiquen que els municipis amb molt turisme (Salou, Roses, Tossa de Mar...) tenen un gran nombre d'habitatges d'ús no residencial, la qual cosa produeix que aquests mateixos municipis tinguin mercats d'habitatge molt tensos. Pel que fa a la renda, si comparem dos municipis amb una dimensió similar, però amb una estructura productiva radicalment diferent, trobem que un municipi industrial com Olot té una renda per càpita un 16% superior a un altre especialitzat en turisme com és Lloret de Mar.

La nostra proposta

La proposta principal és el decreixement turístic. L'única via de futur és reduir l'arribada massiva de turistes del tipus que siguin. A llarg termini, plantegem la possibilitat de construir alternatives al turisme de masses, com

seria el turisme comunitari, arrelat a les necessitats de les residents i tenint en compte la relació que les activitats turístiques teixeixen sobre el territori, la població resident, els recursos ambientals, les fonts energètiques, els sectors productius, els serveis públics (sanitat, transport, etc.) i els drets de les persones (habitatge, mobilitat...). En un futur, esperem i lluitem perquè no sigui massa llunyà, haurem d'establir les bases d'un turisme nou:

- Basat en les relacions d'igualtat entre residents i visitants que fomenti el coneixement de la realitat social i la solidaritat internacional.
- Amb una oferta pública no limitada a determinats espais, sinó oberta a l'allotjament públic, a la restauració pública, etc.
- Amb un impacte ambiental mínim.
- Sense activitats extractives (econòmiques, culturals, etc.).

Per això treballem sobre diversos àmbits i es podria aconseguir de diverses maneres. Proposem:

- **Impulsar un estudi de càrrega turística que determini la quantitat màxima de visitants que pot assumir Catalunya** i, especialment, els diferents territoris, posant èmfasi en els recursos disponibles i les necessitats de la població resident.
- **Reduir l'oferta turística** com a millor manera de decreïxer:
 - Moratòria indefinida en l'atorgament de llicències i regulació dels habitatges d'ús turístic i lloguers vacacionals, especialment en aquelles zones amb el mercat d'habitatge tens.
 - Identificar, inspeccionar i procedir al tancament dels allotjaments que tenen ús turístic i no tenen llicència.
 - Clausurar els allotjaments anomenats "hostels" que sota una autorització d'Albergs de Joventut i Infància es dediquen exclusivament al turisme, malmetent la idea primigènica sobre la qual van ser creats i evitant la regulació d'allotjament turístic. Si en alguna població es fes necessària la presència d'un alberg, caldrà tramitar aquests allotjaments a propietat i gestió pública directa.
 - Reconversió d'infraestructures turístiques, com hotels, per a cobrir les demandes actuals de les residents (centres cívics, residències, habitatges de lloguer social, etc.).
- **Cal combatre la turistificació de la cultura.** Aquest efecte disposa d'un ampli ventall de conseqüències que van des de la realització d'esdeveniments culturals adreçats als turistes i finançats amb capital públic a la privatització del patrimoni comú –material i immaterial–, fent-nos pagar una altra vegada per gaudir de parcs, museus i serveis culturals, que ja hem pagat amb els nostres impostos i el nostre treball.
 - Avaluar i prioritzar les activitats culturals que beneficiïn el conjunt de la població.
 - Gestió pública i directa d'equipaments culturals, fomentant l'accés lliure i gratuït de la població resident.
- La pressió turística pot provocar canvis importants en els usos del sòl i pot estendre el sòl de caràcter artificial (infraestructures, sòl urbà, zones comercials, etc.) en detriment de sòl amb altres usos (agrícola, forestal, vegetació natural, etc.). Per tant caldria:

- Protecció de zones per a determinats usos del sòl, com les zones agrícoles.
- Prohibició del transport privat dels turistes en els trasllats interiors al municipi.
- Prohibició de la construcció i ampliació de construccions en la línia litoral (marines, port, etc.).
- Prohibició de “transfers” privats des dels aeroports i ports als allotjaments.

■ **S’han d’acabar els privilegis de les empreses turístiques que participen, a través de consorcis i organismes diversos, en la regulació de les mateixes lleis que els afecten.** Respecte a aquests organismes, cal defensar la dissolució de tots ells i el retorn de les tasques i recursos a l’administració pública. Mentre això no sigui possible caldrà:

- Dissoldre els consorcis i patronats de foment de l’activitat turística i destinar els diners dedicats a promoció turística a la promoció d’altres sectors productius.
- Exercir una vigilància de la seva gestió.
- Proposar que l’administració pública no dediqui més fons a les iniciatives privades de promoció, directament o indirecta.
- Excloure de les decisions en assumptes públics la iniciativa privada, a fi que els seus interessos no condicionin les polítiques que haurien de defensar els interessos de totes.

■ La precarietat laboral en el sector turístic és endèmica i feminitzada. A la temporalitat i els horaris –que en un principi es justificaven pel turisme de temporada i que actualment en destins poc estacionalitzats continuen vigents– s’han d’afegir els baixos salaris. Cal, doncs, **acabar amb les pràctiques de subcontractació de les empreses turístiques i dedicar recursos a inspeccionar i fiscalitzar de forma regular.**

■ **Cal abordar el paper del sector públic en l’activitat turística.** La proposta és fer-ho a dos nivells: un primer nivell seria abordar aquells espais on és possible intervenir actualment. I un segon nivell, treballar sobre com hauria de desenvolupar-se el sector turístic en una societat en procés constituent, reflexió que ha d’anar vinculada necessàriament al tipus de turisme que es vol fomentar i al tipus de societat que es vol construir. Defensem l’entrada del sector públic en tota mena de serveis relacionats amb el turisme (allotjament, transport, servei de menjar i begudes...)

3.5 PER UNS SERVEIS 100% PÚBLICS

Els serveis públics, com l’educació, la sanitat o la xarxa de transports públics, així com la resta de sectors estratègics del país, han de defugir qualsevol lògica mercantil que prioritzi el lucre privat enfront del benefici col·lectiu. No podem entendre, ni permetre, una sanitat en eterna llista d’espera, una educació segregada i segrestada en barracons i unes universitats gestionades com una empresa.

Per això la nostra proposta política implica concebre’ls com estructures d’Estat defensant un únic model de titularitat, provisió i gestió pública. Un model únic, diametralment oposat a l’actual xarxa publicoprivada, que garanteixi uns autèntics serveis públics universals, gratuïts, de qualitat i participats per les seves usuàries i treballadores.

Per fer-ho apostem per eliminar qualsevol ingerència privada en els serveis públics, augmentar exponencialment el seu finançament per millorar-ne la qualitat, per les usuàries i les treballadores.

3.5.1. SANITAT PÚBLICA I DE QUALITAT

La situació de crisi sanitària s'ha fet palesa amb les grans manifestacions dels darrers mesos. Assenyalen, una vegada més, les mancances de les polítiques de salut pública, així com la greu situació del personal dels centres sanitaris i residències geriàtriques, com a punta de l'iceberg d'unes polítiques privatitzadores dels serveis de salut i d'atenció a les persones. Aquestes polítiques han deixat en segon terme, en el marc del model actual, tot allò que té a veure amb la reproducció de la vida i les tasques imprescindibles i necessàries relegades històricament a les dones.

Salut sense discriminacions: per un Sistema Nacional de Salut públic i universal

Les mobilitzacions en defensa de la salut pública no fan altra cosa que evidenciar les enormes desigualtats socials i econòmiques de la nostra població, unes desigualtats que, quan es traslladen en el camp de la salut, mostren la seva crueltat en forma de malaltia i mort. La nostra esperança de vida no pot tenir codi postal; volem esborrar tota desigualtat perquè el dret a la vida és igual per a tothom i no pot estar condicionat pels desequilibris socioeconòmics actuals. Cal situar on toca el paper primordial que hauria de tenir en la nostra societat la salut pública, alhora que proposem mesures per modificar els determinants socioeconòmics de la salut i promocionar-la a tota la població, amb especial atenció a la més vulnerable.

Propostes per millorar el model sanitari i de salut català

Sobre l'atenció primària:

- Blindar i reforçar els CAP. Recuperar el paper de **l'atenció primària com a porta d'entrada i primer contacte amb el sistema sanitari**, l'atenció de la patologia urgent lleu i el control de les patologies cròniques de la població, tot dotant les professionals dels CAP de capacitat d'incidència en la resta del sistema sanitari per possibilitar la programació des de l'Atenció Primària tant de proves diagnòstiques com de primeres visites.
- Per tal que l'Atenció Primària i Comunitària esdevingui veritablement el fonament del sistema sanitari públic cal destinar-hi el 25% de la partida de salut dels pressupostos de la Generalitat, tot garantint que aquest increment es destinarà a enfortir i atendre les necessitats dels Equips d'Atenció Primària (EAP). Això implica augmentar el nombre d'infermeres i infermers de manera que les necessitats de la població quedin resoltes a partir dels diferents contextos socials i territorials i segons els estudis de càrrega de treball, tot permetent la cobertura efectiva de les places vacants que hi ha actualment.
- Mantenir les seves característiques tot assegurant la longitudinalitat de l'atenció i evitant fraccionar-la segons l'etapa de vida, així com assegurant l'accessibilitat a tots els serveis.
- Per una atenció primària de qualitat i de proximitat a infants i adolescents:
 - Garantir que tot infant i adolescent i la seva família ha de rebre atenció en el CAP del seu barri o poble de forma accessible.
 - Garantir que tots els infants i adolescents tinguin un metge i una infermera de referència en el seu CAP, malgrat que aquests professionals no siguin especialistes en pediatria.

- Garantir una atenció amb perspectiva familiar i comunitària en el marc de l'Equip d'Atenció Primària, coordinada amb altres agents locals de salut (escoles, serveis socials...).
- Garantir que els equips d'Atenció Primària disposin del personal necessari per assumir l'atenció a la infància i adolescència, en especial infermeres comunitàries, pediàtriques i altres especialistes amb unes condicions laborals dignes.
- Assegurar una atenció pels professionals de referència de com a màxim 72 h per temes no urgents.
- Assegurar la coordinació dels diferents nivells així com d'altres serveis (socials, socio-sanitaris, salut mental, etc.)
- Potenciar l'atenció comunitària amb participació de la població i dels diferents agents que tenen a veure amb la salut.
- Desplegar una campanya informativa, des dels canals oficials del Departament de Salut, sobre la prioritat de contactar amb el CAP en cas de problema de salut o dubte, i assenyalar l'equip d'atenció primària com a equip referent de salut de la població
- Garantir una atenció telefònica adequada i accessible per a tota la població.
- Obertura dels CAP els caps de setmana per assegurar l'accessibilitat a tot el territori, la descongestió d'altres dispositius en dies festius i no demorar atencions que suposin una possible descompensació posterior.
- Que l'ICS permeti als metges de capçalera donar baixes mèdiques per altres causes en el període de sis mesos després d'una alta emesa per l'ICAM.
- Mantenir els equips d'atenció primària com a gestors de la salut de les persones residents en centres socio-sanitaris i residències, tot tenint en compte l'increment del volum de feina que això suposa a l'hora d'assignar recursos.
- Planificar un desplegament de les eines de consulta no presencial basat en criteris de sostenibilitat i qualitat assistencial, que permetin apropar els pacients als professionals sanitaris i que en cap cas substituïxin visites presencials necessàries per a l'avaluació clínica.
- Campanya permanent de detecció i prevenció d'MTS, amb formació adequada a tots els professionals del sistema de salut i amb atenció específica a tots els CAP.
- Combatre la serofòbia i garantir un accés igualitari a tots els serveis per a les persones que viuen amb VIH.
- Campanya de formació a tot el personal dels CAP per un tracte correcte cap a les persones trans i de lliure expressió de gènere.

Sobre el personal sanitari:

- Estabilitzar la plantilla amb condicions dignes i salaris dignes, tot recuperant les retallades que mai s'han revertit a partir del Decret Llei 3/2010. Dotar d'estabilitat el personal sanitari amb l'augment de l'oferta pública de places: 4.679 places que s'incorporarien a la fase 1 del procediment, corresponent al concurs de mèrits. Garantir una contractació estable i de qualitat és fonamental perquè les professionals gaudeixin dels seus drets laborals i puguin compaginar la vida laboral i personal dignament. Considerar totes les persones

de dispositius sanitaris com a treballadores sanitàries i, per tant, que no s'externalitzi cap d'aquests serveis.

- Reconeixement professional i econòmic a les tasques que realitzen infermeres, administratives, Tècnics en Cures Auxiliars d'Infermeria (TCAI), treballadores socials i altres col·lectius. Per aconseguir la plena efectivitat del model de definició i classificació de funcions professionals, cal desenvolupar un conjunt de mesures tant normatives com organitzatives de manera coordinada entre les administracions públiques, sindicats i organitzacions sanitàries. En concret, donar compliment a la correcta classificació professional dels TCAI, tècnics d'FP de grau mig, dins la classificació C1 professional. Actualitzar les funcions, sense regular i obsoletes des de 1973, molt allunyades de les professionals tècniques sanitàries del grup TCAI d'avui dia i adequar-la al nivell econòmic corresponent al grau de responsabilitat que assumeix dia a dia en els EAP, hospitalària, i centres sanitaris amb un catàleg de funcions real adaptat a la seva tasca sanitària pròpia i independent.
- Establiment de condicions laborals i salarials equitatives per a tot el personal del sistema sanitari públic de Catalunya, amb independència del prestador per al qual treballen, tot establint un únic marc regulador de relacions laborals, i una taula única de negociació col·lectiva entre el CatSalut i tots els representants dels treballadors i treballadores del sistema sanitari públic sense que cap treballador empitjori les seves condicions.
- Crear les places suficients de MIR i IIR tot pensant en les necessitats reals de la població i incentivar l'elecció de les especialitats relacionades amb l'atenció primària i comunitària.
- Mantenir unes condicions laborals dignes per fidelitzar les treballadores i evitar l'abandonament de les diverses professions.
- Resoldre de manera immediata totes les oposicions pendents de resoldre des de fa més d'un any. Convocar oposicions de manera periòdica per estabilitzar les plantilles.
- Rebaixar l'edat de jubilació a 60 anys.
- Dimensionar de forma adient els equips professionals amb elements com reduir les ràtios professional/usuària adequant-les a les realitats econòmiques i socials dels territoris, de manera que permetin una correcta assistència i redueixin l'actual càrrega laboral.
- Subrogar tot el personal de serveis externalitzats en el moment de la recuperació de la gestió. Això vol dir personal de neteja, de cuina, personal del 061, de transport sanitari, etcètera.

Sobre el Sistema Nacional de Salut:

- **Nacionalitzar tots els consorcis sanitaris i mútues obligatòries i eliminar tots els incentius fiscals a la inversió en assegurances i pensions privades.**
- **Construir un sistema sanitari 100% públic** (de titularitat, aprovisionament i gestió) que inclogui tota la xarxa de serveis auxiliars (transport sanitari, neteja, laboratori, farmàcia, 061, etcètera) i de centres d'atenció primària, hospitalària, de salut mental i sociosanitaris. Per tal d'avançar en aquesta direcció, no renovar les externalitzacions de serveis vigents i internalitzar-los. En aquest interinatge, i davant de l'eventual aparició de rebrots o noves emergències sanitàries, garantir que la sanitat privada està sota control públic i que els preus no els marca la lògica del mercat i els beneficis i, per tant, l'empresa privada.
- **Construir un sistema sanitari 100% públic primarista, és a dir, que l'Atenció Primària i Comunitària**

constitueixi la base i el centre del sistema. Crear el departament i la càtedra de medicina de família a les universitats.

- **Elaborar una estratègia nacional de salut** que identifiqui els grans reptes del Sistema Nacional de Salut, entre els quals destaquem l'augment de les malalties cròniques i la multimorbiditat. Serà un dels grans reptes del canvi demogràfic que vivim: una esperança de vida més llarga implica una quantitat més gran de persones amb malalties cròniques (i sovint múltiples). Actualment, ja hi ha un programa d'atenció a la cronicitat, però s'hauria de reforçar i fer que el seguiment i tractament d'aquests pacients formi part d'una estratègia de salut.
- Construir un sistema sanitari que prioritzi la **salut preventiva i comunitària** i que treballi amb la resta de departaments de l'administració pública per tal de fer front als determinants socials de la salut.
- Avançar cap a un model d'atenció integrada que involucri proveïdors de serveis de salut, agents socials i entitats del tercer sector per promoure una visió holística tant de les estratègies de prevenció com del tractament de les persones amb problemes de salut.
- **Potenciar i crear dispositius de salut per empoderar i desmedicalitzar la ciutadania** fomentant les autocures i la cura a tercers. L'augment de tasques assistencials ha fet que les tasques d'atenció comunitàries de les professionals d'atenció primària (educació en la promoció de la salut i en la prevenció de patologies) hagin quedat relegades a un segon terme. Cal dotar de temps i personal els CAP perquè les treballadores puguin atendre també les necessitats de la comunitat i es deixi de veure el pacient com un individu aïllat.
- **Fer ús de les estratègies d'atenció no presencial per incrementar i millorar la comunicació entre els pacients i els professionals d'atenció primària**, i contribuir d'aquesta manera a un seguiment millor i una detecció precoç de possibles complicacions.
- Visibilitzar i educar en la importància de factors com el medi ambient, la nutrició, l'habitatge, l'ambient laboral, etcètera, en la gestió de la salut personal i comunitària. Creació de programes personalitzats per a cada barri i municipi per a la resolució dels principals problemes que afecten la salut dels habitants.
- **Garantir els drets reproductius de totes les persones.** Tant les dones cis com els homes trans han de poder accedir a la reproducció assistida amb independència de la seva opció sexual, identitat de gènere i estat civil.
- **Garantir el dret al consentiment informat i a la integritat física de les persones intersex.**
- **Comptar amb professionals de salut pública –epidemiòlogues i altres salubristes, infermeres i metgesses incloses–, i també amb el personal dels ajuntaments amb formació en salut pública, així com les psicòlogues i educadores socials, que es dediquin a la prevenció i a la promoció de la salut** (no n'hi ha a tots els ajuntaments, però sí a la majoria dels grans que no han externalitzat la realització de les atribucions de promoció de la salut: Sabadell, Terrassa, Barcelona, Santa Coloma de Gramenet, Lleida, Badalona, Granollers, Mataró, etcètera). Crear programes personalitzats per a cada barri i municipi per a la resolució dels principals problemes que afecten la salut dels habitants. Dotar els ajuntaments que no tenen els recursos necessaris a tal efecte, com es va fer fa trenta anys amb els ajuntaments democràtics.
- **Derogació del conveni actual entre l'INSS i l'ICAM** i negociació d'un nou conveni que acabi amb els actuals criteris economicistes que determinen el funcionament de l'ICAM i la manca de transparència pel que fa al funcionament d'aquest organisme. També plantequem la necessitat d'incorporar més professionals a la medicina preventiva de la sanitat pública, en lloc de promoure les inspeccions i control de les persones malaltes, que generalment passen per la derivació d'aquest control a centres privats.

Sobre les llistes d'espera

- **Elaborar un pla de xoc per reduir les llistes d'espera reobrint els serveis tancats, sales d'operacions i llits que han deixat d'estar operatius**, i posant torns de tarda on no n'hi hagi, al mateix temps, per maximitzar l'aprofitament tecnològic, amb plantilles amb prou personal per dur a terme amb èxit l'objectiu. El pla de xoc s'acompanyarà d'un pla de contractació i ampliació de plantilles per donar-hi resposta garantint els drets laborals.
- **Reduir un 50% les llistes d'espera per als següents casos:** la primera visita amb l'especialista, la realització de proves diagnòstiques i les intervencions quirúrgiques. Per fer-ho efectiu es prioritzarà l'assistència als centres del SISCAT de titularitat pública, s'evitaran les derivacions entre centres que ocasionen problemes de mobilitat a les persones malaltes, i en quedaran expressament exclosos els centres de titularitat privada. Això comporta la recuperació de la totalitat de l'activitat sanitària que es feia en els serveis sanitaris públics, optimitzar la utilització de les sales d'operacions en el torn de matí i tarda i recuperar els llits que s'han eliminat o tancat provisionalment. Es dotarà del pressupost necessari i del personal del qual s'ha prescindit.
- Fins que no s'elimini l'espera a la sanitat pública, suprimir les tres llistes diferenciades dels centres que s'inclouen en el SISCAT i que, per tant, reben finançament públic (accés a la sanitat via CATSALUT, mútua o privat).
- Tot i que les persones trans no sempre requereixen operacions de reafirmació de gènere, cal garantir l'efectiva unificació de llistes d'UTIG i Trànsit per a les cirurgies de mastectomia i vaginoplàstia i escurçar l'actual termini d'entre 6 i 7 anys.

Sobre la indústria farmacèutica

- **Controlar de manera 100% pública les transferències de capital públic a la indústria farmacèutica** per garantir-ne la transparència i el benefici públic quan s'estableixin col·laboracions entre el sector públic i privat.
- **Impulsar una producció farmacèutica 100% pública.** Mantenir una independència real de la recerca pública i dotar el sistema públic d'infraestructura per a la producció de fàrmacs essencials, i minimitzar així la dependència de la indústria farmacèutica privada.
- **Crear una empresa pública de fabricació i distribució de material sanitari essencial** com ara mascaretes, benes, xeringues, bates, agulles i altres fungibles, així com el salí, el iode, l'alcohol i més coses d'ús diari que no estan subjectes a patents.
- **Tenir en compte el factor ecològic ambiental a l'hora d'aprovar fàrmacs** i no només el benefici econòmic. Aquesta mesura inclou la racionalització en la quantitat de medicaments dispensats, que s'hauria d'ajustar a la prescripció necessària per evitar un excedent d'envasos i medicaments no utilitzats.
- Sobre l'atenció universal: **regularització laboral i dels permisos de residència de tots els immigrants per poder accedir a tots els serveis en igualtat de condicions**, especialment al servei sanitari i a les mesures laborals i socials. I, en qualsevol cas, que el padró no sigui un requisit indispensable per accedir als serveis de salut.

En relació amb les polítiques de salut pública

- Desenvolupar, implementar i avaluar una **nova Llei de Salut Pública** que inclogui els components de la

salut pública moderna: governança; informació; protecció; prevenció i promoció de la salut; equitat i participació; capacitat. Aquests components han de permetre un sistema català de salut pública que permeti complir les funcions bàsiques de salut pública: monitoratge i vigilància; prevenció i promoció de la salut; planejament, implementació i avaluació dels programes de salut pública; legislació de polítiques en salut pública; polítiques intersectorials amb principis d'equitat social (geogràfic, de classe, de gènere, de nacionalitat, d'ètnia o raça) i de salut en les polítiques dutes a terme pel govern, i de programes de capacitació en salut pública; reducció de les desigualtats socials en salut; recerca en salut pública i control de qualitat de les funcions bàsiques en salut pública. Lideratge i coordinació

- **Establir un Comitè de lideratge** i coordinació per tal de coordinar les respostes de les organitzacions de salut pública i serveis de salut, a escala de comarques i municipis per compartir les millors pràctiques per respondre a possibles pandèmies.
- Proporcionar un mecanisme que inclogui processos per informar dels avenços a Catalunya en la implementació de les recomanacions temporals; recopilar, analitzar i proporcionar actualitzacions periòdiques al comitè sobre aquest progrés. En aquest sentit, **seguir les millors pràctiques de l'OMS**, incloses les revisions intra-acció. Invertir en la implementació de plans d'acció nacionals per a la preparació sostenible i les capacitats de resposta.
- **Impulsar estudis epidemiològics** i de la qualitat de l'aire als territoris o nuclis de població on es desenvolupin activitats productives que puguin posar en risc la salut de la població, per tal de determinar-ne el veritable impacte i les mesures necessàries per a evitar-lo.
- **Garantir l'aplicació efectiva del Pla Nacional per a l'Erradicació de l'Amiant a Catalunya 2023-2032.** Elaborar i aprovar la Llei catalana per a l'erradicació de l'amiant. Assignar les partides pressupostàries necessàries per realitzar les accions contingudes al Pla i a la futura llei. Mantenir obert el diàleg amb les entitats i persones organitzades entorn de la lluita per a l'erradicació de l'amiant, a fi de fer conjuntament el seguiment de les accions a desplegar.
- Desplegar accions per promoure i garantir l'**accés a una alimentació saludable**, promovent el consum de productes de proximitat, així com facilitant ajudes directes per a la població celíaca.

En relació amb l'atenció socio sanitària i el model d'atenció a la gent gran:

- **Fer efectiu un model d'atenció a la gent gran** tot integrant els serveis d'atenció social i sanitària i entitats del tercer sector, repensant el model d'atenció a la dependència i a la cronicitat i amb una provisió i gestió 100% pública i universal.
- **Redissenyar el model residencial** com a model principal d'atenció i promoure un model que prioritzi l'autonomia de les persones, tot desplegant altres alternatives públiques com pisos o apartaments comunitaris o sistemes de cohabitatge sènior públics, com en altres països europeus.
- **Incorporar tot el personal de les residències i de cura a les persones com a personal sanitari al conveni laboral SISCAT.** En aquest sentit, mentre no existeixi un sistema socio sanitari 100% públic que garanteixi que totes les residències concertades tenen un mateix conveni, proposem decretar tot el personal de les residències i de cura a les persones com a personal sanitari.
- Potenciar mesures perquè les treballadores puguin tenir cura voluntàriament dels familiars més grans i no hi hagi cap ingrés forçat per qüestions de conciliació laboral, habitatge inadequat, pobresa o aïllament social.

Apostem per la desprivatització dels serveis públics

Ens organitzem i lluitem coordinadament i col·lectiva per la desprivatització i la desmercantilització de tots els serveis i recursos públics que ja estan privatitzats, i en defensa dels que encara són públics i corren el risc de ser privatitzats totalment o parcial.

No volem que es faci negoci amb l'educació, la salut, els serveis socials, l'aigua, l'energia o altres serveis i recursos, públics i comunitaris, que han de garantir unes condicions socials i ambientals dignes per al conjunt de la població, així com la sostenibilitat del medi ambient. Nosaltres ho tenim clar: per davant dels seus beneficis, les nostres vides.

La gestió i la provisió dels serveis i recursos públics s'han de regir per:

- La universalitat, entesa com l'accés gratuït i en igualtat per a la totalitat de la població, sense discriminació per raons de classe, diversitat funcional, sexe, opció sexual, identitat de gènere, edat, origen, situació administrativa, racialització o de qualsevol altra índole. Cap llei no hauria d'excloure ningú de l'accés a la totalitat dels serveis públics. Constatem també que són les dones les qui molt majoritàriament supleen les mancances dels serveis públics en la cobertura de les nostres necessitats.
- La responsabilitat pública intransferible i el finançament íntegrament públic en tot el cicle de vida i cadena de subministrament dels serveis públics. Són indispensables la creació d'una banca pública i la implementació d'una política fiscal que permetin una redistribució real de la riquesa a través dels serveis i recursos públics. A més, les despeses i les inversions han de ser publicades perquè les pugui conèixer i fiscalitzar tota la població, i així assegurar-ne la transparència. D'aquesta manera evitem els sobrecostos derivats de l'opacitat que actualment impera en els serveis públics i podrem saber on van a parar els diners públics.
- La participació activa d'usuàries i treballadores dels serveis en la presa de decisions, en la política i la planificació és clau, ja que són elles qui millor en coneixen les necessitats. D'aquesta manera evitem que interessos mercantilistes s'avantposin als drets i necessitats de les persones.
- La dignificació de les condicions laborals. Un conveni únic per a cada àmbit que garanteixi que les treballadores dels serveis públics tenen unes condicions laborals dignes en termes de salari, jornada i estabilitat per desenvolupar llur treball. Regularització i, en concret, permís de treball, per a totes les persones migrants. Accés universal a la feina pública sense discriminació per raons de classe, sexe, identitat de gènere, ètnia, origen, nacionalitat, situació administrativa o de qualsevol altra índole. Erradicació de la subcontractació i les desigualtats generades per la mateixa administració en la prestació d'un mateix servei públic, per tal d'evitar dobles i triples escales salarials –moltes fruit de les subrogacions a empreses privades. Per la mateixa feina, un mateix salari.
- La qualitat en la prestació del servei per poder atendre amb dignitat les usuàries i assegurar la cobertura dels seus drets i necessitats i evitar, així, que per causa de la precarització dels serveis les usuàries hagin de patir situacions de vulnerabilitat.

Guiant-nos per aquests principis i amb l'objectiu principal de desprivatitzar els serveis públics, ens comprometem a:

- Avançar cap a un model sanitari de titularitat, gestió i aprovisionament públic, que deixi fora l'interès privat i la possibilitat de fer negoci a costa de la salut de la població. Es mantenen un model de concertació, que està totalment caducat des que s'aprovà la Llei 9/2017 de Contractes del Sector Públic que feia desaparèixer la figura del contracte de gestió de serveis públics, i també les formes de gestió indirecta mitjançant

concert o gestió interessada, perquè així estava exclòs en les directives comunitàries del 2014. Així, des de l'entrada en vigor de la llei 9/2017 el 9 de març de 2018, ja no és possible fer contractes de gestió de serveis públics mitjançant concerts, però malgrat són coneixedors del nou marc jurídic, i malgrat tots els contractes que caducaven el 31/12/21, uns 36, 4 anys després de l'aprovació de la llei que eliminava els concerts, aquests segueixen fraudulentament vigents, xuclant de l'erari públic perquè ni el Govern actual ni l'anterior s'atreveixen a apostar per la gestió directa d'un servei tan essencial com és la sanitat.

- Iniciar la revisió d'actes nuls segons l'article 106.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, sobre el Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, relatius a les renovacions contractuals de facto dels 36 contractes de gestió de serveis públics hospitalaris caducats, més enllà del màxim legal i sense que s'hagi iniciat, abans de la finalització del termini del contracte, la tramitació de la següent modalitat de gestió del servei.

- Iniciar la tramitació d'un expedient d'internalització per tal d'acabar amb les gestions actuals articulades mitjançant contractes de gestió de servei públic en modalitat de concert, fórmula exclosa del marc legal des de l'entrada en vigor de la Llei 9/2017, de Contractes del Sector Públic.

- Proposar a la Sindicatura de Comptes que fiscalitzi els concerts sanitaris.

- Assumir el compromís de blindar el sistema sanitari públic contra qualsevol iniciativa que pretengui introduir el copagament en cap de les prestacions del sistema.

- Recapitalitzar i recuperar el sistema sanitari. Per tant, analitzar i avaluar les concessions, convenis i concerts per a la seva recuperació mitjançant la provisió pública directa. Restauració del sistema sanitari públic desmantellat en pro de la sanitat privada, amb la necessària utilització del 100% de sales d'operacions, laboratoris, alta tecnologia i serveis de diagnòstics, la reobertura de llits tancats; i la dotació de recursos humans que evitin la sobrecàrrega laboral.

- Pla de xoc per reduir les llistes d'espera, que prevegi la reobertura dels serveis tancats, sales d'operacions i llits que han deixat d'estar operatius i posar torns de tarda on no n'hi hagi per maximitzar l'aprofitament tecnològic. Es procedirà a dotar les plantilles de personal suficient per dur a terme l'objectiu amb èxit.

- Inspeccions públiques a les empreses concessionàries de serveis socio-sanitaris. Fi de les concessions si s'incompleix el plec de condicions. Municipalització/estatització i internalització de les plantilles en acabar les concessions.

- Creació de les residències i els centres de dia necessaris per cobrir, com a mínim, la totalitat de les llistes d'espera, siguin de nova construcció, tot recuperant la gestió d'equipaments públics o expropiant-ne de concertats o privats. Un model de residències que permeti un estil de vida més proper al de casa.

Salut mental

Les migracions, la pobresa, l'atur, la manca de suport familiar, l'envelliment demogràfic, la soledat, el progressiu augment de l'abús de substàncies a edats cada cop més primerenques i la irrupció de les xarxes socials en la quotidianitat de les persones, són aspectes que impacten negativament i directa a la salut mental.

Les retallades dels últims anys també han afectat les partides dirigides a atendre a aquestes situacions. Per això cal abordar la salut mental i les addiccions des d'una visió transversal i multidisciplinària que permeti una actuació més eficaç en la detecció, prevenció i integració d'aquesta problemàtica que impacta tant en els àmbits

familiar i laboral com en el personal i social de qui la pateix, tot causant un fort impacte en la qualitat de vida.

El model integral d'atenció a la salut mental que proposem inclou:

- **Un sistema públic, universal i gratuït per a la salut mental**, integral i multidisciplinari, que articuli els nivells primari, secundari i comunitari.
- **Que superi el model actual fragmentat en més de 60 proveïdors**, sense objectius comuns ni cap control per part de CATALSALUT.
- **Internalitzar-ne la gestió.**
- **Fer efectiu un model comunitari que integri el territori** i posi el focus a desinstitucionalitzar les pacients.
- Promoure la cultura i praxi comunitària tot facilitant la participació de les afectades i les seves xarxes de suport.
- **Dotar de recursos suficients cada sector sanitari perquè disposi d'equip terapèutic propi.**

Salut mental integral des de l'atenció primària. L'atenció primària de salut no disposa de les eines adequades per fer front a l'augment de la simptomatologia psíquica dels nostres temps. Ha deixat aquestes eines pel camí del darrer trajecte, dominat per plantejaments biologicistes, en favor d'una progressiva estandardització dels processos assistencials, d'una visió fragmentada dels problemes de salut i de les persones, i d'una davallada de recursos en el sistema sanitari públic en general i més en l'APS.

Salut mental i els joves:

Segons dades de l'Agència Catalana de Joventut, l'any 2018 la taxa de risc de pobresa entre les persones joves de 16 a 29 anys era del 27,1%: més d'una quarta part del col·lectiu, en un moment de creixement de l'economia, estava en risc de pobresa, la proporció més elevada dels darrers 20 anys.

L'empitjorament de les condicions materials de vida com l'accés a habitatge, al món laboral o el bagatge migratori tenen afectacions devastadores a la salut mental dels i les joves.

Al primer any de la pandèmia, el sistema de detecció de la Generalitat de Catalunya, el Codi de Risc del Suïcidi, va detectar un **increment del 27% en les temptatives de suïcidi** en joves fins al 18 anys, que va passar dels 473 casos al 2019 als 601 registrats el 2020.

La detecció i prevenció és malauradament baixa als instituts, on caldria el major esforç de salut pública. El programa Salut i Escola, que acosta personal d'infermeria als centres, amb visites als alumnes de manera confidencial, no arriba a prou centres educatius, ni detecten prou adolescents amb ideacions suïcides.

- Per tant, **cal desplegar el programa Salut i Escola a tots els centres, incorporar les habilitats idiomàtiques i socioculturals a les professionals** que acompanyen els menors tutelats als centres i fer efectiu un pla intersectorial de prevenció de suïcidi que posi especial èmfasi als impactes a la salut mental derivats de situacions de VM, bagatge migratori, identitat etnoracial i abordatge de les dissidències sexuals i de gènere.
- A més, és imprescindible **treballar en l'eliminació de les causes materials que afecten la salut mental** (pobresa, aïllament, manca d'alternatives de socialització fora del consumisme), i és imprescindible també que les persones joves puguin tenir una veu reconeguda en el debat i en les propostes sobre la seva salut mental.

- **Cal posar al centre del debat públic la necessitat de fer de la salut emocional un element estructural, posar-hi recursos i conscienciar la ciutadania.** Cal que buscar acompanyament psicològic deixi de ser una odissea o, pitjor, un luxe només a l'abast de qui s'ho pot pagar.
- Garantir uns serveis públics de qualitat passa indistriablement per garantir les **condicions laborals dignes de les treballadores del servei.**
- Especialment en l'atenció a la salut mental, on és imprescindible l'abordatge multifactorial, és cabdal **proveir de recursos el personal sanitari** d'atenció a les usuàries per garantir la prevenció, abordatge i acompanyament de qualitat.
- Per tant, **calen més professionals de la salut mental i millorar les seves condicions laborals i de treball,** i prestar-les el suport psicològic i emocional que necessiten per tal de fer sostenible la seva tasca, altament feminitzada, amb la seva pròpia salut mental.
- La suma de precarització, saturació, descara, i més en contextos de privatització i concertació, com, per exemple, ens mostra el cas de la Residència Villablanca, entre molts altres casos, posa en risc drets i salut de les treballadores.
- **La salut mental ha de dependre de la Xarxa de Salut Mental,** que ha de col·laborar amb l'atenció primària i no substituir-la.
- **Necessitem més metges, més infermeres, més psicòlegs clínics, més treballadores socials i més psiquiatres** i necessitem que aquestes professionals comptin amb condicions laborals dignes per garantir uns serveis públics de qualitat planificats, coordinats a tots els nivells i dotats de suficients recursos com la prioritat que són.
- Per tal d'**enfortir l'atenció a la salut mental** de la població tant des d'un punt de vista preventiu com de tractament de les malalties:
 - Coordinar una estratègia amb les diferents àrees del govern per tal d'abordar els determinants socials de la salut, amb polítiques que garanteixin l'accés a l'habitatge, als subministraments bàsics i als serveis públics, així com polítiques de redistribució de la riquesa que facin front al creixent empobriment de la població.
 - Consolidar el Pla Pilot per implementar la "Renda Bàsica Universal" a Catalunya.
 - Duplicar les places PIR (psicòleg intern resident).
 - Augment del nombre de psicòlegs clínics fins a cobrir el dèficit actual d'especialistes.
 - Ampliar el programa de benestar emocional del Departament de Salut per enfortir l'atenció primària de salut com a eix vertebrador del sistema d'atenció a la salut mental, tot garantint la presència de professionals de psicologia a tots els equips d'atenció primària de salut, arribant a la ràtio europea de 18 psicòlegs per cada 100.000 habitants.
 - Pla de xoc per a reduir les llistes d'espera als CSMA/CSMIJ.
- **Propostes per dur a terme en el Departament de Justícia:**
 - Aposta ferma pel model rehabilitador i la justícia restaurativa.

- El 64% dels interns tenen un problema de salut mental: cal apostar per una progressiva desinstitucionalització d'aquestes persones i garantir, durant aquest llarg procés, mòduls psiquiàtrics a totes les presons amb suficients professionals per atendre'ls.
- Justícia gratuïta i de fàcil accés fora i dins de les presons.

Drets sexuals i reproductius

Malgrat que s'ha avançat en els darrers anys pel que fa a l'accés al dret a l'avortament al conjunt del Principat gràcies a la lluita del moviment feminista, la realitat és que continuen existint múltiples barreres a l'hora de poder exercir-lo, ja que continua sense ser un dret d'accés universal a través de la sanitat pública, en un context d'ofensiva als drets sexuals i reproductius.

En aquest sentit, és més necessari que mai assenyalar les mancances i amenaces que posen en risc l'accés lliure a l'avortament, amb l'objectiu de caminar cap a uns Països Catalans referents en la defensa dels drets sexuals i reproductius.

Cal també desbordar el marc constitucional espanyol i avançar en clau feminista tot exercint sobirania en un Parlament que cada cop legisla menys i està més supeditat a Madrid, amb l'aprovació d'una Llei Catalana de l'Avortament. Aquesta llei ha de despenalitzar la interrupció voluntària de l'embaràs i acabar amb els condicionants aliens a la voluntat de les dones.

Proposem les següents mesures específiques:

■ **Garantir la realització d'IVE als hospitals de referència de cada regió sanitària** amb l'objectiu que les IVE s'assumeixin des de la sanitat pública i no siguin derivades a centres privats i concertats en tots els territoris. A tal efecte:

- Garantir a tot el territori l'opció d'elecció del mètode farmacològic o instrumental de forma igualitària i que la informació per a l'elecció es basi en l'evidència, el confort i la tria de la dona, exclusivament.
- Garantir l'existència d'ASSIR autoritzats per realitzar avortaments farmacològics en totes les regions sanitàries.
- Vetllar perquè la informació sobre l'avortament sigui veraç, accessible, adaptada i de proximitat per a tota la ciutadania, amb relació a tots els procediments mèdics que s'utilitzen per a la IVE i els tràmits que suposa.
- Amb l'objectiu d'ajudar les persones a obtenir les eines i la informació per prendre decisions lliures, autònomes i informades sobre el sexe, la sexualitat i el propi cos, impulsar, amb els recursos materials i humans necessaris, l'educació afectiva i sexual integral més enllà del programa temporal Coeduca't, és a dir, com a element fonamental dels currículums educatius i de forma obligatòria.

■ **Treballar per l'equitat anticonceptiva i avançar cap a l'anticoncepció universal i gratuïta** per tal de superar les barreres econòmiques existents. A tal efecte, cal garantir:

- L'accés a l'anticoncepció d'urgència, tant a farmàcies i com a la xarxa sanitària pública.
- Preus assequibles a tota la població, estudiant la possibilitat d'exempció d'IVA.
- L'accés a mètodes anticonceptius, tant per prevenció d'ITS com d'embarassos.

- El dret a ser informades en la tipologia de mètodes per a l'elecció del més adient segons les necessitats i particularitats de la persona.
- La creació d'un registre de les farmàcies i un mapa que indiqui on es poden o no comprar anticonceptius per la qüestió de l'objecció de consciència.

— **Combatre l'ofensiva de la ultradreta contra els drets sexuals i reproductius:**

- Impedir l'atorgament de subvencions a entitats antiavortistes fonamentalistes, des de qualsevol Departament de la Generalitat, pel fet de vulnerar la Llei d'igualtat de tracte 19/2020,
- Protegir les defensores de drets sexuals i reproductius de les campanyes d'assetjament fonamentalistes.

— **Més drets, més feminisme: aprovar la Llei Catalana de l'Avortament**

- L'extrema dreta masclista i misògina ha posat al punt de mira els nostres drets sexuals i reproductius. Lluny de replegar-nos, cal respondre a l'ofensiva, amb més drets i més feminisme. La Llei espanyola del 2023 continua mantenint tant la penalització com els terminis. La Llei Catalana de l'Avortament ens ha de permetre anar més enllà i aconseguir tres grans avenços:
 - Treure l'avortament del Codi Penal
 - Acabar amb els terminis
 - Posar fi a l'objecció de consciència

3.5.2. ESCOLA PÚBLICA I UNIVERSAL

El sector de l'educació al nostre país s'ha anat debilitant des de fa anys per contínues retallades i per un dèficit escandalós d'inversió pública. La darrera legislatura ha constatat com l'educació ha tocat fons: 15 vagues educatives, mals resultats PISA, un decret d'escola inclusiva aprovat el 2017, però sense possibilitat de fer-se efectiu per manca de finançament, el model d'immersió lingüística amenaçat per les sentències judicials i ineficaç a causa de la poca valentia d'uns governs que no han sigut capaços de blindar-lo ni de desplegar-lo amb convicció i molts altres problemes que fa temps que s'arrossegueu, però resten desatesos, com la deserció docent i la falta de professorat o el problema endèmic de la segregació escolar per raons socioeconòmiques.

A aquesta situació s'hi suma el fet que les famílies es veuen obligades a finançar de manera encoberta algunes de les despeses de funcionament dels centres educatius, a través de les quotes a les Associacions de Familiars d'Alumnat, per tal de suplir dèficits de personal de suport, de material o d'infraestructures, entre d'altres.

Davant d'aquesta situació, ens comprometem a:

— **Treballar per un Acord Nacional i una Nova Llei d'educació de Catalunya.** Cal engegar un procés on participin tots els agents de la comunitat educativa, realitzat de baix a dalt, i que culmini amb la derogació de la LEC i l'aprovació d'una nova Llei d'educació de Catalunya. Una Llei que s'articuli sobre dos consensos generals:

- Garantir el 6% del PIB en inversió per tal de situar-nos a la mitjana UE15 i obtenir els recursos suficients per a una educació de qualitat; quantitat que ha de ser finalista, sense pèrdues en gestió i burocràcia. Per com-

pensar desigualtats s'ha de pactar amb els agents educatius una discriminació positiva en el repartiment dels recursos.

- Acabar definitivament amb la segregació endèmica del sistema educatiu català.

- **Treballar per una xarxa pública única i gratuïta**, de l'escola bressol a l'educació postobligatòria, incloent-hi també les escoles d'adults, per tal de garantir una educació al llarg de la vida i, fer efectiu, real i universal el dret a l'educació de tota la ciutadania.
- **Recuperar la gestió democràtica de tots els centres educatius finançats amb diners públics** i dotar de capacitat de decisió efectiva els Consells Escolars. Cap òrgan decisor o de govern pot tenir com a membres representants del món empresarial.
- **Posar fi al sistema de quotes il·legals assumides per les famílies.**
- **Reduir les ràtios a les aules de totes les etapes educatives.**
- **Revertir de les retallades.** Exigim un retorn immediat de les condicions laborals retallades l'any 2010 incloent el deute adquirit pel no cobrament dels estadis. El poder adquisitiu que el professorat ha perdut des d'aquelles retallades és d'un 20% i això sumat a un excés de burocratització i a la sobrecàrrega i complexitat del treball ens està duent a una deserció docent a Catalunya. Cal retornar les condicions laborals al professorat i introduir millores salarials que els retornin el poder adquisitiu perdut.
- **Reclassificar el personal de suport educatiu** per tal d'assegurar la concordança entre la tasca a desenvolupar i el tipus de plaça reconeguda, a fi de garantir unes condicions professionals, laborals i salarials dignes, desenvolupant les adequacions legals pertinents.
- **Estabilitzar el personal interí del sector educatiu**, en compliment de la directiva europea d'estabilització dels treballadors i treballadores del sector públic amb més de tres anys de prestació de serveis i que a través de contractes laborals o nomenaments temporals facin activitats ordinàries, estables o permanents per a l'administració pública.
- **Repensar l'accés a la funció pública docent de manera que permeti un acompanyament adequat i una avaluació justa dels aspirants.** Promoure els canvis legislatius necessaris per materialitzar un nou sistema d'accés.
- **Dotar de major transparència la selecció, l'avaluació i el nomenament de professorat per part de la direcció dels centres públics**, de manera que respongui als requisits establerts per la legislació sobre contractació pública.
- **Desplegar el decret aprovat l'any 2017 sobre educació inclusiva i dotar-lo de recursos suficients** per atendre l'alumnat amb necessitats educatives diverses des d'una perspectiva global.
 - Incrementar el personal especialista i el personal d'atenció educativa i augmentar els recursos de suport intensiu als centres educatius (SIEI, IFE, AIS, SIAL, CEEPSIR).
 - Garantir una formació inicial i continuada a tot el personal d'educació que aproximi pràctiques educatives universals que donin resposta a tot l'alumnat.
- **Acabar amb els 1000 barracons escolars.** La seva existència, a banda de ser un greuge per a l'alumnat que

s'escolaritza en aquests centres, també permet jugar amb l'oferta educativa anual.

- **Invertir en manteniment i adequació d'espais escolars** i dotació d'equipaments necessaris per garantir confort climàtic, amb especial atenció a les onades de fred i calor, que previsiblement seran cada vegada més freqüents.
- **Decretar la coeducació com a millor mètode educatiu** per assolir la igualtat de gènere i incorporar als currículums de tots els nivells l'educació en la diversitat sexual, afectiva, familiar i de gènere. Garantir la formació continuada per a educadores i docents en l'àmbit d'aquesta diversitat, amb especial atenció als estudis superiors que donen accés a la docència.
- **Crear un protocol específic sobre diversitat sexual i de gènere** que doni pautes als claustres per a la seva acció educativa i permeti detectar i abordar totes les discriminacions i violències LGBTI-fòbiques al sistema educatiu.
- **Treballar per una escola realment laica** i deixar d'impartir la religió catòlica a tot centre públic i concertat. Ensenyar religions segrega els alumnes segons la seva confessió o la de les seves famílies. L'escola ha de ser un espai de trobada i cal pensar noves formes d'interculturalitat que incloguin aprendre sobre la història de les cultures, filosofia i religió.
- **Digitalitzar de manera democràtica tots els centres educatius**, per tal de defensar els drets i la seguretat de tota la comunitat educativa, a través d'un pla de digitalització que promogui l'ús de diferents eines digitals de proximitat i auditables (programari lliure), que siguin ètiques i respectuoses amb el reglament de protecció de dades i amb els drets humans.
- Fomentar la creació de recursos educatius en els centres escolars i que es comparteixin sota llicències d'ús lliure que ajudin a implementar el currículum de totes les assignatures de tots els ensenyaments públics.

Entenem l'educació a temps complet i, per tant, s'hi ha d'incloure el temps lectiu, però també l'horari de menjador i les activitats extraescolars (no lectiu) com a espais que formen part de l'educació del nostre alumnat. Per això, proposem:

- Organitzar i gestionar des del Departament d'Educació **activitats extraescolars gratuïtes** vinculades a l'entorn durant tot el curs per a l'alumnat d'entre 6 i 15 anys.
- **Garantir la gratuïtat del menjador per a qui ho necessiti**, incrementant el nombre de beques menjador actuals fins a assolir la gratuïtat.
- **Internalitzar els serveis que depenen del sistema educatiu**, com el servei de menjadors, perquè passin a ser públics i gestionats pel Departament d'Educació.
- **Oferir dues setmanes gratuïtes de lleure educatiu a l'estiu** per tal de promoure l'equitat més enllà de l'escola.

En l'àmbit de l'escola, a més a més, cal que la salut mental i emocional deixi de ser un tabú. Els centres educatius tenen una tasca molt important a l'hora de prevenir i abordar la salut mental i emocional de l'alumnat; cal que siguin espais segurs i lliures de violències on es pugui parlar de les emocions i la salut mental i trencar tabús i estigmes. Any rere any, veiem com augmenten els casos d'autolesions, de trastorns de conducta alimentària o de trastorns d'ansietat, i el suïcidi ja és la primera causa de mort no natural entre els joves. Per tot això, proposem:

- **Elaborar un pla que incorpori el treball de la salut mental i emocional** a tots els centres educatius.
- **Garantir la formació necessària al conjunt del professorat** per tractar de forma correcta el treball al voltant de la salut mental i emocional i la gestió dels casos existents dins les aules.

Escoles bressol: 0-3 anys

La primera infància ha de ser una prioritat. Com a eina que esdevé el primer contacte dels infants amb el sistema educatiu i garanteix la detecció precoç de possibles trastorns, cal garantir que aquesta assumpció de la tasca de cures per part del sector públic té una oferta suficient per arribar a totes les famílies i garanteix les mateixes oportunitats. En aquest sentit, ens comprometem a:

- Garantir la titularitat i la gestió públiques de les **escoles bressol**.
- **Acabar amb les subvencions públiques a llars d'infants concertades i privades.**
- **Garantir l'accés universal i gratuït a l'etapa 0-3 anys.**
 - Augmentar el nombre de places públiques.
 - Construir noves escoles bressol allà on sigui necessari.
- **Reduir les ràtios a les aules de les escoles bressol públiques** i incrementar el nombre de professionals per atorgar als infants una atenció de major qualitat i més personalitzada.
- **Internalitzar els serveis de cuina, neteja i el personal d'atenció educativa** per tal de garantir unes condicions laborals dignes i una bona qualitat dels serveis.
- **Proveir les escoles bressol públiques del finançament adequat** i evitar possibles desigualtats entre municipis, tret d'aquells on sigui necessari aplicar una discriminació positiva en el repartiment de recursos per tal d'arribar a la igualtat entre centres.
- Atorgar els recursos necessaris per a un desplegament real i efectiu del **decret d'escola inclusiva**.
- Garantir l'accés de les famílies a un centre públic pròxim al seu domicili.

Pla de finalització de l'escola concertada

El context educatiu continua regit per unes lleis educatives, la catalana i l'espanyola, que tracten l'educació com un servei clientelar i no com un pilar bàsic de la societat. Una de les derivades d'aquest caràcter polític del menysteniment de l'educació pública és el manteniment de l'escola privada concertada (sovint religiosa), que absorbeix una part molt important dels pressupostos destinats a l'educació i, tal com s'ha pogut constatar, és la responsable de l'augment de la segregació escolar. Per això, proposem:

- **Deixar de finançar de forma immediata centres privats elitistes**, o que segreguen per raó de sexe o de qualsevol altra naturalesa.
- **Suprimir progressivament els concerts educatius a fi de destinar la totalitat dels recursos als centres públics**, començant pels que cobren a les famílies quotes més altes. Aquests centres poden integrar-se a la xarxa pública o continuar la seva activitat com a centres privats però sense concert.

- Habilitar un mecanisme pel qual les escoles concertades puguin integrar-se a la xarxa pública, per tal que la majoria de centres concertats optin per aquesta via.

Formació professional

En l'actualitat, la Formació Professional segueix relegada al paper d'opció secundària dins el sistema educatiu, sovint recomanada des d'aquest propi sistema com a itinerari per a l'alumnat amb "dificultats acadèmiques". Cal dotar aquesta formació del reconeixement degut entre les diferents modalitats d'estudi i acompanyar aquest reconeixement social dels recursos necessaris per al seu correcte funcionament. La realitat és que existeix una manca important de places que es preveu que anirà a més, tant als centres com a les empreses on realitzar les pràctiques. Per la manca de planificació, molts joves en situació precària queden fora dels circuits formatius, quan podrien acollir-se a la formació professional de la seva preferència abans d'accedir directament al món laboral. Per tot això, proposem:

- Derogar immediatament la Llei 10/2015, de formació i qualificacions professionals, que implica la privatització, l'externalització i la desregulació de la formació professional, i afavoreix la gestió poc transparent dels recursos públics.
- **Crear espais de governança des del territori**, en l'àmbit local i comarcal, on es tracin estratègies formatives compartides entre sindicats, professionals de l'educació, teixit empresarial... que donin respostes arrelades a les necessitats dels municipis.
- **Integrar els tres subsistemes de formació** (inicial, ocupacional i contínua) i reforçar els itineraris i transicions educatius amb un acompanyament personalitzat des d'edats anteriors al moment de presa de decisions a través de l'orientació.
- **Reestructurar globalment la Formació Professional** reglada perquè tingui en compte els ensenyaments de règim especial, millori la qualitat, augmenti les oportunitats laborals, el reconeixement social i ampliar-ne les places.

Llengua

El català i la immersió lingüística a l'escola viuen una situació d'amenaça més greu que mai. No s'han fet prou avenços, tampoc en l'àmbit lingüístic, per aconseguir una escola de qualitat que doni prioritat absoluta al català com a llengua pròpia i tingui ben presents les llengües d'ús habitual entre l'alumnat en els projectes educatius de centre. Ans al contrari; la llei aprovada per ERC, PSC, Junts i En Comú Podem certifica la fi de la immersió lingüística i facilita l'aplicació de sentències que introdueixen el castellà com a llengua vehicular en l'àmbit educatiu. Per tot això, proposem:

- **Derogar la llei que certifica la fi de la immersió lingüística** al sistema educatiu.
- **Blindar legalment el català** com a única llengua vehicular a l'escola.
- **Redactar un projecte lingüístic únic per a tots els centres** i garantir així el principi d'igualtat i no discriminació per raó de projecte lingüístic entre centres educatius.
- **Aplicar un pla de xoc a l'escola:**
 - Desenvolupar plans lingüístics de centre.

- Dotar els centres educatius de les aules d'acollida necessàries i oferir suport lingüístic i formació inicial i continuada al professorat.
- Reactivar, dotar econòmicament i prioritzar l'extensió dels **Plans Educatius d'Entorn** i l'oferta d'escoles d'adults, incloent-hi l'aprenentatge de la llengua catalana.
- Responsabilitzar el cos d'inspecció de la tasca de suport i acompanyament a la garantia d'ús del català com a llengua vehicular i de la correcta aplicació de la metodologia d'immersió i la d'escola catalana.
- **Fer també del català la llengua vehicular de la Formació Professional** i introduir-la com a matèria al currículum de tots els cursos.

Mesures contra la segregació escolar

L'augment alarmant de la desigualtat s'evidencia en els resultats cada vegada més diferenciats entre l'alumnat que prové d'un entorn socioeconòmic i cultural més elevat i els alumnes de contextos més desfavorits, i l'esclletxa és encara més evident quan analitzem l'accés a la universitat o els percentatges d'absentisme i d'abandonament escolar prematur.

La normativa actual, com ara la LEC, estableix també un model d'autonomia basat en la diferenciació dels centres segons els resultats escolars i el context socioeconòmic; afavoreix l'autofinançament dels centres públics, fet que condueix encara més a incrementar les diferències segons el seu entorn social; i finalment proposa un model de gestió empresarial que dificulta el treball en equip. Així doncs, actualment en una mateixa zona hi ha centres amb una elevada concentració d'alumnat socialment desfavorit i altres centres amb una composició social significativament més afavorida que la de l'entorn.

Així mateix, observem unes elevades taxes de fracàs i abandonament escolar prematur, que cal abordar amb una perspectiva àmplia del fet educatiu amb un increment de recursos i amb la incorporació de noves figures professionals que duguin a terme una orientació personal efectiva des d'edats primerenques.

Ens comprometem a lluitar contra la segregació escolar amb les mesures següents:

- **Desenvolupar una estratègia global per als centres d'alta i molt alta complexitat per tal d'aplicar mesures de dessegregació**, incrementant els recursos humans i econòmics, impeding la incorporació de cap alumne amb matrícula viva, i promovent mesures de treball conjunt amb la resta de centres educatius i equipaments i entitats socials i culturals de la zona.
- **Invertir més recursos econòmics per garantir la gratuïtat de l'educació per a l'alumnat vulnerable** i fer que pugui participar de la vida escolar sense barreres econòmiques (activitats, colònies, material escolar).
- **Garantir l'accés de les famílies a un centre públic pròxim al seu domicili.**
- **Promoure la cooperació entre centres** evitant així que es competeixi per la captació d'alumnat.
- **Eliminar l'esclletxa digital.**
- Garantir que qualsevol reforma horària en pro de la conciliació assegurui una vida i uns hàbits saludables per a l'alumnat.

Recerca i universitats

La recerca i la ciència són elements cabdals per construir un país preparat per afrontar els reptes tan urgents i necessaris com la transició ecosocial i la consegüent planificació democràtica dels recursos per assolir-la. El moment actual requereix un replantejament radical del nostre sistema de recerca i universitats des d'una perspectiva pública, ecologista, feminista, i transformadora, on la generació de coneixement, la ciència i la innovació tecnològica siguin pilars fonamentals sobre els quals construir un país sobirà, modern, sostenible i respectuós amb la natura i els qui hi habiten.

El sistema de recerca i universitats, més enllà dels seus obvis àmbits de generació de coneixement i de desenvolupament científicotecnològic, és també un important sector estratègic, no solament des d'una perspectiva acadèmica, sinó fonamentalment des d'un punt de vista social, sent un espai imprescindible per la formació del conjunt de la ciutadania. Malauradament, però, la progressiva mercantilització del sistema universitari, amb imposicions com el Pla Bolonya, o la doble xarxa privada (sovint subvencionada i incentivada des de l'erari públic), es contraposa a la concepció que hauria de tenir qualsevol servei públic com l'educació: un servei universal, i per tant gratuït, i de qualitat. Una mercantilització que desdibuixa el dret a l'educació i el coneixement contraposant-lo a un model neoliberal centrat en les competències destinades exclusivament a cobrir les demandes del mercat laboral. El coneixement, com qualsevol sector estratègic, ha de ser col·lectiu, elaborat per i amb la ciutadania, i no pas un sector mediat pel mercat que beneficia uns pocs privilegiats. La recerca ha de formar part de tots els eixos de la nostra vida i la societat no només se l'ha de sentir seva, sinó fer-se-la seva i participar-hi. Per tant, hem de crear un model de recerca que socialitzi i democratitzi la recerca professional i que estimuli i faci valdre la recerca popular. Creiem, doncs, que la recerca i la universitat han d'estar al servei del creixement del coneixement en tots els aspectes de la vida i l'univers i l'apropin a la societat, i no busquin només generar productes de valor per al mercat. Unes eines imprescindibles per millorar les condicions de vida del conjunt de la ciutadania i un pilar en la defensa de la nostra llengua, història i cultura.

Per tal que ho siguin és prioritari augmentar la despesa pública en el sistema de recerca i universitats erradicant l'actual context d'infrafinançament. Una de les primeres línies d'inversió, paral·lela a la gratuïtat de l'ensenyament superior, ha de ser millorar les condicions laborals dels milers d'investigadores i docents altament precaritzats i amb una alta temporalitat, destacant el professorat associat (que conforma prop d'un 50% del conjunt del PDI), així com de tot el personal tècnic, administratiu o qualsevol personal que treballi en el sistema de recerca i universitats. A la vegada, l'augment de recursos ha d'anar encaminat a erradicar l'actual model que prima la productivitat en detriment de la qualitat i l'estabilitat de la recerca i la formació.

És per tot això que les polítiques en Recerca i Universitats han de ser prioritàries per a la transformació cap a un país més democràtic i ecosocial, i un element de sobirania imprescindible per la nostra nació que tingui un paper cabdal en la millora de qualitat de vida de la nostra gent.

Per tots aquests motius, ens comprometem a:

- **Augmentar el finançament del sistema de recerca i universitats** i condonar el deute de les universitats per tal de posar fi a l'elevada precarietat laboral de les seves treballadores, sobretot de la fraudulenta figura del professorat associat. A la vegada garantir un sistema 100% públic, en català, gratuït i de qualitat, eliminant qualsevol finançament públic al sistema d'ensenyament superior privat.
- **Assegurar la plena autonomia de les universitats públiques** fora dels interessos mercantilistes enfortint el debat entre la comunitat universitària en la presa de decisions. Garantir la supervivència de graus fora de l'interès del mercat i enfocar l'aprenentatge al coneixement, més enllà de les competències que exigeix el món laboral, expulsant qualsevol iniciativa privada del sistema universitari i de recerca, posant especial èmfasi en els òrgans de governança i finançament d'aquest

- **Treballar per una conciliació horària real en totes les universitats públiques.** Les estudiants que necessitin treballar ho han de poder compaginar amb els estudis. Racionalització dels horaris de classes, seminaris i pràctiques. Opció a avaluació única, assistència no obligatòria, enregistrament de les classes, etcètera. Remuneració de les pràctiques, no assumptió de tasques estructurals i tutorització correcta del procés d'aprenentatge.
- **Garantir que tota la durada de l'activitat de formació predoctoral estigui vinculada contractualment,** i per tant remunerada, consolidant el model de contractes doctorals de 4 anys. En aquesta línia, cercar homogeneïtzar l'escala laboral del personal doctorand i postdoc, en greuge de condicions laborals i salarials comparat amb altres sectors públics com l'educació, així com erradicar l'esquerda de gènere en les diferents categories laborals i alumnat, eliminant qualsevol discriminació.
- Promoure el debat sobre l'actualització dels criteris de progrés a la carrera científica:

 - Establir una carrera científica estable amb places permanents dintre d'instituts públics de recerca i reduint l'elevadíssim índex de temporalitat en els centres i universitats.
 - Que els criteris de mobilitat internacional no siguin de tant pes, entenent que un món digital globalitzat ja no requereix entrar en contacte de la mateixa manera amb l'estranger. No perjudicar, per tant, l'estabilitat personal i la conciliació obligant a la mobilitat internacional davant de la capacitat d'interacció entre centres del territori, entenent els Països Catalans com un territori científicament ja molt ric.
 - Replantejar la visió productivista dels paràmetres que es fan servir per atorgar beques, contractes o projectes aconseguits, i afavorir també la socialització del coneixement no vinculat al mercat.
- **Fer de la recerca pública i les universitats un motor de país,** potenciant el coneixement bàsic i amb valor afegit i la innovació científicotecnològica, els quals ens portin cap a la plena sobirania; apostant per la innovació amb noves tecnologies sostenibles, producció ecològica i respectuosa amb el medi ambient i recursos naturals, així com pel benestar i la salut de les persones. En aquesta línia, desenvolupar plans de convocatòries pròpies per finançar projectes de forma independent de l'Estat espanyol, i crear instituts de recerca propis, amb vocació i participació 100% pública. Paral·lelament, unificar el sistema CERCA en una única entitat jurídica que permeti una distribució ordenada i mancomunació dels equipaments de recerca per fer-los accessibles a tots els investigadors i evitar duplicitats que generin sobrecost.
- **Potenciar que les universitats siguin espais de debat,** reflexió i lliure expressió d'idees. Garantir el dret de protesta de totes les persones que formen part de la comunitat universitària sense que això impliqui cap mena de sancions, absolut i donant suport incondicional a totes les estudiants i treballadores amb processos judicials oberts per defensar la universitat pública.
- **Treballar per uns centres de recerca i unes universitats que combatin les discriminacions per raó d'origen, sexual o de gènere, i revisin amb perspectiva decolonial i feminista el contingut generat en altres èpoques en què dominaven les perspectives colonials i racistes.** De la mateixa manera, potenciar els vincles amb tots els territoris i comunitats mundials amb vista a fomentar una perspectiva amb diversitat real, apartant el focus històric del centre del món posat en l'home blanc, occidental, ric i cishetero.
- **Les universitats han de ser espais lliures d'agressions masclistes, racistes, feixistes i lgtbifòbiques** i cal crear protocols per fer-hi front, acompanyat d'un treball col·lectiu per a la prevenció i conscienciació.
- **Defensar l'ús del català com a llengua vehicular dels centres de recerca i universitats i els Països Catalans** com a marc territorial d'anàlisi i generació de coneixement i estudis.

- **Promoure la creació de forma estructural d'òrgans científics per assessorar el govern** davant dels reptes del país, com passa actualment amb la gestió de la pandèmia, i que incideixin en les polítiques de futur en Recerca. La composició d'aquests òrgans ha de ser escollida de forma transparent i hi han de ser protagonistes els principals centres de recerca i universitats públiques, així com la societat civil en tots els seus vessants.

3.6 DEFENSEM EL CATALÀ AMB DENTS I UNGLES

El català es troba en una situació d'emergència per l'ofensiva política, judicial i mediàtica dels estats espanyol i francès i la pressió de la globalització capitalista. Al País Valencià i a les Balears i Pitiüses tenim governs del PP i VOX que actuen contra revistes en valencià, arraconen el català a l'administració i, en definitiva, utilitzen les institucions autonòmiques per minoritzar la llengua.

L'ús social del català retrocedeix arreu dels Països Catalans, i a Catalunya cal destacar que en els darrers anys la situació és especialment greu en el cas del jovent i de l'ensenyament en general, tant a primària com a secundària, àmbit estratègic per garantir l'accés a la llengua catalana per a tothom. La resposta de les administracions ha estat clarament insuficient i s'ha adaptat a les imposicions de l'Estat.

Defensar el català és defensar l'eina que garanteix el nostre futur com a poble, que ens cohesiona i que és indispensable per a la igualtat d'oportunitats. La CUP entenem que a aquesta situació d'emergència s'hi ha de donar una resposta valenta, profunda i amb capacitat de revertir la situació des de diferents àmbits.

En l'àmbit de l'educació:

- **Derogació de la llei que certifica la fi de la immersió lingüística al sistema educatiu.**
- **Blindar legalment el català** com a única llengua vehicular a l'escola.
- El Govern ha de redactar un projecte lingüístic per a tots els centres i garantir així el principi d'igualtat i no discriminació per raó de projecte lingüístic entre centres educatius.
- **Pla de xoc a l'escola.** Més formació de sensibilització inicial i continuada per als professionals, més aules d'acollida, **més recursos i més suport lingüístic.** Calen Plans Lingüístics de Centre operatius i assegurar-ne el compliment. Defensem enfortir l'escola pública i que aquesta garanteixi l'adquisició del català.
 - Reactivar, dotar econòmicament i prioritzar l'extensió dels Plans Educatius d'Entorn, impulsats pel Departament d'Educació, i l'oferta d'escoles d'adults, incloent-hi l'aprenentatge de la llengua catalana
 - Responsabilitzar el cos d'inspecció de la tasca de suport i acompanyament a la garantia d'ús del català com a llengua vehicular i de la correcta aplicació de la metodologia d'immersió i la d'escola catalana.
- **El català també ha de ser la llengua vehicular de la Formació Professional** i que s'introdueixi com a matèria al currículum.
- **La universitat, en català!** Cal potenciar el català com a llengua de docència de la universitat i garantir el compliment de la seva vehicularitat.
- **Una Conselleria de Llengua ambiciosa i amb recursos.** Apostem per una nova conselleria amb capacitat d'incidència transversal en el conjunt del govern i amb una dotació pressupostària equivalent al 0,5% del

pressupost global de la Generalitat de Catalunya. Cal que serveixi per garantir els drets lingüístics que depenen directament del Govern, com l'**atenció sanitària en català, els mitjans de comunicació, i els ajuntaments i ha de tenir l'atribució de realitzar estudis preceptius d'impacte lingüístic**

- Compliment del Codi de consum de Catalunya en matèria lingüística i incloure la regulació dels drets digitals.
- **Protecció i promoció de la producció audiovisual i musical pròpia i en català. Volem crear una agència pública de traducció i doblatge** de productes audiovisuals i recursos educatius, així com treballar perquè els mitjans públics obeeixin a la seva funció normalitzadora. També apostem per una discogràfica pública per impulsar l'ús de la llengua catalana en l'àmbit musical.
- **Garantir i difondre el dret d'accés a l'aprenentatge i ús de la llengua catalana** com a eina d'igualtat d'oportunitats, de cohesió social i d'inclusió, a tota la població de Catalunya i, en especial, als sectors als qui la falta d'accés a la llengua catalana agreuja la seva vulnerabilització.
 - Prioritzar els Plans d'Acollida Municipals i els centres de normalització lingüística per tal de garantir que cap persona no quedi exclosa del dret a l'aprenentatge de l'idioma, amb especial atenció a la tasca del Consorci per a la Normalització Lingüística com a entitat territorial de referència en l'ensenyament del català a la població adulta i en l'acolliment lingüístic, perquè executi, coordini, assessori i certifiqui la formació del català necessària per a l'arrelament.
- **Impulsar el català al treball.** Establir el dret a aprendre català en horari laboral i costejat per l'empresa.
- Realitzar una campanya informativa perquè les empreses que s'instal·lin a Catalunya siguin escrupoloses en l'ús del català en la seva activitat, i assegurar que els grans esdeveniments de qualsevol naturalesa tinguin com a llengua oficial el català.
- **Marc Països Catalans: som 10 milions de parlants.** Lluitem per impulsar la defensa de la llengua arreu del domini lingüístic, visibilitzar-ne la unitat i pluralitat i per sumar esforços en tots els àmbits, començant pel cultural i l'audiovisual.
- **Clàusules lingüístiques en contractació i subvencions.** Cal aprofitar la capacitat d'incidència del conjunt de la despesa del Govern per prioritzar i fomentar el català i les bones pràctiques lingüístiques d'empreses, entitats i altres institucions.
- Garantir el dret d'opció lingüística en seu judicial i aprofundir en la recollida de dades dels incompliments (dilacions, suspensió de vistes, queixes per raó de llengua...), per desenvolupar accions correctives on per-toqui.
- Oferir programari que funcioni en la llengua pròpia de la ciutadania. Sistemes traduïts incloent-hi missatges d'error, documentació, diccionaris i sistemes de parla.
- Garantir el respecte dels drets lingüístics de les persones sordes i sordcegues que utilitzen la llengua de signes catalana (LSC) com a sistema lingüístic propi del territori de Catalunya i assignar, per assegurar-ho, un programa pressupostari específic i estable per al desplegament real i efectiu de la Llei de la LSC.

3.7 PER UNA CULTURA CATALANA A L'ABAST DE TOT HOM, EINA DE COHESIÓ I TRANSFORMACIÓ SOCIAL

La cultura és una de les principals expressions humanes i també un àmbit en el qual es consensua què considerem normal i què no, què és vàlid i què no, què és polític i què no. La cultura la decidim entre totes, i quan s'hi treballa com a sector econòmic, la gestió directa –pública i comunitària– dels serveis i equipaments culturals és una condició bàsica per evitar privatitzacions, desregulacions laborals i un clientelisme empresarial, que n'acaba alimentant nocions interessades i la precarització i maltractament de les seves professionals.

Cal reconèixer el rol fonamental que té la cultura lliure per poder garantir-hi l'accés universal. És important dedicar-hi una atenció especial i promoure-la des de les institucions públiques. La cultura és també motor de desenvolupament personal i col·lectiu; de pensament crític; de transformació, justícia i cohesió social; d'innovació; de desenvolupament econòmic i social; de benestar.

Cal erradicar les males pràctiques en relació amb la contractació d'artistes i professionals de la cultura, tant des de les administracions públiques com privades. La relació entre contractant i professional ha de ser laboral, és a dir, mitjançant un contracte laboral al règim d'artistes, en cap cas al règim general, per tal de garantir els drets laborals dels artistes i dels treballadors que la fan possible, com ara tècnics i muntadors.

Cal replantejar el model de drets d'autor i deixar de confiar la seva gestió a entitats privades, que se'n beneficien i retribueixen de manera desigual els seus associats mentre en castiguen d'altres o als mateixos ciutadans. Cal gestionar de forma pública els legítims drets de reconeixement i cobrament del treball dels artistes i defensar tots els que aposten per protegir les seves obres amb llicències d'ús Creative Commons. Totes les obres creades amb finançament públic han de tenir llicències lliures i se'n permetrà la còpia, redistribució i transformació, sempre que se citi la font original i l'obra generada es posi a servei del públic amb la mateixa llicència.

Cal impulsar una cultura popular creativa, crítica i dinàmica que posi l'èmfasi en els processos col·lectius emancipadors. El govern i el control dels serveis i equipaments públics ha de basar-se cada cop més en la democràcia directa i en acció assembleària de barri, local i municipal, i comptar amb el teixit de moviments socials, de lluites i associatiu, a més de la pròpia comunitat artística del territori.

Per aquests motius, ens comprometem a:

- **Reconèixer la cultura com a bé de primera necessitat i motor del progrés social**, i a reivindicar l'accés a la cultura com un dret social bàsic, universal i inalienable.
- **Impulsar la Renda Bàsica Universal per afavorir el sector cultural i creatiu**. La RBU s'ha demostrat eficaç no només per combatre la precarització laboral sinó també per fomentar la creativitat, la producció i el consum cultural.
- **Aconseguir l'objectiu del 2% del pressupost per a Cultura** i a igualar la inversió en tots els àmbits, des de les arts visuals a la cultura popular, passant pel sector editorial, la música, el teatre, la dansa o l'audiovisual. A més a més, cal garantir que aquest pressupost es distribueix de manera que arribi a la major part de treballadors de la cultura i pràctiques culturals tot prioritant la cultura de base davant dels grans projectes, equipaments i esdeveniments, així com de la indústria del turisme.
- **Crear plans estratègics transversals amb tots els departaments de la Generalitat de Catalunya**, tot integrant la cultura en els plans estratègics de desenvolupament territorial, social i econòmic.

- **Reclamar la contractació directa del personal treballador dels centres culturals**, eliminant els processos d'externalització.

 - Transitòriament, en els criteris d'externalització, fer prevaldre com a criteri d'adjudicació la redistribució dels beneficis entre els treballadors que efectivament duguin a terme les tasques externalitzades.
 - Cal combatre especialment la cessió il·legal de treballadors i la precarització laboral.
- **Crear ens públics de gestió de drets** que en permetin una de més eficaç i beneficiosa per a una majoria de beneficiaris potencials (creadors-artistes).

 - Reclamem una societat de gestió de drets d'autoria pública i gestionada des de la Generalitat.
 - Reivindiquem una Agència de l'ISBN pròpia i pública.
- **Prioritzar, en les línies d'ajut, els professionals de base** (individuals i organitzats en xarxes) i reconèixer l'excel·lència i el risc per damunt de sectors i professionals més consolidats.

 - Supeditar els ajuts a les empreses culturals al foment efectiu de professionals artistes-creadors actius a Catalunya i dimensionar els ajuts de manera proporcionada al compliment d'aquest requisit prioritari i auditable.
- **Crear bonificacions i ajuts** per a iniciatives de mecenatge, patrocini i participació social.
- **Afavorir aquells agents que tinguin en compte el foment responsable i sostenible**, tant dels públics de proximitat com dels internacionals.

 - Potenciació d'iniciatives com les Cases de la música o la Sala d'Art Jove arreu del territori, i dinamització d'espais similars en altres arts (dansa, teatre, literatura, circ). Millorar-ne la dotació pressupostària i condicions laborals.
- **Dotar i promoure suficientment l'acció d'inspecció, auditoria i control del Departament de Cultura**. Millorar les condicions de les licitacions per a les direccions de museus i centres d'art que actualment dificulten moltíssim l'accés a professionals independents

 - Reclamem transparència en la designació de les comissions de distribució de recursos públics, amb paritat entre responsables institucionals i professionals de solvència acreditada, i publicació dels nomenaments i mèrits al DOGC.
 - Ser especialment exigents a garantir que les empreses i altres organitzacions beneficiàries d'ajuts i subvencions del Departament de Cultura compleixin escrupolosament la normativa en matèria de contractació (i subcontractació) i solvència.
 - Promoure auditories externes de les secretaries generals, direccions de serveis i altres àmbits vinculats a la contractació pública per tal de detectar pràctiques irregulars i denunciar-les tant en l'àmbit judicial com en el polític i ciutadà.
 - Penalitzar –deixant-los de contractar almenys durant un període de temps llarg– aquelles empreses o professionals que s'hagin beneficiat de fraccionaments o altres pràctiques il·lícites o irregulars.

- Combatre activament el clientelisme promovent sistemes més eficients de transparència en la gestió de govern i en la contractació pública en l'àmbit de la cultura.
- Denunciar sistemàticament davant les instàncies judicials les irregularitats detectades en l'àmbit de la cultura per la Sindicatura de Comptes, per tal d'evitar que la inacció parlamentària les deixi impunes i cronificades.
- Denunciar públicament de manera sistemàtica els casos detectats de «portes giratòries» i prendre mesures efectives per combatre-les.

- **Configurar una plataforma de la cultura dels Països Catalans** com a projecció d'una llengua i cultura comunes, que comparteix una regió geogràfica més enllà de les fronteres polítiques, per tal d'assolir la presència, la representació i el reconeixement internacionals.
- **Contribuir a la internacionalització de la cultura catalana** en un doble sentit: per una banda, amb la recerca d'escenaris i mercats adequats per mostrar el talent i la capacitat creativa i productiva del país i, per l'altra, donar-se a conèixer com un país que basa la seva identitat en el fet cultural, lingüístic i creatiu.
- Situar els equipaments i infraestructures culturals al servei de les noves relacions col·lectives i les classes populars.
- **Impedir les subcontractacions d'equipaments culturals basades en criteris econòmics**, que només cerquen la precarització de les condicions laborals de les treballadores, la mercantilització i el clientelisme.

3.8 FEMINISME I DRETS LGBTI

A mesura que el feminisme ha guanyat pes amb les seves mobilitzacions i centralitat en l'agenda pública, ha anat augmentant també un contramoviment, l'antifeminisme. Un antifeminisme que està present sobretot a les xarxes on s'han assenyalat activistes feministes, generant un espai hostil per intimidar-les, atacant des del seu físic fins a les seves idees, amb la intenció d'estendre també l'hostilitat als carrers. Alhora, governants d'extrema dreta d'arreu del món fan bandera de ser antifeministes. I són precisament aquests partits d'extrema dreta, com VOX, els que més explícitament estan apostant per fer retrocedir els drets de les dones i del col·lectiu LGBTI. Ho volen fer amb la restricció dels drets sexuals reproductius –com el dret a l'avortament–, negant que existeixi la violència masclista, amb l'oposició al matrimoni igualitari o al dret a l'adopció per part de persones del col·lectiu LGTBI, amb el rebuig frontal a l'educació sexual –a través de propostes com el Pin Parental– o amb la persecució i censura de les institucions i organitzacions que defensen els drets de les dones, del col·lectiu LGBTI i de les persones migrants i no blanques.

Una extrema dreta que sempre ha basat el seu discurs en un ideari explícitament antifeminista, i que en l'actualitat està venent la idea que calen "homes forts" per fer front als reptes socials actuals, fent valdre un model de masculinitat tradicional que se sent amenaçat pels canvis socials i que sent una pèrdua d'estatus davant les suposades millores que haurien aconseguit les dones, el col·lectiu LGTBI o les persones migrades, entre d'altres. Però aquest discurs no té en compte que és la precarietat, el no arribar a final de mes, el no poder pagar el lloguer, el que fa que aquests homes difícilment puguin complir els projectes de vida que tenien per a si mateixos. I és aquí on l'extrema dreta intenta desviar el focus i fer que, en comptes de mirar cap a les classes dominants, cap als rics, cap a les grans empreses que es queden els beneficis del treball de la majoria de la població; en lloc de culpar de les dificultats econòmiques a qui s'enriqueix amb la nostra feina i el nostre esforç, l'extrema dreta pretén que els homes mirin i culpin a qui tenen un esglaó per sota, com som dones, migrants, persones racialitzades, el col·lectiu LGTBI i d'altres.

En paral·lel a aquest atac als drets de totes, volem denunciar també l'ús interessat, manipulat, instrumental que grups d'extrema dreta han intentat fer de discursos feministes, amb l'única i exclusiva finalitat d'atacar altres cultures, religions o orígens.

Però avui som on som gràcies a un moviment feminista que mai ha retrocedit. Un moviment feminista que vol canviar-ho tot i que ha crescut amb col·lectius a cada poble i barri dels Països Catalans, que ha estat capaç d'articular vagues generals i de treure milions de persones als carrers el 8 de març i al llarg de l'any.

Entenem el feminisme com una pràctica i lluita per revertir una situació d'opressió històrica cap a les dones pel fet de ser-ho i que s'expressa amb unes formes d'explotació, desigualtat i violència específiques. El feminisme lluita per fer front a unes estructures socials, culturals, polítiques i econòmiques, el capitalisme patriarcal, que possibiliten i estimulen una desigualtat per la qual les dones s'ubiquen en una posició subordinada; i entén la dona com un subjecte actiu en la transformació del conjunt de la societat.

Apostem pel feminisme de classe, un feminisme que porta intrínseca la mirada interseccional, per tal de donar una resposta més global i completa als encreuaments entre els diferents eixos de desigualtat: gènere, origen ètnic, classe social, capacitats diverses, edat, opció sexual, expressió de gènere o identitat de gènere.

La societat actual és hereva d'una visió de la sexualitat merament reproductiva, d'una divisió sexual del treball i d'una pretesa concepció del sexe i del gènere com a naturals. Aquesta societat sexista, masclista i heteronormativa presenta la família tradicional com a únic model vàlid d'estructura social, i d'aquesta manera oblidava els drets col·lectius de les dones i es recolza en les desigualtats que provoca el sistema capitalista.

Davant d'unes polítiques de dretes i del desmantellament i privatització de drets i serveis socials que afecten de forma directa les classes populars i els col·lectius més castigats, i així perpetuen el sistema patriarcal i capitalista, **la nostra proposta situa la dona i la diversitat d'opció sexual i d'identitat de gènere en el centre del nostre projecte transformador com a subjecte col·lectiu.** El feminisme i l'alliberament sexual són el nostre projecte polític, aquell que demana posar el manteniment de la vida al centre de totes les polítiques en contraposició a una vida regida des de la supremacia del capital.

3.8.1 VIOLÈNCIA MASCLISTA

La violència masclista és una de les expressions més violentes del patriarcat que suposa l'assassinat de desenes de dones cada any als Països Catalans. Cal sumar l'augment de casos de violència vicària que s'estan produint els darrers temps, augmentant la xifra de víctimes a nombres alarmant. Per acabar amb la violència masclista s'han de desplegar, alhora, mesures immediates – serveis d'atenció, reforç dels recursos dels jutjats, etc. – i accions que vagin a dinamitar les bases de la composició social del gènere i del poder patriarcal. Per això proposem mesures que atenguin les víctimes, que entomïn la masculinitat com una font de malestar patriarcal, que reforcin la creació de mesures de justícia restaurativa, i que corregeixin les diferències de classe i de situació administrativa equiparant les oportunitats d'accés a recursos de les persones víctimes de violència masclista.

Per posar fi a la discriminació i les diferents violències masclistes, caldrà treballar per trencar amb les arrels d'aquest sistema estructural. Per fer-ho, ens comprometem a treballar per:

- **Impulsar un Observatori de les Violències Masclistes dels Països Catalans.**
- Fer un desplegament efectiu de la Llei 17/2015 d'igualtat efectiva de dones i homes i la Llei 5/2008, del 24 d'abril, del dret de les dones a erradicar la violència masclista, per la realització dels canvis legislatius necessaris i la transversalització de la perspectiva feminista en totes les iniciatives polítiques.

- Recuperar la gestió pública de tots els serveis de la **xarxa d'atenció i recuperació integral de les dones** que pateixen violència masclista i fomentar la formació feminista a tot el personal públic.
- **Mantenir la fiscalia única per violència de gènere.** Garantir processos judicials ràpids i les mesures de protecció que ja existeixen, com ara l'ordre d'allunyament.
- **Donar suport econòmic a les dones en situació de violència masclista.** Facilitar l'accés a un habitatge digne, i, en l'àmbit municipal, crear xarxes de coordinació entre els diversos serveis municipals implicats en els casos de violència de gènere.
- **Realitzar una campanya institucional de sensibilització contra les agressions sexuals i els assetjaments masclistes.** L'objectiu d'aquesta campanya, treballada juntament per entitats i grups feministes, ha de ser erradicar la violència i l'assetjament en espais públics i de lleure i, alhora, sensibilitzar la població jove sobre les relacions abusives.
- **Elaborar protocols de resposta institucional contra les agressions sexistes i els assetjaments,** entesos com a formes de violència masclista, als centres educatius i els espais públics i de lleure.
- **Formar el personal sanitari** per poder detectar casos de violència de gènere i facilitar personal per acompanyar la dona en situació de violència. A més a més, considerem que els centres sanitaris haurien de disposar de consultories sobre la sexualitat.
- **Desplegar línies d'economia feminista a través de l'Observatori per a la Igualtat de gènere** ja existent i realitzar estudis d'ús del temps per tal de visibilitzar la divisió sexual del treball. Treballar en l'elaboració i incorporació d'indicadors de Desenvolupament Humà i de Riquesa que tinguin perspectiva de gènere. Caldrà elaborar indicadors no androcèntrics i enquestes d'ús del temps periòdicament per veure els processos i l'efectivitat dels programes socials, així com l'evolució de la qualitat de vida i distribució del treball.
- **Incloure clàusules de paritat per a les empreses candidates tant en els contractes públics** administratius com en les licitacions d'obres públiques.
- **Apostar per la coeducació als centres educatius:** escoles, instituts i universitats. Per tal que aquest projecte sigui real, cal revisar els currículums per evitar que continuïn representant una visió androcèntrica i emprin un llenguatge sexista. Incloure la dona com a subjecte actiu de la nostra història i coneixements i formar el professorat en aquest sentit.

3.8.2 DRETS I LLIBERTATS

La classe, el gènere i el racisme són marcs organitzadors de la societat, però també de les lleis i normes formals d'aquesta, causant dinàmiques de reproducció social que reforcen aquests tres eixos vertebradors de l'estatu quo. Un programa feminista ha de poder esmenar el marc legislatiu que s'entesta a reproduir la nostra societat sota els marcs del capitalisme racial i patriarcal. Per això destaquem una sèrie de propostes que tenen en compte la interseccionalitat de la nostra aposta política i en clau feminista amb la convicció que aquesta és una aposta transversal.

- Posar en marxa la **Renda Bàsica Universal des d'una perspectiva feminista.** Això representa un canvi substancial, ja que les qüestions econòmiques són, en molts casos, una de les traves per l'alliberament personal i de gènere de moltes dones, així com una de les dificultats més grans que afronta la comunitat LGTBI. La no dependència per percebre aquesta quantia de la parella, planteja la possibilitat de poder trencar amb

una relació abusiva amb una disminució del xantatge econòmic que hi opera i no estableix beneficis fiscals que premiiin determinades formes afectives, com les desgravacions entorn la parella de fet o el matrimoni.

- Reclamem la **planificació de les polítiques d'habitatge en clau feminista** centrades en la promoció de l'habitatge públic i l'expropiació de fons voltors i grans tenidors amb pisos buits. El capitalisme ens explota i ens posa en una situació de molta més vulnerabilitat a les dones, a les mares solteres, amb persones a càrrec, etc. Som majoritàriament les dones que no estem incloses en el mercat laboral, també tenim feines més precàries i normalment som les que tenim més persones a càrrec. Cap més dona sense casa, cap més dona amb problemes per pagar el lloguer. Per aquest motiu garantirem un habitatge social immediat per a les dones soles i amb famílies monomarentals que estan vivint en condicions de precarietat de l'habitatge, ampliant les places d'emergència i els recursos d'habitatge d'inclusió de les entitats socials.
- Pel que fa al sistema sanitari públic, **garantirem que estigui preparat per dur terme pràctiques que tinguin en compte les especificitats de la salut femenina**, que vetllin per proporcionar a les dones una millor qualitat de vida i no per controlar els nostres cossos. Cal un augment de les places als centres de dia i dels centres residencials i internalitzar la gestió de totes les Residències de gent gran i Centres Residencials per a persones amb discapacitat de titularitat pública per assegurar un servei públic i de qualitat.
- **En matèria educativa**, apostem per un model educatiu íntegrament públic, en totes les etapes, des de pre-escolar fins a l'educació superior. Defensem un model educatiu que sigui per a totes, per a avançar cap a una societat transformadora que potencii la formació de les persones que la conformen. Fem de la formació una eina alliberadora i de transformació social i no una màquina per a legitimar el sistema que genera mà d'obra que, a més a més, perpetua els rols de gènere, oculta la violència sobre les dones i segrega segons el gènere. Concretament, apostem per l'augment de les places i dels centres d'escoles bressol públiques.
- La situació actual està suposant l'augment de l'empobriment de les classes populars i l'increment enorme de la càrrega del treball de cures a les llars que són assumides fonamentalment per dones. Quan hi ha retallades i privatitzacions al sector públic són les cuidadores les que assumim totes aquelles responsabilitats on no arriba l'estat. I no només això, és el sector serveis, altament feminitzat, qui està rebent un impacte més gran, amb pèrdues de llocs de treball i empitjorament de les condicions laborals. **Cal reivindicar unes condicions laborals dignes**, lluitant contra les subcontractacions, des del suport mutu i l'exigència d'internalitzar les treballadores dels serveis públics subjectes a l'acumulació capitalista d'aquells que exploten i precaritzen per millorar l'oferta i aconseguir contractes milionaris.

3.8.3 DRETS SEXUALS I REPRODUCTIUS

Malgrat que s'ha avançat en els darrers anys pel que fa a l'accés al dret a l'avortament al conjunt del Principat gràcies a la lluita del moviment feminista, la realitat és que continuen existint múltiples barreres a l'hora de poder exercir-lo, ja que continua sense ser un dret d'accés universal a través de la sanitat pública, en un context d'ofensiva als Drets Sexuals i Reproductius.

En aquest sentit, és més necessari que mai assenyalar les mancances i amenaces que posen en risc l'accés lliure a l'avortament, amb l'objectiu de caminar cap a uns Països Catalans referents en la defensa dels Drets Sexuals i Reproductius.

Cal també desbordar el marc constitucional espanyol i avançar en clau feminista exercint sobirania en un Parlament que cada cop legisla menys i està més supeditat a Madrid, aprovant una **Llei Catalana de l'Avortament**. Una Llei que despenalitzï la interrupció voluntària de l'embaràs (IVE) i que acabi amb els condicionants aliens a la voluntat de les dones.

- **Garantir la realització d'IVE als hospitals de referència de cada regió sanitària** amb l'objectiu que les IVE s'assumeixin des de la sanitat pública i no siguin derivades a centres privats i concertats en tots els territoris. A tal efecte:

- Garantir a tot el territori l'opció d'elecció del mètode farmacològic o instrumental de forma igualitària i que la informació per l'elecció sigui basada en l'evidència, el confort i la tria de la dona, exclusivament.
- Garantir l'existència d'ASSIR autoritzats per realitzar avortaments farmacològics en totes les regions sanitàries.
- Vetllar perquè la informació sobre l'avortament sigui veraç, accessible, adaptada i de proximitat per a tota la ciutadania, amb relació a tots els procediments mèdics que s'utilitzen per a la IVE i els tràmits que suposa. Amb l'objectiu d'ajudar les persones a obtenir les eines i la informació per prendre decisions lliures, autònomes i informades sobre el sexe, la sexualitat i el propi cos, impulsar, amb els recursos materials i humans necessaris, l'Educació Afectiva i Sexual integral més enllà del programa temporal Coeduca't, és a dir, com a element fonamental dels currículums educatius i de forma obligatòria.

- **Treballar per l'equitat anticonceptiva** i avançar cap a l'anticoncepció universal i gratuïta per tal de superar les barreres econòmiques existents. A tal efecte, cal garantir:

- L'accés a l'anticoncepció d'urgència, tant a farmàcies i com a la xarxa sanitària pública.
- Preus assequibles a tota la població, estudiant la possibilitat d'exempció d'IVA.
- L'accés a mètodes anticonceptius, tant per prevenció de MTS com d'embarassos.
- El dret a ser informades en la tipologia de mètodes per a l'elecció del mes adient segons les necessitats i particularitats de la persona.
- La creació d'un registre de les farmàcies i un mapa que indiqui on es poden o no comprar anticonceptius per la qüestió de l'objecció de consciència.

- **Combatre l'ofensiva de la ultradreta contra els Drets Sexuals i Reproductius:**

- Impedint l'atorgament de subvencions a entitats antiavortistes fonamentalistes, des de qualsevol Departament de la Generalitat, pel fet de vulnerar la Llei d'igualtat de tracte 19/2020,
- Protegint les defensores de Drets Sexuals i Reproductius de les campanyes d'assetjament fonamentalistes.

- **Més drets, més feminisme:** aprovar la Llei Catalana de l'Avortament. L'extrema dreta masclista i misògina ha posat en el seu punt de mira els nostres drets sexuals i reproductius, lluny de replegar-nos cal respondre a l'ofensiva, amb més drets i més feminisme. La Llei espanyola del 2023 continua mantenint tant la penalització com els terminis. La Llei Catalana de l'Avortament ens permet anar més enllà i aconseguir tres grans avenços:

- Treure l'avortament del Codi Penal
- Acabar amb els terminis
- Posar fi a l'objecció de consciència

3.8.4 PER L'ALLIBERAMENT LGBTI

Tot i l'avenç que suposa la recent llei estatal, el govern PSOE-Podemos no ha tingut la voluntat política de tirar-la endavant completa, tenint-hi en compte els reconeixements a les persones no binàries i les limitacions per raó d'edat. Cal, per tant, capgirar aquesta realitat i garantir a tot el territori el canvi de nom i sexe sense requisits mèdics i l'acompanyament adequat en els processos de transició.

Les persones LGBTI constitueixen un dels sectors més vulnerables de la classe treballadora. Pateixen més atur (ascendeix fins al 85% en el cas de les persones trans), salaris més baixos o més dificultats per accedir a l'habitatge. Per això, propostes com la **Renda Bàsica Universal, garantir l'habitatge digne per a tothom o de drets laborals són propostes nítidament LGBTI**, tal com reivindicava el moviment enguany.

Però més enllà de les propostes per a la majoria treballadora, cal també incidir en la discriminació estructural LGBTI-fòbica. Per aquest motiu ens comprometem a:

- **Disposar de la sobirania necessària per aprovar i fer efectiva una llei integral LGBTI.** Actualment, les comunitats autònomes estan mancades de competències per aprovar i desenvolupar una llei així. Tot i que bona part del moviment LGBTI demana una llei estatal, el govern PSOE-Podemos no té la voluntat política de tirar-la endavant. Cal, per tant, disposar de la sobirania necessària per aprovar-la i fer-la efectiva.
- Implementar de forma efectiva la Llei 11/2014 contra la LGBTI-fòbia, amb especial atenció als següents aspectes:
 - Partida pressupostària adequada. Reglament sancionador. Pla de formació per a les treballadores públiques, especialment les que atenen la ciutadania i els cossos de seguretat. Garantia que tots els formularis i documentació públics han de ser trans-inclusius o comptar amb totes les opcions sexuals i de gènere. Aprofundiment en les campanyes de sensibilització sobre drets LGBTI, que han de tenir caràcter permanent i major abast. Implementació d'un protocol a tot el transport públic que operi a Catalunya per a la prevenció i abordament d'agressions LGBTI-fòbiques.
- **Garantir el dret d'asil per a les persones que pateixen LGBTI-fòbia als seus països d'origen** i creació d'un programa de mentoria d'acollida.
- **Introduir en el projecte de demanda de subvencions el concepte LGBTI** per tal d'aplicar la perspectiva de diversitat sexual i de gènere dins dels projectes de les diferents entitats en què contribueix la Generalitat.
- Obligatorietat, per als municipis de més de 50.000 habitants, de disposar d'un **pla municipal LGBTI**, i per a les comarques amb municipis més petits, d'un pla comarcal LGBTI.
- **Creació d'un servei oficial i públic de recopilació i estudi de dades sobre la LGBTI-fòbia** com a eina per a l'avaluació i reorientació de les polítiques LGBTI.

3.8.5 PER UNA ORGANITZACIÓ SOCIAL DEMOCRÀTICA

La imposició de la família nuclear, basada en el matrimoni monògam heterosexual, és un dels principals mecanismes de perpetuació del capitalisme patriarcal i la principal eina d'exclusió de les LGBTI. Si bé en el nostre context de crisi, la família ha estat el principal coixí per a moltes treballadores, bona part del col·lectiu LGBTI queda desproveït d'aquesta institució o de xarxes de suport alternatives. Alhora, la principal reivindicació histò-

rica del moviment ha estat la superació d'aquest model i no l'assimilació que planteja el capitalisme neoliberal. En aquest sentit, cal:

- **Reconèixer la diversitat de models familiars i de formes de convivència i d'organització social.** Totes les persones tenen dret a escollir si formar o planificar una família o un model alternatiu de convivència, sempre des del mutu acord, l'horitzontalitat i la corresponsabilitat.
- Revisar tots els mecanismes que afavoreixen o legitimen la família nuclear com l'única forma de convivència possible: matrimoni, fiscalitat, sistema de pensions, herència, permisos de paternitat, etc.
- **La dignitat de la vida no pot recaure en la dependència del nucli familiar.** Un sistema basat en la justícia social ha de garantir l'autonomia i independència de totes les persones.

3.8.6 DAVANT L'OFENSIVA REACCIONÀRIA, MÉS FEMINISME!

Ampliar drets, no restringir-los ni instrumentalitzar-los

- Assenyalar les formacions que instrumentalitzen el feminisme i els temes LGTBIQ+ amb finalitzats estrictament racistes.
- Treballar per impulsar des del Parlament de Catalunya la derogació de la llei d'estrangeria i per garantir que totes les polítiques feministes tenen en compte la discriminació permanent que suposa la llei d'estrangeria.

El feminisme ha de ser un projecte universalista

- Hem de saber demostrar que el feminisme és un projecte universalista que s'orienta a millorar les condicions de vida de tothom (per descomptat de les dones i les persones amb identitats no normatives, però també dels homes).
- Hem de poder transmetre que amb aquest capitalisme patriarcal tan desprietat totes i tots hi perdem, i saber comunicar que una societat feminista obre les portes a què totes i tots puguem ser més lliures.
- El discurs feminista ha de poder arribar a aquests homes (i sobretot als nois joves) que se senten amenaçats pel feminisme i hem de poder transmetre'ls-hi millor allò que hi guanyaran i no tant el què perdran o al que hauran de renunciar.

Teixir aliances

- Per fer front a l'extrema dreta implica teixir aliances amb totes les persones treballadores, les subalternes, les desposseïdes, i en especial de tots els moviments que lluiten per la justícia social.

Pensar propostes més enllà de les lleis

- Davant de l'agenda d'odi calen mesures no només polítiques i jurídiques, sinó que també educatives, socials i culturals.

3.9 ANTIRACISME

El racisme és un sistema estructural i material que ubica i adscriu desigualment les persones en aquest sistema racialitzat. Això confereix drets, oportunitats i esperances de vida desiguals. Els Països Catalans som sud geopolític d'Europa i nació oprimida de l'Estat espanyol, però també formem part del Nord global i de l'Europa fortalresa al servei del capital i amb un llarg passat colonial. En el camí cap a la nova república que volem, hem de desenvolupar un full de ruta per fer partícips totes les persones que hi viuen sense deixar ningú pel camí. Volem fer visible i denunciar com es materialitza la violència en les vides de les persones migrants i racialitzades dels Països Catalans i plantejar una proposta política per posar-hi fi.

No hi ha catalans de primera i de segona en funció del lloc d'origen o de la llengua que parlen. Defensem una república amb drets per a tothom, inclusiva, en què tothom pugui viure en pau i amb respecte, vingui d'on vingui i se senti d'on se senti. Aquí no sobra ningú! Per això volem construir una república on totes tinguem cabuda. I la volem construir entre totes, independentment de l'origen, abolint la llei d'estrangeria i totes les lleis racistes i classistes. Una República en què les refugiades siguin benvingudes. La República ha de ser un model de referència en el respecte a la pluralitat i diversitat cultural, lingüística i de tots els elements que conformen la identitat de cada persona. La residència ha de ser l'únic requisit per gaudir de la ciutadania plena i, per tant, per a la concessió de l'únic estatus existent amb garantia i plenitud de drets per a tothom (vot, educació, sanitat, accés a la funció pública, etcètera).

És indispensable fer un treball profund de prevenció, abordatge i erradicació de tota la violència racista que, dia rere dia i de manera més evident o més subtil, les institucions i, en particular, els membres de la judicatura i els cossos policials exerceixen envers les persones racialitzades, migrants i refugiades.

Ens comprometem a:

- **Fer una recollida de dades oficials i una elaboració dels indicadors necessaris per al coneixement de l'estat de la població racialitzada en diferents àmbits** (sanitat, educació, laboral, participació social, etc.), informació que ha de permetre:
 - Desenvolupar la Llei 19/2020, del 30 de desembre, d'igualtat de tracte i no discriminació aprovada al Parlament de Catalunya.
 - Impulsar el marc legal que garanteixi l'accés al padró de totes les persones migrants obligant els ajuntaments a empadronar totes les persones, fins i tot en la forma de padró sense domicili fix. El padró és necessari per poder accedir al sistema educatiu, tenir accés a la sanitat pública i per a la regularització de la situació administrativa.
 - Elaborar un Pla Integral de lluita contra el racisme i la islamofòbia que proposi un catàleg de mesures efectives i que hi inclogui mesures específiques en l'àmbit de la islamofòbia de gènere. Aquest pla ha de comptar amb mesures i establir sancions per posar fi a la discriminació en l'accés a l'habitatge. I a la discriminació en l'accés als llocs de feina.
- **Facilitar la documentació de residència a totes les persones que viuen a Catalunya**, sense necessitat de gaudir d'un contracte laboral.
- **Tancar immediatament els CIE**, posar fi a les batudes per raons d'origen cultural i als vols de deportació forçada en territori català, segons l'aprovació de la resolució del Parlament de Catalunya el juliol de 2015.

— Dur a terme unes **polítiques públiques de suport a les persones refugiades**:

- Establir immediatament vies segures i un visat humanitari per a les persones refugiades des de totes les oficines de la Generalitat a l'exterior i des de les futures ambaixades de la República.
- Establir una dotació pressupostària adequada per a la gestió municipal d'ajuts a les persones refugiades.

Alhora, cal tenir present que la realitat de la infància i jovent que migra als Països Catalans és cada vegada més crítica. El discurs d'odi, xenofòbia, racisme i islamofòbia, conjuntament amb la situació de crisi econòmica i sanitària, fan aflorar el dany estructural d'una societat que no ha treballat en la reparació profunda de les seves relacions socials, ni en l'àmbit educatiu, cultural ni institucional, i que ara recull els fruits de la poca contundència a l'hora de condemnar el colonialisme, el franquisme i els totalitarismes feixistes de tota mena.

Aquest escenari és el que fa possible que des de les institucions no tan sols es permeti, sinó que es criminalitzi i es concebi la infància que migra sola com una amenaça i un perill per a les veïnes dels municipis on resideixen. I és aquest escenari el que fa possible que organitzacions veïnals espontànies com les «patrulles de barri» puguin exercir amb impunitat violència contra menors.

Es fan veritables esforços per deshumanitzar aquests infants i joves abandonant-los físicament, mentalment i emocionalment en els espais que habiten. Aquesta negligència és especialment greu i inadmissible quan es produeix per part de les institucions que són responsables de vetllar per la integritat dels seus drets com a infants i joves en la mesura que en tenen la tutela, guarda i custòdia. La situació que viuen és molt greu i des de la nostra candidatura no podem guardar silenci.

Ens comprometem a:

- **Impulsar una investigació exhaustiva de la institució DGAIA** (Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència) que inclogui revisar els protocols d'actuació i fiscalitzar els convenis i acords amb les organitzacions i empreses que tenen relació amb els infants i adolescents atesos per aquesta institució.
- **Impulsar una investigació exhaustiva de tots els centres de menors dels Països Catalans** a on viuen els joves migrants tutelats, que inclogui la revisió dels protocols interns del centre i entrevistes amb el personal i els joves.
- **Defensem la derogació íntegra de la Llei d'Estrangeria**. Mentre no es derogui, impulsarem la reforma urgent dels articles referents a la gestió administrativa de joves i adolescents que viatgen sols i/o indocumentats per eliminar immediatament la possibilitat de fer servir els mecanismes actuals de comprovació de la majoria d'edat, que són vexatoris i atempten contra els drets humans i, especialment, els de la infància.
- **Crear un pla contra la segregació** que promogui, vetlli i ofereixi activitats per als joves migrants des dels serveis d'acollida en els municipis de residència, que és una mesura per eradicar el tracte de segregació contra aquest jovent.

La violència cap a les persones racialitzades i migrants també és una realitat en l'àmbit de l'administració pública. És per això que calen mesures transversals que s'integrin tant en les estructures de la pròpia administració com en l'activitat de tots els actors que en formen part o que hi treballen conjuntament. Proposem:

- **Revisar el sistema d'homologacions i requisits per accedir a treballar a l'administració pública** amb l'objectiu de facilitar l'entrada de persones que estan racialitzades, que actualment són persones migrants en la gran majoria.

- **Dissenyar i implantar un programa de formació antiracista** que compregui tots els àmbits de l'administració i els seus diferents actors, posant especial èmfasi en la part del funcionariat o treballadors públics que tenen contacte amb el públic: representants polítics, treballadors públics de mitjans de comunicació i cossos de seguretat.
- Des de l'**Oficina d'Igualtat de Tracte** i no discriminació impulsada per la Llei 19/2020, continuar i anar més enllà pel que fa a la tasca antiracista, amb capacitat de fiscalització efectiva i real per a la sanció i correcció amb competències en tots els àmbits.
- **Garantir les relacions comercials justes de la Generalitat de Catalunya amb altres països**, especialment amb els del Sud Global, en clau de sostenibilitat i horitzontalitat, per tal de no contribuir en les relacions extractivistes i abusives que són en l'origen dels processos migratoris mortals.

3.9.1 EN L'ÀMBIT SANITARI

- **Garantir el padró a totes les persones migrants** perquè puguin accedir a la sanitat pública.
- **Implementar protocols específics per a l'atenció sanitària de persones culturalment diverses**, garantint així la igualtat de tracte i la no discriminació per part del personal sanitari.
- Impulsar la investigació i l'estudi sobre les especificitats d'atenció sanitària a persones no blanques amb la finalitat d'establir marcs de referència adequats.

3.9.2 EN L'ÀMBIT LABORAL

- **Implantar mesures de discriminació positiva** en l'àmbit laboral per promoure i garantir l'accés de les comunitats que estan racialitzades a tots els sectors d'activitat econòmica.
- **Facilitar la documentació de residència** sense necessitat de gaudir d'un contracte laboral per a totes les persones que viuen a Catalunya.
- **Regularitzar laboralment les persones que treballen en l'economia informal**, com ara recollint ferralla o fent venda ambulat.
- **Regularitzar laboralment les persones que treballen com a cuidadores i treballadores domèstiques**. Lluitar contra les condicions de treball abusives i d'assetjament sexual que pateixen les treballadores del sector. Exigir el compliment del conveni de l'OIT en aquesta matèria.
- **Desenvolupar polítiques actives d'ocupació des del SOC** per lluitar contra les noves formes de pobresa emergent en situacions d'irregularitat i irregularitat sobrevinguda.

3.9.3 EN L'ÀMBIT CULTURAL

- **Garantir la dignitat en el tracte, el respecte i la no discriminació de cap persona ni comunitat** en la concepció i desenvolupament de les festes populars arreu del territori dels Països Catalans, especialment les que impulsen i/o avalen les administracions públiques.

- Garantir la dignitat en el tracte, el respecte i la no discriminació de cap persona ni comunitat en la concepció i desenvolupament del contingut audiovisual produït i/o emès per l'administració pública a través de la CCMA (Corporació catalana de mitjans audiovisuals).

3.9.4 EN L'ÀMBIT EDUCATIU

- **Impulsar la diversitat en l'aula ordinària amb mesures que evitin una alta concentració d'alumnat amb NEE** (Necessitat Educatives Especials: famílies vulnerables, en risc d'exclusió social, nouvingudes, etc.) en un mateix centre, establint un sistema de quotes que garanteixi un repartiment equitatiu, just i igualitari de l'alumnat amb NEE en els diferents centres.
- **Establir protocols específics que garanteixin l'accés en igualtat de condicions a l'escola pública** de tot l'alumnat amb NEE en les diverses activitats educatives (material educatiu -llibres, Chromebook-, sortides i transport escolar), sobretot en aquelles escoles fora dels nuclis urbans on els serveis accessoris (transport, acollida i menjador) esdevenen un requisit imprescindible.
- **Garantir l'accés universal i gratuït a l'educació** a tot l'alumnat del territori legislant per trencar lligams i contractes públics amb entitats educatives privades. L'existència d'escoles privades i concertades afavoreix la segregació escolar perquè ofereix a les famílies l'oportunitat de la lliure elecció de centre per motius discriminatoris. A més, són una eina que perpetua la jerarquització social en detriment de les classes populars.
- **Practicar acuradament el reconeixement i prevenció de l'assetjament escolar per racisme, antigitanisme i islamofòbia.** Impulsar la creació d'un protocol específic de prevenció i actuació davant d'aquestes situacions d'assetjament i discriminació.
- Desvincular el protocol «Proderai» dels cossos policials i abordar la complexitat de l'expressió religiosa des de la vessant educativa i l'acompanyament social. Alhora, fer pedagogia contra la islamofòbia i el racisme.
- **Implantar mesures de discriminació positiva en l'àmbit educatiu** per promoure i garantir l'accés de les comunitats que estan racialitzades a totes les disciplines i nivells acadèmics.
- **Facilitar l'accés universal de tot l'alumnat al lleure educatiu.** Si fos necessari, aportant-hi un pressupost específic.
- **Revisar en clau decolonial el currículum.** Incloure en els currículums educatius de totes les etapes continguts sobre la història i cultura de les comunitats del Sud global i les seves aportacions a la història catalana i universal.
- **Impulsar la formació específica de formadores i docents** de totes les etapes educatives, obligatòria per exercir la docència.
- Garantir l'accés al padró a totes les persones migrants perquè puguin accedir a l'educació.

3.9.5 EN L'ÀMBIT DE LES FORCES I COSSOS DE SEGURETAT

- **Erradicar les identifications per perfil ètnic o racial,** implementant i desplegant programes com el PIPE (Programa per a la Identificació Policial Eficax), així com els que siguin necessaris per aportar garanties a la població que es veu criminalitzada pel racisme, l'antigitanisme, la islamofòbia o la xenofòbia.

- **Aturar qualsevol classe de batuda racista en clau policial**, així com qualsevol col·laboració amb policies locals i la policia espanyola en la realització de batudes racistes.
- En el marc del mecanisme extern independent de control i fiscalització de les actuacions policials, **desplegar un programa específic davant les actuacions racistes**.

3.10 DRETS LABORALS

Durant els darrers anys, el desmantellament de la indústria i dels sectors productius ha suposat la pèrdua de milers de llocs de treball de qualitat. Si bé és cert que s'han recuperat nivells d'ocupació anteriors als de la crisi de la bombolla financera això ha sigut a costa de precaritzar-ne les condicions i la qualitat. L'atur, que per primer cop des del 2008 ha baixat del 10% al principat, contrasta amb les prop de 400000 treballadores que viuen en situació de pobresa i exclusió social i a les prop de 700000 persones en risc de privació material extrema. Una taxa que s'ha triplicat els darrers anys, passant de representar el 3% de la població el 2008 al 9% el 2023.

Revertir la pobresa laboral és imprescindible i per fer-ho cal apostar per l'impuls d'un nou model industrial amb petjada ecològica baixa que permeti una transició ecosocial, posant al centre que ens cal produir allò que necessitem amb uns criteris de sostenibilitat social, ambiental i territorial. No cal que la indústria suposi un atac al medi ambient: una bona política industrial és aquella que incorpora i aporta eines a través de la investigació i el desenvolupament tecnològic, de manera que genera llocs de feina de qualitat i de llarga durada que milloren el benestar del conjunt de la societat. Aquest model industrial ha d'incorporar l'economia circular, la perspectiva feminista i ser respectuós socialment, ecològicament i fiscalment.

La nostra proposta política planteja la necessitat del control públic dels sectors essencials per garantir la reproducció de la vida: l'aigua, l'energia, el transport i les telecomunicacions no poden restar en l'àmbit de la cerca de benefici econòmic per sobre de les persones. Hi hem de garantir l'accés universal sense que representi un buidatge de l'erari públic en mans de capitals transnacionals. La millor forma de gestionar uns béns naturals que són de tothom i que han d'arribar a tothom és a través d'un control públic que pugui pensar en el territori d'una manera total i que no permeti mai més que en moments de crisi apugin els preus d'allò més necessaris. No pot haver-hi famílies que no encenguin la calefacció en ple hivern perquè no la poden costejar, de la mateixa manera que no hi pot haver infants que no segueixin les classes per manca d'accés a internet.

Proposem una reducció de la jornada laboral en totes aquelles feines i àmbits laborals que ho permetin, amb l'objectiu de guanyar en temps de qualitat a la vegada que es combat l'atur. Fa cent anys de la lluita per la jornada laboral de 8 hores, la tecnologia ha avançat i hem de posar aquests avenços al servei d'una qualitat de vida i un repartiment del treball millors. També és necessària l'ampliació dels permisos per aturar l'activitat laboral, per tal que regulin la quotidianitat i no l'excepcionalitat, i pal·liïn la crisi de cures que majoritàriament sustenten, com ha evidenciat la pandèmia, les dones. Cuidar qui més ho necessita no ha de representar un càstig a la feina que impedeixi que persones perfectament capaces es vegin excloses del mercat laboral. Uns permisos orientats a la conciliació entre vida i treball signifiquen que cap persona que es faci càrrec dels seus hagi de renunciar al seu lloc de treball per tenir cura dels altres.

La crisi econòmica significa una nova ofensiva del capital sobre el treball. Les mesures implantades durant la darrera crisi, com la flexibilització de l'acomiadament, s'han demostrat ineficaces perquè no s'han traduït en un augment dels llocs de treball, sinó que només en més precarietat i més explotació. Proposem un model que blindi i faci créixer els drets laborals, amb l'objectiu de construir col·lectivament un Estatut de les Treballadores dels Països Catalans que ens faci créixer com a país.

Ens comprometem a:

- **Generar línies d'assessorament pels treballadors i treballadores per assegurar la continuïtat de l'empresa.** Bastir una economia plural a través d'un model triangular entre les cooperatives de l'economia social i solidària, el control públic dels sectors essencials i la planificació i la participació de les treballadores i els moviments socials, així com una banca pública que permeti la democratització del crèdit i eviti que les elits s'aprofitin de l'endeutament familiar a través d'interessos abusius.
- **Elaborar i executar un pla de seguretat laboral i contenció** per rescatar el teixit productiu, les PIME i els autònoms a través de l'assessorament en clau d'economia cooperativa, social i solidària. Interrupció del pagament de quotes d'autònom i lloguers de locals i línies de finançament públic sense interessos abusius.
- **Crear Plans d'Ocupació Pública** amb contractació directa per respondre a la precarietat i reduir l'atur. Internalització de totes les activitats econòmiques externalitzades a terceres empreses posant per davant la prestació i qualitat del servei al seu benefici econòmic.
- **Implantar mesures de discriminació positiva en l'àmbit laboral** per promoure i garantir l'accés de les comunitats que estan racialitzades a tots els sectors d'activitat econòmica.
- **Regularització laboral de les persones que treballen a l'economia informal** com ara, per exemple, recollint ferralla o fent venda ambulants.
- **Regularització laboral de les persones que treballen com a cuidadores i treballadores domèstiques.** Lluita contra les condicions de treball abusives i d'assetjament sexual que pateixen les treballadores del sector. Exigir el compliment del conveni de l'OIT en aquesta matèria.
- **Desenvolupar polítiques actives d'ocupació des del SOC** per lluitar contra les noves formes de pobresa emergent en situacions d'irregularitat i irregularitat sobrevinguda.
- **Dret de les persones amb diversitat funcional a accedir a un lloc de treball.** Les administracions públiques tenen el deure d'aplicar la mesura i vetllar perquè s'apliqui arreu, sobretot a les grans empreses. Creació d'ocupació mitjançant l'assessorament i la capacitació perquè puguin incorporar-se a les empreses ordinàries i públiques i desenvolupar tasques adequades a les seves capacitats.
- **Tallers ocupacionals protegits de caràcter públic:** actualment la gran majoria són de caràcter privat.

3.10.1 PER UN ESTATUT DE LES TREBALLADORES DELS PAÏSOS CATALANS

El capitalisme, aprofitant la crisi del 2008, va iniciar un assalt als drets laborals i de la seguretat social amb l'objectiu de reduir al màxim els costos laborals: salari directe, indirecte i diferit. L'objectiu és transformar els drets laborals en una mercaderia més per tal que es pugui comprar (contractes i retribucions), modificar (condicions laborals) i eliminar (extinció de contracte) a baix cost. Així, hem viscut un procés de transformació de feines estables en feines precàries. L'acceptació de les polítiques de la UE, que ens ha condemnat a quatre monocultius productius (automòbil, agroalimentària, construcció i turisme), ha provocat una degradació progressiva de les retribucions i condicions laborals. Això ha vingut acompanyat del fet de no voler construir, des del poder públic, un model industrial propi i diversificat. Ara mateix som a les portes d'un procés més profund en què la indústria és substituïda parcialment per la logística, fet que ve a suposar una etapa final de les deslocalitzacions que van començar ja fa més d'una dècada. La nova etapa de la robòtica i la transició ecològica haurien de ser uns mecanismes de progrés social i creació d'ocupació, però en mans del capitalisme es poden transformar en destrucció d'ocupació i més degradació de les condicions laborals, socials i ambientals. Els serveis públics, en una època sinònims d'estabilitat laboral i de condicions laborals dignes, s'han transformat absolutament les

darreres dècades. En primer lloc, per l'efecte de la gestió privada dels serveis públics, per la qual fugir del sector públic ha provocat una permanent degradació de les condicions laborals: adjudicacions de contractes que es transformen en una cursa per trinxar les condicions laborals. Avui dia, ser treballador del sector públic tampoc significa estabilitat. La il·legalitat com a norma: activitats estables cobertes amb forma temporal, superació dels tres anys sense cobertura de places de manera estable, resolucions judicials que declaren aquestes actuacions fraudulentament. Les dones no només continuen sent explotades a casa i en tasques de cures no retribuïdes, sinó que són discriminades en el treball retribuit: l'esclatxa salarial i professional de gènere és pura violència. Si hi ha hagut un moviment de masses progressista i amb capacitat transformadora a escala mundial ha estat el feminisme. Entre les persones migrants trobem moltes vegades unes realitats laborals més properes a l'esclavatge que no a les relacions laborals com les vam conèixer als anys vuitanta i noranta. En alguns moments, l'esquerra ha tingut una visió homogènia de la classe treballadora: ara no podem badar i no veure'n l'heterogeneïtat. Les figures de la treballadora pobra (que treballa i no arriba a final de mes) i de les interines (amb anys i anys sense contracte estable) són unes realitats laborals que representen gairebé un de cada tres llocs de treball. En aquest context, l'estat en les repetides reformes laborals ha volgut desincentivar la combativitat a les empreses amb la centralització i primacia dels acords estatals amb el sindicalisme de concertació (CCOO i UGT) i ha perseguit la combativitat als centres de treball, en benefici de les empreses. Cal aturar aquesta deriva, encaminada a desincentivar, també des de la socialdemocràcia l'organització de les treballadores en el sindicalisme combatiu.

Les classes populars dels Països Catalans patim des de fa massa retallades socials, privatitzacions de béns col·lectius, desocupació, deteriorament de les condicions laborals, etcètera. La precarització de les condicions de treball és un fenomen en augment. Per tant, entenem els drets laborals com una qüestió central del nostre programa i acció política. En aquest àmbit, apostem per:

■ **Treballar per la construcció d'un marc de relacions laborals propi per als Països Catalans fet per a i des de la classe treballadora**, i que respongui als interessos d'aquesta. En el camí de construcció d'aquest Estatut, s'ha d'aprofundir en l'Acord Interprofessional de Catalunya. En qualsevol dels dos supòsits, caldrà que garanteixi contractes estables i amb igualtat de drets; una regulació de l'extinció de contracte en què el manteniment de la feina sigui la centralitat; la negociació col·lectiva com a marc per consolidar drets i enfortir la representació de les treballadores; i una normativa feminista per combatre la discriminació entre altres qüestions. En aquest sentit, són urgents les següents mesures:

- Derogació del contingut de les contrareformes laborals de 2010, 2012 i 2021 que els governs espanyols del PSOE i el PP van aprovar i que consoliden la desregulació del mercat laboral i centralitzen la presa de decisions en matèria laboral.
- Opció per als treballadors i treballadores davant de l'acomiadament improcedent. Indemnització de 45 dies per any amb un topall de 42 mesades.
- **Fi de l'acomiadament lliure.** Necessitat d'autorització de l'autoritat laboral competent per a realitzar acomiadaments, per motius de productivitat, disciplinaris o aplicació mobilitat forçosa.
- Limitació de la contractació temporal a activitats realment temporals.
- **Prohibició de la subcontractació**, tant en l'administració pública com en l'empresa privada, per a desenvolupar tasques estructurals de l'activitat principal.
- **Nou organisme representatiu:** assemblea de treballadores amb capacitat de nomenar representants en cada moment per negociar convenis i processos d'acomiadaments col·lectius. I amb dret a la revocació en qualsevol circumstància de la representació unitària.

- **Convenis col·lectius:** eliminació de la preferència aplicativa del conveni d'empresa. Nous continguts mínims dels convenis: ultraactivitat, igualtat de gènere, eliminació de distribució irregular, etc. Fi de la prevalença dels convenis de caràcter estatal, per sobre dels de caràcter territorial. Són les treballadores dels Països Catalans les que han de decidir el seu futur des dels Països Catalans, i no als despatxos dels sindicats de concertació de caràcter estatal.

- **Augment dels permisos de maternitat i paternitat,** arribant a cobrir el primer any de vida dels infants. Retribució, mínima, de 1593,6 € mensuals per part del sistema de Seguretat Social.

- Campanya ordinària, permanent i específica per la igualtat salarial entre dones i homes per part de la Inspecció de Treball de Catalunya. Es vetllarà per tal que en les empreses on el salari de les dones sigui inferior als dels homes s'acrediti la raó que ho justifica i, en cas contrari, aplicar els procediments sancionadors que corresponguin. Sense justificació legal hi haurà un procediment d'infracció, sanció i demanda d'ofici davant la jurisdicció social.

- **Implantació de la jornada de 30 hores setmanals.** Aquesta proposta equival a l'aplicació de la jornada reduïda (7,5 h/dia) de quatre dies laborables a la setmana o de 6 hores diàries si es treballa cinc dies setmanals.
- **Accés a la jubilació ordinària a partir dels 60 anys,** garantint unes pensions 100% públiques i dignes.
- **Salari Mínim Interprofessional de 1593,6 € mensuals nets al mes, a raó de 14 pagues.** Aquesta proposta ha d'anar acompanyada d'una regularització dels preus del lloguer i dels productes bàsics, a fi i efecte que aquest augment no generi una bombolla inflacionària.
- **Recuperar la gestió pública del Servei d'Ocupació de Catalunya** i l'eliminació de les empreses de treball temporal dels circuits d'inserció laboral.
- **Defensa activa del dret col·lectiu de vaga:** pel dret real de vaga i suprimint la limitació abusiva de serveis mínims de vaga.
- **Defensa de l'exercici de la negociació col·lectiva i** denunciar que les imposicions unilaterals de condicions de treball són sempre formes contràries a unes relacions laborals estables i respecte a la cosa pactada.
- **Aplicació de protocols d'assetjament laboral i sexual i** per vigilar les condicions laborals, contractuals i salarials dels i les treballadores amb la finalitat d'eliminar les discriminacions salarials per raó de sexe i gènere. I en general, revisar l'aplicació dels convenis col·lectius a les empreses públiques i privades amb l'objectiu de garantir els drets laborals, salarials i sexuals de les dones, l'aplicació de plans d'igualtat i les mesures o accions positives.
- **Fer efectiva una Renda Bàsica Universal** que permeti unes condicions materials dignes per a totes les persones que viuen i treballen a Catalunya. Apostem per la plena ocupació, pel repartiment de la feina perquè pugui treballar tota la classe treballadora, però si això no es garanteix, la Renda Bàsica Universal és una alternativa positiva tant per qui té feina com per qui no en té.
- **Estabilització de la pràctica totalitat dels 90.000 interins i temporals** del sector públic català.
- **Internalitzar totes les activitats que gestionen serveis públics de manera privada.** Fins que això no es faci efectiu, garantia que totes les adjudicacions garantiran un salari de 1593,6 € mensuals nets al mes, a raó de 14 pagues.

- **Nacionalització de les empreses que anunciïn el tancament** i puguin ser objecte de continuïtat, a causa de la seva activitat i viabilitat, sota el control democràtic de les treballadores.
- **Facilitar els processos de cooperativització davant dels tancaments empresarials** i afavorir els drets de les treballadores pel que fa a això.
- Ocupació verda: **planificació pública de la transició ecològica amb la creació d'una empresa pública** de transició ecològica que generi llocs de treball de qualitat.
- **Estabilització i nova contractació a ensenyament, sanitat i serveis socials.**
- **Enfortir la Inspecció de Treball de Catalunya** augmentant el nombre d'inspectores i subinspectores. Promoure l'actuació d'ofici a totes les empreses que vulnerin la legislació laboral.
- **Revisió de les escales salarials de les treballadores de l'administració pública**, atenint-nos a una lògica de "a igual treball, igual salari".
- **Creació d'un servei d'inserció laboral específic per a persones LGBTI**, amb titularitat i gestió pública directa.
- **Llei d'inclusió laboral LGBTI** que disposi una quota laboral per a persones trans per al reequilibri de les taxes d'atur en persones trans, que actualment voregen el 85% d'atur en el cas de les dones trans; sanció a empreses amb pràctiques discriminadores, com l'escletxa salarial; obligatorietat d'adopció d'un pla d'igualtat amb mesures específiques LGBTI per a totes les empreses privades i contractes de l'administració pública. Reforçament de les inspeccions laborals i sancions efectives.
- **Reforçament del sector públic i de l'economia social i solidària** amb ajuts i reconeixements a la inclusió de la diversitat sexual i de gènere.
- Considerar etapes productives els TFG, TFM i doctorats, que generen coneixement, són comptabilitzades com a productivitat pels centres i, per tant, cal remunerar.
- **Fi dels contractes de formació i en pràctiques**, exigint igual remuneració per a les treballadores que fan una mateixa feina.
- **Erradicar l'esquerda de gènere en les diferents categories laborals i alumnat**, eliminant qualsevol discriminació.
- **Lluitar per unes condicions laborals dignes per les treballadores de les institucions de recerca i universitats**, donant a la seva tasca una remuneració justa, equiparada a la del personal amb contractes fixos que desenvolupi tasques similars i control de les jornades laborals per ajustar-les a la jornada de 30 hores setmanals.

3.11 DRETS, LLIBERTATS, SEGURETAT I EMERGÈNCIES

3.11.1 AMNISTIA PER A LES PRESES I EXILIADES POLÍTIQUES

Es fa difícil pensar que la repressió s'aturarà amb un pacte polític, o fins i tot si baixa la intensitat del conflicte –la inacció política–, ja que la raó que aquesta s'activi és precisament la potencialitat transformadora de l'independentisme. Des d'aquesta perspectiva, l'amnistia és una proposta política que entén que la defensa dels drets col·lectius en una situació d'excepcionalitat penal i legislativa no pot ser jutjada ni perseguida, ja que busca el reconeixement d'un dret per a millorar la vida de la ciutadania.

Si entenem que l'autodeterminació és un dret col·lectiu, com a part indestruïble del programa orientat al reconeixement i l'exercici d'aquest dret s'hi ha d'incorporar la defensa d'una amnistia total que anul·li totes les causes judicials impulsades contra persones que hagin estat processades, jutjades, detingudes o empresonades per defensar drets polítics, socials o civils durant els darrers deu anys de procés independentista, des del dret a l'autodeterminació fins al dret a vaga, en el marc d'una legislació d'excepció contra els drets civils i polítics; que repari els danys causats a aquestes persones, a les seves famílies i als col·lectius dels quals formaven part; i que prevegi mesures amb relació a tots els responsables de la repressió de drets fonamentals.

- Posar en marxa, en el marc del Parlament de Catalunya, l'**Observatori sobre la Llei d'Amnistia**, amb participació de les entitats del teixit social que treballen en l'àmbit de la defensa de la seva aplicació, amb l'objectiu de desenvolupar tasques de recopilació de totes les sol·licituds i resolucions a tribunals en el marc de l'aplicació de la Llei, de seguiment i acompanyament de les persones represaliades i d'extracció de conclusions sobre el grau d'aplicació d'aquesta.

3.11.2 MEMÒRIA HISTÒRICA

Aprovació d'una nova Llei integral de memòria democràtica que pivoti sobre els pilars següents:

- **Fer efectiu els drets a la veritat, justícia, reparació i garantia de no repetició de totes les persones amb relació a les greus violacions de drets humans comesos** i, en conseqüència, fer efectius els principis de la Justícia Transicional i el retiment de comptes establert per Nacions Unides en tota la seva amplitud i conseqüències. El que ha existit fins ara no ha estat cap procés de Justícia transicional i, per tant, no ha existit un verdader trencament amb la dictadura. Cal engegar un verdader procés de justícia transicional.
- **Localitzar les víctimes de desaparicions forçades durant la Guerra Civil** i la dictadura franquista per materialitzar el dret dels seus familiars a saber-ne la localització així com procurar-ne la identificació de les restes.
- Destinar la deguda partida pressupostària per procedir durant aquesta legislatura a l'**obertura de totes les fosses conegudes**.
- Localitzar i preservar els llocs on romanen persones enterrades per tal que no perillin les actuacions que es puguin prendre per la investigació i persecució dels fets i per dotar-los de la merescuda dignificació.
- La necessitat d'aprovació urgent d'un protocol d'actuació davant la troballa de restes humanes o despulles que es puguin considerar des de la visió forense restes antigues que es correspongui a l'època de la Guerra del 36 al 39 i postguerra de forma coordinada entre l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, la Divisió de

la Policia Científica i l'autoritat judicial.

- **Oferir suport institucional integral, efectiu, immediat a les famílies de les víctimes de desaparicions forçades** per part de l'Administració de la Generalitat a través de la creació d'una Oficina Especial per a l'Atenció de les víctimes de la Violència, la Repressió i les Desaparicions Forçades així com a la resta de víctimes, ja sigui persones físiques com jurídiques.
- **Garantir a les víctimes, o als seus hereus, la restitució - o, alternativament, la seva indemnització -** dels béns i immobles - inclosos diners - i immobles confiscats per la dictadura franquista directament en favor del règim o bé en benefici de tercers afins al règim així com garantir també la restitució en els casos en què la transmissió per qualsevol negoci inter vivos admissible en dret es va fer amb falta o vici en el consentiment.
- **Ampliar el fons documental de la Generalitat** amb la recuperació del patrimoni documental confisca a la Generalitat republicana i també tota la documentació original emesa per la dictadura franquista corresponent a Catalunya i que en l'actualitat es troba en mans de l'Administració General de l'Estat o de tercers. En concret, és imprescindible que passi a mans de la Generalitat els milers de judicis sumaríssims que es troben al soterrani de l'Arxiu Militar de Barcelona i que van ser font de repressió.
- **Erradicar la simbologia franquista** i tota forma d'enaltiment del franquisme.
- **Cooperar a tots els nivells en termes d'auxili judicial amb altres països que investiguin crims de lesa humanitat** esdevinguts durant el període al qual es refereix aquesta llei, com és el cas de la Justícia Argentina i cooperar així mateix amb la resta de països que han patit processos similars i vulguin avançar en la justícia transicional.
- **Vetllar per la consolidació dels diferents centres de caràcter explícitament històrics**, els memorialístics com el MUME, el COMEBE, l'Espai Macià de les Borges Blanques o l'exposició permanent de Lluís Companys a Tornabous i ampliar a través de nous Espais de memòria els llocs de tortura, execucions i altres formes de repressió com el Parapet del Camp de la Bota, o Via Laietana 43. Exigir la immediata cessió de la titularitat de Via Laietana 43, actualment en mans de l'Estat, a la Generalitat de Catalunya així com la desocupació de l'immoble per part dels Cossos i Forces de Seguretat de l'Estat.
- L'exercici per part de la Generalitat de les accions pertinents i admissibles en dret, en la seva condició d'hereva directa de la Generalitat republicana, en reclamació dels danys patits, incloent-hi els portats a terme per Itàlia i Alemanya de resultes dels bombardejos efectuats entre 1937 i 1938 per la seva aviació sobre territori català.
- **Introduir la memòria històrica com a assignatura en els currículums escolars**, fins al nivell universitari, i també a les escoles d'adults.
- Analitzar l'abast que, fins als nostres dies, ha comportat l'exili i la persecució política de la **llengua catalana** en el conjunt de territoris de parla catalana i emprendre els actes de reparació pertinents.
- Crear, consolidar i ampliar els instruments i recursos per desenvolupar i regular les polítiques públiques de recuperació, preservació i divulgació de la memòria democràtica de Catalunya.
- Procedir a la reversió immediata de tots aquells béns que, per ser béns públics, comunals, demaniais o patrimonials, hagin estat indegudament immatriculats en favor d'alguna autoritat de l'Església catòlica.
- Ampliar l'abast temporal de les polítiques de memòria fins més enllà dels primers Ajuntaments democràtics

per englobar la repressió patida per les dones internades al Patronato de Proteccion de la Mujer i altres accions dutes a terme per persones, grups o entitats de dret públic que eren part de l'engranatge organitzatiu de la dictadura franquista.

- Ampliar l'abast territorial de les polítiques de memòria de tal manera que inclogui aquells fets ocorreguts fora de Catalunya per part de ciutadans o ciutadanes amb veïnatge civil català (situacions d'internaments en camps de concentració, alistaments forçats, treballs forçats, mort ... En especial, tots aquells fets esdevinguts a França, Alemanya, Guinea Equatorial, Sàhara occidental...)
- Investigació d'ofici per part de la Generalitat de tots els fets contraris a dret perpetrats amb motiu de l'exercici de la repressió per motius polítics, i posterior reconeixement i reparació.
- Dictar les normes pertinents per donar resposta a les vulneracions de drets humans patides en context de violència per motivacions polítiques fins a l'actualitat.
- Accés lliure, gratuït i universal a tota la documentació necessària per a la recuperació de la memòria històrica, tant aquella que es troba en mans de l'administració com en mans de terces.
- Recuperació del municipi de Medinyà suprimit il·legítimament pel franquisme.
- Substituir la toponímia actual dels municipis de Cabacés, Capmany, Lladó i Rialp per la de Cabassers, Campany, Lledó d'Empordà i Rialb
- Recuperar la memòria històrica LGBTI i reconèixer les lluites i conquestes del col·lectiu (nomenclàtors, premis, programes de memòria, etc.).
- Impulsar un procés de memòria i reparació històrica sobre el colonialisme català.

3.11.3 REFORMULEM EL PODER JUDICIAL

Fa anys que denunciem la situació del poder judicial. La fórmula d'accés i altres condicionants han conformat un cos de jutges i magistrats que, tot i ser heterogeni, es troba fortament consolidat com a mecanisme que consolida les injustícies del sistema econòmic, polític i social en què vivim. Malgrat que a voltes, sobretot per part d'alguns jutges dels primers nivells, s'han pres decisions innovadores i valentes per tal d'emparar els més vulnerables i corregir la desigualtat i les situacions de poder, la cúpula judicial superior ha sabut corregir aquestes decisions a favor del poder establert, siguin bancs, govern, empresaris, mútues, cossos policials, etcètera. El sistema judicial que tenim és sobretot un sistema de justícia de classe, naturalesa que es fa especialment explícita en la jurisdicció penal obsessionada i extremadament dura amb la petita delinqüència, amb delictes contra el patrimoni i les drogues, i condecant, permissiva i tolerant amb la delinqüència comesa pels poderosos, com la corrupció política, les estafes bancàries o els delictes contra el medi ambient.

Davant dels grans conflictes socials plantejats fins avui, doncs, l'administració de justícia ha volgut mantenir un rol d'abstenció, de no-intervenció, que, com hem dit, ha acabat perjudicant aquells que no disposen de privilegis ni de posicions de poder que precisament la «justícia» estaria cridada a compensar o mitigar en un autèntic estat social, democràtic i de dret. Paradoxalment, els darrers anys hem vist com en el conflicte nacional l'administració de justícia a Catalunya sí que ha volgut prendre partit en la defensa de les institucions espanyoles i d'una concepció extraordinàriament centralitzada i unitària de l'Estat. Hi intervenen molts factors: la posició de classe, que té origen de fora de Catalunya, que va acompanyada d'un model de vida molt tancat de relació ex-

clusivament dins del mateix col·lectiu, que té una tradició jurídica que, tal com hem denunciat moltes vegades, encara no ha incorporat els principis generals del procés constitucional com ara els valors de diversitat, democràcia i el fet d'entendre els drets fonamentals com a mecanismes de protecció dels més febles i desprotegits. A més a més, cal relacionar-hi també el fet que a l'administració de justícia espanyola no va existir cap mena de ruptura ni de canvi l'any 1978 i que tota l'estructura judicial franquista va continuar exercint i ocupant les altes posicions de la planta judicial en els anys següents fins avui.

El primer que cal, doncs, davant de tanta hostilitat de la judicatura i la fiscalia que existeix en aquest moment a Catalunya, és garantir el respecte d'aquest col·lectiu cap al procés polític que viu el país i no interferir en el camp de recuperació de sobirania, que a més a més tindrà màxima expressió en el procés de ruptura. Tal com hem introduït en tots els moments en què hem parlat d'aquesta qüestió, cal defensar que el poder constituent, un cop iniciat, no pugui ser controlat per cap altre poder i, lògicament, per poders que pertanyen al model constituït anterior, com és aquest poder judicial actualment existent.

En segon lloc, cal obrir un debat profund, probablement previ al procés constituent, que ens permeti col·locar un mirall al poder judicial a Catalunya i que apuntali un debat profund del conjunt de la societat sobre aquest estament de privilegis i tradicions com a via per construir un poder judicial independent, democràtic i al servei dels interessos de les classes populars. La nostra impugnació al poder judicial existent és una esmena a la totalitat que demana debats estructurals i que podem sintetitzar en les següents qüestions:

- **Sistema d'accés a la carrera judicial que permeti fer-la realment oberta a tots els orígens i perfils** i que doni importància a l'experiència professional prèvia com a mecanisme de creació d'una judicatura plural i coneixedora de la realitat social.
- Sistema de govern de la judicatura que garanteixi la **independència del poder judicial**, escollit pel mateix col·lectiu i que no permeti l'actual "intercanvi de cromos" en les designacions, així com la subordinació de la cúpula judicial als altres poders constituïts.
- **Un sistema d'acusació pública o fiscalia que sigui realment independent**, sense cap dependència jeràrquica del govern, amb mecanismes de control popular que construeixin un concepte d'interès general real.
- **Un autèntic sistema de finançament adequat a l'administració de justícia** que la converteixi en ràpida i eficaç, sobretot en la protecció de drets fonamentals, partint de la idea que els drets socials com l'habitatge també han de ser protegits com a fonamentals pels tribunals.
- **Llei de procediment penal i Codi Penal que eviti la persecució política** i que prioritzi la lluita contra la corrupció i contra el saqueig dels recursos públics i col·lectius. Només una jurisdicció penal que lluiti especialment contra els poderosos pot guanyar parcel·les de legitimitat.
- **Llei d'anul·lació dels processos polítics contra l'independentisme i la resta de lluitadors per la justícia social.** En el marc d'una estratègia repressiva més completa, caldrà treballar per una eina similar a la que es va fer servir amb els consells de guerra franquistes per expulsar de l'ordenament jurídic tots els efectes dels processos de repressió política.

3.11.4 MODEL PENAL I PRESONS

- **Enfortir el model propi d'execució penitenciària català sobre la idea d'avançar en fer la presó més permeable al món exterior i a les associacions que treballen** per millorar les condicions materials de vida de la població reclusa.

- **Reduir de la població penitenciària a través de l'excarceració anticipada** (de tipus temporal, com permisos, o definitiva, com la llibertat condicional) que comportarà unes millors condicions d'habitabilitat, un alleujament del clima de convivència, una millor assignació en les activitats dels interns així com dels recursos materials i humans amb què compta el sistema penitenciari.
- **No acordar cap aïllament penitenciari**, sigui regimental o sancionador, i respectar, en qualsevol cas, els criteris fixats pel Comitè per la Prevenció de la Tortura del Consell d'Europa en el seu informe sobre l'Estat Espanyol de 2015 així com els treballs efectuats pel Parlament de Catalunya.
- **Dotar els centres penitenciaris ordinaris del pertinent personal especialitzat per a una atenció específica a la població reclusa que pateix algun tipus de problemàtica mental** i prendre les mesures per evitar la presència d'interns amb trastorns mentals als mòduls ordinaris. Atendre de manera específica la incidència d'aquests problemes de salut mental en les dificultats per aconseguir la reinserció.
- Desenvolupar per Reglament la Llei 27/2001, de 31 de desembre de Justícia Juvenil de Catalunya, tal com preveu la seva disposició final primera.
- **Constituir un grup de treball sobre contencions mecàniques**, adscrit a la Comissió de Justícia, amb participació dels grups parlamentaris i amb l'assistència d'experts en aquest àmbit, en especial, personal d'educació penitenciària, personal sanitari i organitzacions de la societat civil.
- Recuperar la vigència de la Circular 2/2021 que plasma el consens al voltant de la necessitat de "contencions zero" i derogar, en conseqüència, la Circular 1/2022.
- **Limitar l'ús de la intel·ligència artificial en els centres penitenciaris** i prohibir la introducció de càmeres de reconeixement facial i gestual destinades a emmagatzemar imatges a l'efecte de realitzar previsions de risc dels interns. En qualsevol cas, deixar sempre en mans de l'autoritat pública tot allò que faci referència a intel·ligència artificial i evitar l'entrada d'empreses privades en aquest àmbit.
- **Dotar immediatament de publicitat els algorismes que componen el sistema RisCanvi** per tal que interns, lletrats i jutges en puguin conèixer el sistema de funcionament i realitzar una auditoria pública sobre els seus anys de funcionament.
- **Donar per part de l'administració la cobertura necessària a famílies de la població reclusa**, que, de cop, passen a patir els efectes d'un delictes en el qual no han tingut res a veure i que, en la majoria dels casos, els porta a patir serioses conseqüències psicològiques, socials i econòmiques derivades de l'empresonament. Aprovar un Reglament sobre els drets dels familiars de les persones preses que reguli i detalli els requisits, procediments i condicions per exercir-los de manera integral, entenedora i àgil en tots els centres penitenciaris.
- **Assegurar una remuneració digna per a la població penitenciària que decideix treballar** així com garantir la possibilitat de fer-ho, d'acord amb el Salar Mínim Interprofessional.
- Enfortir, conjuntament amb els Col·legis d'Advocats, el **sistema d'assessorament jurídic gratuït a la població reclusa** i dotar als professionals que la presten d'una retribució adequada com a garantia necessària per garantir el funcionament del sistema.
- **Establir mecanismes per atendre les necessitats en matèria de gènere** als centres penitenciaris.

- Establir mecanismes per atendre la situació específica de grups infrarepresentats entre la població penitenciària, com gent gran o persones amb discapacitat, amb l'objectiu de millorar el seu accés als serveis adequats.

3.11.5 GARANTIM I DIGNIFIQUEM L'ADVOCACIA D'OFICI

Els serveis prestats per l'advocacia d'ofici són un pilar fonamental i un servei essencial de l'Estat de Dret. Cal revertir la situació de precarietat en la qual es troben els advocats i advocades del Torn d'Ofici.

Per això cal realitzar les inversions necessàries per a respondre a les més que justes i legítimes reivindicacions d'aquest col·lectiu. Concretament, cal treballar per tal que hi hagi una remuneració digna i suficient en el servei d'assistència jurídica gratuïta. També cal que es remunerin tots els treballs que aquest col·lectiu realitza i se n'agilitzi el pagament, actualitzar els barems conforme a l'IPC, cal que les administracions habilitin una partida pressupostària destinada al pagament dels lletrats i lletrades del torn d'ofici. Per altra banda, també cal garantir-los el dret a la conciliació.

3.11.6 MODEL DE SEGURETAT. PER UNA SEGURETAT PER TOTES I TOTS

La percepció d'inseguretat fa temps que ha esdevingut una de les principals preocupacions del conjunt de la ciutadania, tot i les dades, comparativament, baixes (Catalunya i l'Estat Espanyol són el segon país amb una menor taxa d'homicidis d'Europa amb 0,61 homicidis per cada 100000 habitants el 2021) i estables (augment del 3% dels delictes i faltes penals respecte a 2009 segons mossos, havent augmentat un 8% la població durant aquests anys) taxes de delinqüència. Una percepció no fonamentada en dades, com hem vist, però que correlacionem amb l'objectiva precarització de les nostres condicions de vida: un augment dràstic de la població en situació de privació material severa, passant del 6% el 2013 al 8,3% el 2023, és a dir, prop de 700000 persones tot i l'augment d'un 30% del PIB per càpita, o un augment del 54% dels preus del lloguer enfront del 20% que ha crescut el salari mitjà els darrers 10 anys. Una precarització estructural al sistema on el benefici privat es confronta al benestar comú i, per tant, la inseguretat n'esdevé una externalitat implícita.

No poden existir societats segures sense una transformació radical del sistema. De fet, l'augment dels marcs securitaris, és a dir, aquells que busquen erradicar la delinqüència en base el punitivisme i la militarització de les nostres societats, són una prova clara de l'impossibilitat de construir societats segures sense transformar el sistema. Tant el progressiu enduriment del Codi Penal dels darrers anys o els augments constants en els pressupostos de seguretat amb la contractació de més i més agents de policia, noves tecnologies, noves eines... no han tingut cap incidència en la taxa de delinqüència. Alhora, la seguretat ha esdevingut cada cop més un negoci al nostre país, amb un sector privat a l'alça que ja ocupa a més de 17000 treballadors al principat i amb unes fortes projeccions de creixement. El negoci de la seguretat ja fa temps que ha esdevingut un nou nínxol de mercat amb Estats que experimenten amb població civil les seves tecnologies militars, com l'Estat d'Israel amb el poble palestí, o la creació els últims anys de múltiples empreses militars privades que han participat en conflictes com la guerra d'Ucraïna.

Sabem que és impossible donar respostes a senzilles a preguntes complexes i que alhora cal donar resposta tant a les principals qüestions entorn la seguretat com la seva percepció. Per fer-ho, ens comprometem en treballar en totes aquelles respostes complexes i necessàries que poden millorar tant la percepció com la seguretat real de població i perquè no caiguin en discursos demagògics i populistes que lluny de buscar resoldre les problemàtiques de seguretat tenen objectius polítics i econòmics que van en contra la majoria de la societat.

Per un model de seguretat que doni resposta a les necessitats de la majoria, ens comprometem a:

- **Implementar programes de seguretat comunitària** basats en la proximitat i la col·laboració amb la comunitat, enfocant-los en la prevenció de conflictes i la mediació. Això inclou la formació dels cossos de seguretat locals en tècniques de resolució no violenta de conflictes i el foment de xarxes de suport veïnal que fomentin la cooperació i la solidaritat treballant sempre amb un enfocament preventiu i de proximitat.
- **Garantir que totes les intervencions policials en l'àmbit de cada municipi siguin documentades i subjectes a revisió pública**, fomentant així la transparència. Establir mecanismes clars de rendició de comptes per a les forces de seguretat, incloent l'obligació de notificar totes les intervencions i la creació d'entitats de supervisió independents amb participació ciutadana, per assegurar que les accions policials respectin els drets fonamentals i fomentin la confiança mútua.
- **Revertir la tendència cap a la militarització i la vigilància excessiva i altres formes de supervisió invasiva**. Prioritzar les polítiques que promoguin la llibertat i la privacitat, assegurant que l'espai públic romangui un lloc de trobada i expressió lliure. Millorar la il·luminació en zones públiques per millorar els nostres carrers i barris, aplicant així polítiques de seguretat amb perspectiva de gènere.
- **Desenvolupar iniciatives per a la reapropiació de l'espai públic per part de la ciutadania**, com ara programes culturals i esportius, zones de joc per a infants i espais de trobada per a col·lectius diversos. Aquestes iniciatives busquen desestigmatitzar l'ús de l'espai públic, fomentar l'ús inclusiu de l'espai públic i promoure la seva funció com a lloc de cohesió social.
- **Impulsar polítiques integrades de cohesió social i seguretat urbana**. Desenvolupar programes d'integració i suport social per a col·lectius vulnerables, amb l'objectiu de reduir la desigualtat i promoure una major cohesió social. Impulsar polítiques socials a través d'una estratègia integrada que inclogui habitatge assequible, suport a l'economia local, espais verds, activitats culturals i serveis de mediació comunitària. Treballa per reduir el pressupost de seguretat progressivament per tal de traspasar aquests recursos a finançar polítiques com la RBU, la compra pública d'habitatge o l'enfortiment del pressupost en sanitat per garantir unes condicions de vida dignes.
- **Establir els mecanismes pertinents per tal d'aplicar el principi de l'última ràtio que aconsella actuacions penals i policials** per tal que els agents de policia només intervinguin en aquelles situacions en les quals sigui estrictament necessari. En la resta de casos cal identificar i dotar de recursos als actors pertinents per tal que puguin donar-hi resposta: ja sigui en l'àmbit de la mediació, l'actuació intercomunitària, l'acció social, les urgències mèdiques, els serveis socials, etc.
- **Pel que fa als plans de seguretat municipals**: Modificar les normatives pertinents sobre plans de seguretat locals, per tal que aquests deixin de ser matèria estrictament policial i de polítiques securitàries, es treballin de forma transversal dins l'administració i se'n despleguin polítiques coparticipades amb la població, serveis socials, món educatiu, etc. Alhora, modificar la legislació pertinent per tal de prohibir la possibilitat d'externalitzar els plans de seguretat dels municipis en empreses privades.
- Treballar per **acabar amb l'ampliació de la participació del sector privat en l'àmbit de la seguretat pública** així com de la indústria armamentística al principat i la renúncia a qualsevol rol en el comerç d'armes.
- Exigir des de la Generalitat la derogació de la Llei 4/2015 de protecció de la seguretat ciutadana.

Per tal de garantir la seguretat i la privacitat de tota la població:

- Posar en marxa un **observatori públic amb participació ciutadana sobre les polítiques securitàries**, la seva aplicació i els seus efectes, que avaluï els resultats de les administracions públiques en matèria de seguretat i les intervencions que realitza.
- Posar en marxa un **observatori públic amb participació ciutadana, en matèria d'aplicació de noves tecnologies, desplegament de mecanismes de control com càmeres a l'espai públic, l'ús de la intel·ligència artificial en matèria de seguretat i la resta de desplegament de tecnologies de control** per tal d'avaluar-ne els resultats en termes delictius, la seva eficàcia pel que fa a la percepció de seguretat de la població i el seu impacte en els drets fonamentals.
- Posar en marxa els mecanismes pertinents per tal d'**avaluar l'eficàcia de l'actuació policial en la reducció dels delictes** i en l'augment de la percepció d'inseguretat. Cal que hi hagi informes públics que detallin com a mínim les despeses en seguretat de l'administració, quines actuacions duen a terme i quins són els resultats.
- **Fer públics tots els mecanismes i recursos tecnològics dels quals disposa el cos de Mossos d'Esquadra**, els casos en els quals s'utilitza i quin és el seu cost en un informe anual públic, que contempli en quins casos s'han utilitzat, quins resultats han obtingut i quin impacte han tingut en els drets fonamentals.
- **Aplicar una moratòria a l'ús de tecnologies de seguretat**, com les càmeres a l'espai públic, fins que s'hagi pogut generar un debat ciutadà sobre el seu impacte i s'hagi pogut decidir referendàriament com a societat si volem que s'apliquin aquestes tecnologies.
- **Prohibir de forma immediata tots aquells softwares espia** que vulneren els drets de la població com qualsevol mena de programari espai estil "pegasus" o d'altres de seguiment de xarxes socials com el "voyager".

PER LA GARANTIA DELS DRETS I LLIBERTATS: ATUREM LA REPRESSIÓ

Cal acabar amb la repressió política per part de la Generalitat contra l'organització i la mobilització popular. Cal aturar qualsevol activitat del Departament d'Interior contra la dissidència política. Per això, com ja hem fet durant les passades legislatures, ens comprometem a seguir fent una tasca de vigilància i denúncia de qualsevol activitat repressiva que es produeixi per part dels cossos de seguretat. També treballarem per desmuntar totes aquelles estructures repressives que darrere l'aparença de neutralitat actuen contra l'organització i la mobilització popular. Apostem per considerar l'espai públic com un espai molt més viu, actiu i polititzat, al servei del conjunt de la ciutadania. Per això, entenem que l'exercici del dret a la protesta és un valor en una societat en procés d'emancipació, i que cal que els responsables de la seguretat pública estiguin compromesos amb aquesta posició. En aquesta direcció, ens comprometem a:

Ordre públic

- **Treballar per a la dissolució de les unitats especialitzades en ordre públic**, com la Brigada Mòbil, i la seva reconversió en efectius en altres àmbits més prioritaris, com la protecció de les víctimes de violència de gènere i altres col·lectius víctimes de discriminació i violència estructural.
- **Prohibició immediata de l'ús de bales de foam** per part dels Mossos d'Esquadra.
- **Prohibició a qualsevol cos policial de l'ús de pilotes de goma o bales de foam en territori català**. En cas que algun cos les utilitzi cal demanar el compromís de les responsabilitats penals, administratives i que siguin necessàries contra els agents que les hagin utilitzat i els comandaments responsables.

Informació i seguiment

- **Auditar públicament des del Parlament el funcionament de la Divisió d'Informació al Complex Central d'Egara** (Comissaria General dels Mossos d'Esquadra) per poder avaluar-ne el funcionament i quina persecució política il·legal ha dut a terme des de la seva creació, acabar amb l'opacitat amb la qual actua, depurar les responsabilitats per totes les males praxis que s'han dut a terme en els darrers anys i prohibició de la investigació prospectiva i el seguiment polític que s'ha produït fins al moment. També modificació del criteri i l'empara utilitzada fins al moment d'"extremisme violent", sota el qual s'han justificat operacions i seguiments policials contra moviments socials.
- **Treballar per desarticular les Unitats d'Investigació**, que funcionen com a espais de policia política destinada al control dels moviments socials i polítics i a la seva criminalització. Per tant, proposem la desaparició de les Unitats d'Informació.

Garantir drets i no perseguir-los

- **Retirada de totes les acusacions de la Generalitat contra manifestants:** modificar el paper de la Generalitat de Catalunya en els procediments contra dissidents polítics i activistes socials que es troben encausats penalment per la seva intervenció en vagues, accions de protesta i manifestacions. Obligar a la retirada d'acusacions de la Generalitat, atesa la presència de l'acusació pública en aquestes causes, i centrar tots els recursos a formular acusacions en aquells supòsits de lluita contra la corrupció i els abusos dels poders econòmics, en els quals la fiscalia acostuma a tenir una posició molt més tímida.
- **Treballar per destinar recursos d'investigació a la lluita contra la delinqüència econòmica i la corrupció**, amb el benentès que en l'actualitat existeix una sensació d'impunitat evident en relació amb la gran delinqüència o amb les activitats il·lícites que es materialitzen des de posicions de poder.
- Treballar per a la creació d'un **Observatori públic independent de fiscalització i Control i Garantia dels Drets Humans** de les actuacions dels cossos policials a Catalunya, que assumeixi les funcions de control, denúncia i transparència en relació amb les vulneracions de Drets Humans perpetrades pels cossos de seguretat. Crear un mecanisme de control extern i independent de les actuacions dels cossos policials a Catalunya, que assumeixi les funcions de control, denúncia i transparència envers les mateixes i tingui capacitat sancionadora.
- **Erradicar les identifications per perfil ètnic o racial**, implementant i desplegant programes com el PIPE (Programa per a la Identificació Policial Eficax) o similars que aportin garanties a la població que es veu criminalitzada pel racisme, l'antigitanisme, la islamofòbia o la xenofòbia.
- **Treballar per a l'eliminació de qualsevol sistema de vigilància indiscriminada de les comunicacions**, per garantir la privacitat de les persones.
- Reprendre, en el marc del Parlament de Catalunya, els treballs de la **Comissió d'Investigació sobre l'Espionatge de representants polítics, activistes, periodistes i llurs familiars per part del Regne d'Espanya** amb els programes Pegasus i Candiru.
- Reprendre, en el marc del Parlament de Catalunya, els treballs de la **Comissió d'Investigació sobre la Infiltració de policies dels cossos policials de l'Estat en els moviments socials, polítics i populars d'arreu del país** per tal d'esclarir els casos i les responsabilitats polítiques que se'n deriven, així com establir mecanismes de reparació de les víctimes i de no repetició dels fets.

3.11.7 SISTEMA D'EMERGÈNCIES

Cal treballar per desenvolupar un sistema d'emergències modern, 100% públic i que posi fi a la precarietat i la manca de recursos així com que doni seguretat jurídica a tots els agents que el conformen i valori la tasca de cada un d'ells acabant amb el que massa sovint han acabat sent uns "jocs de la fam" entre els diversos actors que en participen. Cal valorar tots aquests actors i dignificar-los i donar resposta a les seves necessitats que són les del conjunt del país en matèria d'emergències en un context de canvi climàtic.

Pel que fa a l'ordenació general del sistema d'emergències català.

- Cal un pla general propi de l'ordenació del servei d'emergències català. Cal denunciar la ingerència per part de l'Estat i la invasió de competències per regular de forma centralitzada un model de cafè para todos arreu de l'Estat i que no té encaix en el nostre país.
- Cal un diàleg obert i sincer amb totes les parts implicades: Bombers funcionaris i voluntaris, agents rurals, personal de l'administració, des del respecte i el reconeixement de les parts per poder preservar el model d'emergències propi de Catalunya, garantir al seu conjunt el reconeixement, la dignitat i les condicions materials necessàries per fer les seves tasques, donar resposta a les mancances del model actual i poder articular el sistema d'emergències enfront incendis necessari per a la Catalunya del S-XXI basats en un sistema de provisió i de servei públic per a tot el fet essencial així com a un espai de treball i col·laboració conjunt amb el ric voluntariat que en aquest àmbit tenim al nostre país.

Bombers

- Cal dignificar els parcs i condicions laborals dels bombers: totes les places cobertes amb serveis públics deguts. Cal obrir parcs professionals arreu del territori.
- Cal establir un pla continu de renovació de materials, equips i vehicles. Cal estudiar la creació d'una empresa pública pròpia que es pugui ocupar del manteniment i reparacions.
- Cal seguir apostant i treballant per la feminització del cos de bombers.
- Sobre el model mixt cal abordar les mancances d'aquest model i treballar perquè personal voluntari no estigui obligat a treballar de forma obligatòria. Cal alhora que tot el personal voluntari estigui dignificat i sigui respectat. Cal que es garanteixi que disposen de les condicions materials necessàries per poder fer les seves tasques. Cal garantir també que tenen la mateixa cobertura que la resta de personal d'emergències davant incidents, baixes o accidents. Cal, doncs, donar seguretat jurídica, formació i les condicions materials necessàries a tot el voluntariat. La CUP es compromet a reprendre en la legislatura vinent el grup de treball sobre bombers voluntaris per poder concretar el futur d'aquest model amb la resta d'actors.
- Sobre el personal TEOC i la resta de personal de suport de bombers: cal incloure'ls dins l'escala de bombers i dignificar les seves condicions laborals i de personal. Millorant les borses, els recursos necessaris i atenent les seves legítimes reivindicacions.
- Finalment, cal revisar a fons totes aquelles males praxis que hi pugui haver hagut dins el cos pel que fa a les contractacions i als serveis externalitzats així com a altres irregularitats que s'hagin pogut produir dins el cos i que hagin afectat els recursos públics i al servei públic.

112

- Cal internalitzar el 112, acabar amb les empreses privades que es lucren d'aquest servei essencial i millorar les condicions dels treballadors i treballadores del 112, passant a formar part de la persona de l'administració pública i deixant de treballar de forma absolutament precària en condicions recollides per exemple en un conveni de telemàrqueting. Expulsem les urpes del mercat dels serveis bàsics.

Agents rurals

- Cal dotar de més pressupost als agents rurals. És necessari fer noves convocatòries al cos d'Agents Rurals per tal d'assolir el nombre necessari d'efectius així com establir un pla continu de renovació de materials, equips i vehicles. Cal exigir la transferència de les competències de SEPRONA de la Guàrdia Civil als Agents Rurals.
- Cal reclamar al govern de l'Estat la modificació de la legislació per incloure els Agents Rurals en els col·lectius amb dret a la jubilació anticipada.
- Cal derogar de forma immediata l'obligació imposada als agents rurals d'anar armats.

Protecció civil.

- Cal revisar la Llei de protecció civil per adaptar-la a la realitat de les diferents tipologies de municipis, tant en l'àmbit de població, d'indústries i turisme.
- Cal estudiar la creació del cos de protecció civil per tal de reforçar l'estructura existent.
- Cal revisar els plans d'emergències posant èmfasi en aquelles grans emergències degudes al canvi climàtic.
- Cal impulsar estudis de previsió a curt termini en meteorologia adversa i severa per disposar de mecanismes per fer front als nous fenòmens derivats del canvi climàtic.
- Cal revisar el decret 30/2015 de plans d'autoprotecció per simplificar el tràmit i reduir terminis.
- Cal potenciar el PLASEQCAT i amb ajuts als municipis amb risc químic per tenir les eines tecnològiques necessàries en detecció i avis.

ISPC

- Dotar a l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya (ISPC) dels pressupostos i eines necessàries per fer front a millora de les infraestructures i els equipaments en l'àmbit de la seguretat, la protecció civil i les emergències.

ADFS

- Cal dignificar i respectar la tasca de les associacions de voluntaris i voluntàries, és necessari que l'administració els garanteixi tot el fet necessari perquè puguin desenvolupar les seves tasques en condicions, tant en l'àmbit material com de formació.
- Cal realitzar les modificacions legals pertinents per tal que en les seves tasques aquestes puguin tenir tota la cobertura i seguretat jurídica necessària.

3.12 ESPORTS

L'esport i l'activitat física, com a béns fonamentals, requereixen polítiques públiques que en garanteixin l'accés universal i que en promoguin la pràctica. Cal entendre la importància de l'activitat física no només com a forma d'oci sinó com a activitat en connexió amb el medi natural, la salut i l'educació, entre altres àmbits. Per això, cal comprendre les polítiques esportives des d'una perspectiva transversal, a partir de la qual proposem:

- **Crear un organisme públic**, dins l'organigrama de la Generalitat de Catalunya, que agrupi els diferents agents del món de l'esport i que es tingui en consideració per al desenvolupament de polítiques transversals que estiguin relacionades amb el sector o que hi tinguin una afectació.
- Donar continuïtat a la **Taula de l'Esport i l'Activitat Física de Catalunya**, assegurant la participació de tota mena d'entitats o agents pertanyents al sector.
- Revisar el marc legislatiu relatiu a la pràctica esportiva i reforçar-lo per tal que garanteixi la **salut i la seguretat dels serveis esportius** que reben els ciutadans.
- Articular **programes plurianuals** com a mecanisme de finançament i estabilitat de les entitats col·laboradores de l'administració esportiva, tenint com a prioritat l'enfortiment de l'esport base i l'esport popular.
- Establir un fons, amb la col·laboració i implicació dels ajuntaments, per **fer accessible la pràctica esportiva**, prioritzant l'accés a les persones en situació de vulnerabilitat socioeconòmica.
- **Desenvolupar un pla d'inversions per a equipaments esportius** per tal de millorar-ne la sostenibilitat, en relació amb el consum d'energia i d'aigua, entre altres qüestions, i planificar nous equipaments allà on siguin necessaris.
- **Ajudar els municipis a mancomunar recursos i serveis esportius** i garantir-hi l'accés des de les diverses localitats que en facin un ús compartit.
- **Augmentar el pes i la presència de l'Educació Física a tots els nivells educatius**, com a eina per promoure la pràctica esportiva i garantir l'accés universal per a infants i joves, així com per fomentar l'educació en hàbits saludables.
- **Revertir la precarietat laboral i salarial dels professionals de l'activitat física i de l'esport** a través de la revisió dels convenis col·lectius i de la inspecció i el control del fals voluntariat dins les entitats esportives.
- **Reconèixer la figura dels educadors físics esportius** com a professionals referents de la promoció de la salut.
- **Activar un sistema de prescripció mèdica d'exercici físic per a persones amb patologies i lesions que s'incorpori a la xarxa de salut pública**, que vagi acompanyat de programes d'exercici físic per a la salut dissenyats i supervisats per educadors físics esportius.

3.13 PER UNA TECNOLOGIA AL SERVEI DE LES PERSONES

La tecnologia influeix directament en el progrés econòmic i social de les regions. És per això que les administracions han de tenir estratègies pròpies per a la seva activitat tecnològica i no limitar-se, com passa en l'actualitat, a potenciar l'evolució tecnològica orientada a l'interès privat de les empreses, siguin aquestes líders del sector o emergents amb models de negoci extractius, i propiciar que el potencial tecnològic de què disposem estigui limitat pels interessos particulars.

Una gran part d'aquesta evolució tecnològica provoca canvis socials a un ritme accelerat. L'adopció massiva del món digital està comportant canvis en la manera que tenim de relacionar-nos, treballar, consumir, viatjar o informar-nos. Aquests canvis, en alguns casos, s'aprofiten per empitjorar les condicions de treball i de vida, com es pot veure, per exemple, en l'estratègia de negoci d'Airbnb o de Booking, que, a través de les seves webs i aplicacions han creat un nou tipus d'allotjament i han facilitat la transformació d'habitatges en pisos turístics, amb la qual cosa han augmentat la gentrificació i l'explotació turística de pobles i ciutats.

El sector públic s'està quedant fora de joc a causa de la seva falta d'iniciativa, d'interès i de capacitat per desenvolupar i fer evolucionar la tecnologia. Es limita, i amb molt poc èxit, a legislar i regular tard, quan caldria que fos un actor actiu en el desenvolupament tecnològic i en l'enfortiment del teixit tecnològic local. Cal, doncs, fer unes polítiques de gestió democràtica que apostin per una tecnologia al servei del bé comú i de les necessitats col·lectives, i que siguin respectuoses amb l'entorn. En aquest sentit, una fórmula d'èxit utilitzada des de fa anys en àmbits molt diversos ha estat la cooperació entre diferents actors amb necessitats compartides, la qual cosa facilita l'obtenció de solucions comunes i reproduïbles. Per exemple, per millorar els processos participatius o per posar a l'abast de tothom les dades generades des del consistori, un ajuntament petit pot participar en el desenvolupament d'un programari que s'adapti a les seves necessitats aprofitant els recursos que una administració més gran inverteix en el desenvolupament del mateix programari. D'aquesta manera es creen unes xarxes que es poden expandir nacionalment i internacionalment, i que són capaces de penetrar en sectors aparentment desconectats: n'és un bon exemple la plataforma digital decidim.org.

Per aquests motius, mantenim el nostre compromís amb les «55 Mesures per a l'empoderament digital», elaborades per diferents entitats del sector, com una aposta més necessària que mai per avançar cap a la sobirania tecnològica:

3.13.1 PROGRAMARI LLIURE

Relació amb la ciutadania

- Garantir que totes les webs i aplicacions oficials funcionen amb sistemes lliures sense cap desavantatge.
- Utilitzar només formats i protocols oberts, amb especificacions públiques i que disposin de bones implementacions lliures.
- No incorporar a les webs oficials serveis de tercers basats en programari privat, o que permetin la recollida de dades per part de qui ofereix el servei. En general, no distribuir programari privat per cap via.
- No acceptar donacions de programari privat per part d'empreses privades, ni tampoc de maquinari que obligui a l'ús de programari privat per a un funcionament correcte. Aquest punt és especialment important en el camp de l'educació.

- Oferir programari que funcioni en la llengua pròpia de la ciutadania. Sistemes traduïts incloent-hi missatges d'error, documentació, diccionaris i sistemes de parla.

Implantació de programari lliure en totes les administracions públiques

- Garantir que tot programari creat amb diners públics sigui alliberat com codi lliure: assegurar que en els nous contractes que se'n publiqui el codi sota llicències lliures. Dissenyar les integracions amb components privatis per tal que siguin temporals i fàcilment substituïbles.
- Establir un pla rigorós de migració a programari lliure de tots els serveis informàtics: migrar progressivament a programari lliure totes les aplicacions d'escriptori i el sistema operatiu dels ordinadors oficials.
- Migrar l'ofimàtica interna a programari lliure, amb els corresponents plans de formació.
- Implantar els serveis essencials en ordinadors als quals els servidors públics tinguin un accés com a mínim telemàtic.
- No adquirir maquinari que no sigui plenament funcional sota nuclis lliures: fer servir, per exemple GNU/Linux.

Cooperació entre administracions i amb les comunitats de programari lliure

- Crear mecanismes de coordinació entre administracions que permetin mancomunar el desenvolupament i desplegament de serveis.
- Prioritzar la participació en projectes ja existents, procurant que les millores realitzades quedin incorporades en el producte original. Respectar les pràctiques i els codis de conducta de les comunitats en què es participa.
- Afavorir la reutilització de solucions mitjançant la correcta documentació i publicitat dels projectes.
- Creació d'un fons sobirà per donar suport al desenvolupament, millora i manteniment de la infraestructura digital oberta existent i finançar projectes innovadors de codi obert.

3.13.2 POLÍTICA DE DADES

Dades obertes per defecte

- Publicar sota llicències lliures i formats reutilitzables tota la informació pública generada o gestionada per la Generalitat (des dels pressupostos fins a l'estat de les carreteres, per exemple).
- Estandarditzar els formats de les dades publicades entre la Generalitat i altres administracions, com els ajuntaments, per tal de facilitar l'anàlisi creuada de les dades.
- Publicar les dades crues generades per a la realització d'estudis finançats amb diners públics, de manera que es puguin comprovar els estudis o fer-ne de derivats.
- Promoure la reutilització d'aquestes dades mitjançant una publicitat activa, una bona accessibilitat al web on es publiquin i l'especificació de les llicències.

Privacitat de les dades de caràcter personal

- Administrar les dades de caràcter personal únicament dins de l'administració i seguint estrictes criteris de seguretat, garantint els mitjans tècnics i els coneixements per gestionar-les sense dependre de tercers.
- Limitar la recollida de dades de caràcter personal a aquells casos en què prèviament s'han establert les finalitats concretes per a què s'utilitzaran, a fi de minimitzar la quantitat de dades personals que es recullen.
- Implantar mecanismes per oferir un màxim de serveis per conèixer, corregir o esborrar dades personals dels sistemes de l'administració, i no només el mínim legal que exigeix el RGPD.

3.13.3 DEMOCRATITZACIÓ DE LA TECNOLOGIA

- Posar en marxa programes de formació i capacitació digital per a la ciutadania que fomentin l'esperit crític respecte de la dependència tecnològica, així com reforçar els que ja hi ha.
- Promoure espais i mecanismes de connexió i ús digital que ofereixin eines i recursos de manera gratuïta, així com dotar de recursos als existents (biblioteques, centres cívics o telecentres).
- Oferir programes pedagògics en coordinació amb centres educatius de diferents nivells que permetin abordar com treballar la tecnologia digital de manera inclusiva i respectuosa amb la ciutadania, introduint-hi la perspectiva de gènere.
- Oferir formació en tecnologia digital (inicial i avançada) i en temàtiques d'innovació tecnològica a col·lectius amb risc d'exclusió social per motius socioeconòmics, en coordinació amb els serveis socials públics.
- Garantir que el personal de l'administració podrà acompanyar a la ciutadania en la seva interacció digital amb l'administració a partir de programes de formació interna.
- Garantir l'accessibilitat a persones amb discapacitats. Cal que els formats de representació d'informació compleixin els estàndards i recomanacions quant a la representació d'informació per a persones amb capacitats diverses.
- Garantir que models i algorismes, especialment en el context de l'aprenentatge automàtic, no introdueixen un biaix, com ara de sexe, raça, religió o orientació sexual, que perjudiqui les persones.
- Afavorir el desenvolupament i proveïment informàtic des d'organitzacions democràtiques dirigides per les persones i entitats usuàries, com les cooperatives –de consum, de serveis o integrals–, les associacions o les federacions. Fomentar la cooperació i les iniciatives mancomunades en el desenvolupament.
- No establir convenis amb corporacions que facin males pràctiques oligopolístiques i creïn dependència tecnològica, promoure alternatives per fomentar un ecosistema divers i cooperatiu de desenvolupament de tecnologies lliures i ètiques.
- Crear els mecanismes per facilitar la participació de la ciutadania en la presa de decisions sobre polítiques de desenvolupament i implementació de tecnologia digital en el sector públic.
- Reclamar la incorporació del català als productes de les grans empreses tecnològiques que encara no l'ofereixen i que sigui l'opció per defecte pels nous usuaris localitzats a Catalunya.

3.13.4 COMPRA PÚBLICA DE DISPOSITIUS ELECTRÒNICS I CIRCULARITAT

- Promoció de l'economia social i solidària i de la reducció de l'impacte mediambiental.
- Respecte als drets laborals de les persones treballadores involucrades en la fabricació, manteniment, recollida i reciclatge de dispositius electrònics.
- Compra pública responsable que respecti els drets laborals en la producció de béns electrònics.
- Traçabilitat en origen dels dispositius per assegurar-ne la circularitat: reparació, renovació i reutilització, així com garantir-ne el reciclatge final i la transparència en les dades sobre tots aquests processos.
- Compromís de donació dels dispositius a entitats socials i biblioteques de les coses al final del seu ús per allargar-ne la vida útil i crear beneficis socials amb la reutilització.
- Compra pública amb extensió de garantia que inclogui reparació i manteniment durant tot el període d'utilització, per allargar la vida útil dels dispositius.
- Promoció del coneixement en les entitats públiques i els centres educatius (escoles, universitats) sobre manteniment i reparació dels dispositius.

3.13.5 ESTÀNDARDS LLIURES

- Assegurar la interoperativitat: utilitzar formats oberts de fitxers com a eina per garantir l'accés a la informació sense obstacles i la bona interacció amb i entre els sistemes públics. A més a més, els estàndards que s'utilitzin han de tenir implementacions obertes que funcionin en una àmplia varietat de dispositius o programari, incloent-hi sempre una opció de programari lliure.
- Un dels requisits a l'hora de comprar aparells tecnològics ha de ser que aquests utilitzin estàndards lliures per dur a terme la seva funció. D'aquesta manera s'eliminen les dependències d'un sol fabricant.
- Crear una producció digital que utilitzi llicències «copyleft» i Creative Commons que facilitin la reutilització de les obres artístiques i produccions dels creadors locals finançades amb fons públics com a eines de cultura lliure.
- Establir polítiques actives d'ús d'estàndards oberts i de migració a programari lliure després d'elaborar una llista d'aplicacions homologades per a cada ús i funcionalitat requerides pel sector públic. Habilitar estratègies de reutilització, col·laboració i compartició d'esforços amb altres entitats públiques del món.

3.13.6 INFRAESTRUCTURA DE TELECOMUNICACIONS

Consolidació d'un ecosistema d'infraestructura col·laborativa i oberta de tecnologies lliures

- Proporcionar a la ciutadania i a la societat en general un accés real a una oferta assequible i variada de serveis de telecomunicacions de la màxima qualitat, capacitat i neutralitat.
- Promoure el desplegament de nova infraestructura amb la màxima agilitat i eficiència possibles, estimulant i

maximitzant l'eficiència de qualsevol classe d'inversió, alhora que se n'asseguri la sostenibilitat d'acord amb l'ús que se'n fa i se'n minimitzi el cost a l'administració pública i també al ciutadà i a la societat en general.

- Afavorir les xarxes comunals i obertes incidint en la necessitat d'avaluació de l'impacte social i territorial dels desplegaments.

Desplegament de noves infraestructures per a serveis de comunicacions

- Impulsar el desplegament d'infraestructures d'accés (fix i mòbil, existent o nova com 5G) a través d'una xarxa compartida pels diferents operadors.
- Facilitar la compartició d'infraestructura pública: implantació d'antenes o pas de cablejat en edificis i infraestructures públiques.
- Facilitar el desplegament de mitjans i infraestructures de comunicació comunitaris: proveint de llicències d'emissió o operació; mitjançant l'assignació d'espectre i compartició d'infraestructures d'iniciativa pública (espai per a torres i conductes en infraestructures públiques) i amb l'exempció de taxes per a aquests desplegaments.
- Promoció en l'àmbit nacional i europeu de la reserva d'espectre d'accés lliure i universal per a ús no comercial, mantenint i ampliant les bandes d'espectre no llicenciades per a wifi i Internet de les coses, bandes de freqüències per a ràdio i televisió comunitàries, així com mecanismes automàtics d'accés a espectre assignat no utilitzat (entorn rural) com a ús secundari, accés dinàmic.
- Reclamar l'aplicació del principi de subsidiarietat sobre les competències en espectre radioelèctric (cogestió, delegació, monitoratge, arbitratge) a Catalunya.

Contractació de serveis de telecomunicacions

- Contractar serveis a companyies de telecomunicacions que no discriminin el trànsit, el filtrin o l'interrompin, com en el cas del referèndum d'autodeterminació de l'1 d'octubre de 2017.

Internet de les coses

- Promoure xarxes d'Internet de les coses oberta, lliure, neutral i interoperable.

4. INDEPENDÈNCIA PER CANVIAR-HO TOT

PROGRAMA ELECTORAL ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA 2024

4.1 INTRODUCCIÓ

El poble català, com tots els pobles del món, té dret a l'autodeterminació i a exercir la plena sobirania de totes i cadascuna de les seves llibertats. Per això, la República és un dret inherent del nostre poble íntimament lligat a la conquesta de drets socials, civils i polítics per a tothom.

La República que defensem és l'única eina capaç de superar l'actual model econòmic i social que trinxia la nostra terra i ens explota. Una República, per i de la seva gent, que superi el Règim del 78 assentat sobre la dictadura franquista. Un règim que protegeix els interessos de l'IBEX 35, la monarquia, i la unitat d'Espanya amb repressió i guerra bruta. L'ofensiva contra la llengua i la cultura catalanes i de la resta de pobles de l'Estat i la suspensió sistemàtica de la democràcia als Països Catalans, quan aquests legislen en favor de la majoria i de més democràcia, estan a l'ordre del dia. Ho hem vist quan des de diferents organismes de l'Estat s'ha suspès la sobirania del Parlament i s'han judicialitzat mesures com la regulació de preus de l'habitatge o la reducció de les emissions. I ho vam veure també l'1-O on la policia va apallissar a centenars de ciutadans que defensaven pacíficament les urnes i també amb la persecució policial, judicial i mediàtica del govern de l'1-O, dels dirigents independentistes i de centenars de catalans i catalanes que es van manifestar abans durant i després contra la repressió i a favor de la independència del nostre poble.

Per tant, la independència no sols és un dret del nostre poble sinó una necessitat per exercir les nostres llibertats i per poder desplegar la urgent transició ecosocial que ens imposa la crisi crònica social i climàtica que patim. Malauradament, en la legislatura de la majoria independentista i la majoria d'esquerres dins de l'independentisme, lluny d'aprofundir en construir una alternativa política al Règim del 78, Junts i ERC han renunciat a exercir la sobirania del Parlament i aquesta ha quedat supeditada a la governabilitat del Règim i lligada al futur del PSOE. L'oportunitat perduda per desplegar una agenda nacional i social pròpia, ha sigut majúscula, decebedora i sobretot desmobilitzadora. La majoria independentista i d'esquerres hauria d'haver estat un motor per desplegar un programa polític de transformació per millorar les condicions de vida dels i les treballadores, impulsar una transició ecosocialista i posar a l'horitzó l'autodeterminació com l'única via per resoldre el conflicte

entre el nostre poble i l'Estat, amb l'exercici de la sobirania com a mínim a vector comú. Va ser en aquest sentit que la CUP va acordar amb ERC un programa per a la investidura d'Aragonès, acord que va quedar en paper mullat per part del govern d'ERC i Junts durant els primers dies de la legislatura assumint el programa de la patronal de Foment del Treball. Un programa basat en la renúncia a la sobirania i la independència del nostre poble i que ha desplegat l'agenda del negacionisme climàtic dels macroprojectes i macroesdeveniments.

4.2 IMPULSAR UNA AGENDA SOCIAL PRÒPIA CAP A L'AUTODETERMINACIÓ I LA INDEPENDÈNCIA

Per tot això **el nostre compromís amb la independència i la plena sobirania del nostre poble és inqüestionable**. La CUP no es resignarà a desplegar un programa que no prioritzi una agenda social i independentista per fer front als reptes que tenim com a poble. Ni es resignarà a les imposicions de l'Estat -mitjançant la repressió i la guerra bruta- ni a les pressions de la patronal. I és que som conscients que l'autodeterminació i la independència del nostre poble no s'esdevindrà a través del pacte amb un Règim que ha demostrat sobradament la seva perversió i demofòbia, perseguint el moviment independentista arribant a acusar-lo de terrorisme, sinó que serà a través de la desobediència civil i la mobilització popular, amb unes institucions alineades amb aquesta estratègia, les que podran alliberar-nos del Règim i assolir una República socialista, feminista, antiracista i ecologista.

En aquest sentit, **la CUP treballarem des de tots els fronts per generar les condicions per assolir la Ruptura amb l'Estat necessària per a autodeterminar-nos i desplegar un programa de transformació ecosocialista que posi al centre les necessitats dels i les treballadores**. Ho farem al Parlament de Catalunya, als ajuntaments, però també als carrers, barris, viles i ciutats d'arreu dels Països Catalans. Cal que com a poble ens preparem i generem un contrapoder popular que pugui confrontar més i millor el Règim i el seu model de país que ens oprimeix i ens precaritzava.

Treballarem per a **la recuperació d'una agenda social i nacional pròpia** no subjecte a les negociacions amb Madrid, que defensi els interessos del nostre poble davant les polítiques antisocials i antidemocràtiques de l'Estat espanyol. Per fer-ho possible serà imprescindible la desobediència del govern de la Generalitat amplificant el bloc polític amb el màxim de forces que acceptin la doble ruptura: amb la monarquia, i pel dret a l'autodeterminació i la república dels Països Catalans; i per una Nova Economia Catalana que reparteixi la riquesa, planifiqui l'economia i reforci i amplii drets perquè la crisi no la tornem a pagar la classe treballadora. Caldrà, doncs, una combinació simbiòtica entre desobediència institucional, lluita al carrer i poder popular. Aquests actes de sobirania institucional i popular que cobreixin necessitats bàsiques i elementals formen part de la proposta política ja exposada, però els podríem concretar en:

- **Fer front a l'emergència climàtica** amb l'impuls d'una transició ecosocial que posi les necessitats del poble treballador català i el planeta al centre
- Construir una **Nova Economia Catalana** que prioritzi sectors estratègics com l'energètic, el primari i l'industrial; millorant les condicions laborals del conjunt de la població i repartint el treball per tal que treballem menys i ho fem totes amb mesures com la Renda Bàsica Universal
- Defensar el **dret a l'habitatge** prohibint la participació dels Mossos d'Esquadra als desnonaments, regulant el lloguer i mobilitzant els més de 400.000 habitatges d'ús no residencial.
- **Defensant els serveis públics** contra la seva progressiva privatització augmentant els recursos per tal que siguin 100% públics, universals i gratuïts.
- **Lluitant perquè els drets siguin de tots**, i no privilegis d'uns pocs, com a millor forma d'erradicar l'onada

reaccionària que amenaça les conquestes dels moviments feministes, d'alliberament sexual i de gènere o antiracistes.

Aquests actes de sobirania han de poder trencar, en els actuals moments de crisi, els blocs unionistes i independentistes per convertir l'independentisme en una lluita de classes contra el Règim del 78, i en conseqüència, conformar les condicions òptimes per a la insurrecció democràtica.

La generació d'aquestes condicions òptimes per a la ruptura amb l'Estat requerirà d'una estratègia per **internacionalitzar el conflicte** davant la repressió i demofòbia que patim. Tanmateix, sabem que les lògiques de les **institucions internacionals estan subjectes a les relacions de poder i al manteniment de l'estatu quo, i és per això que tenim clar que les institucions internacionals no actuaran regint-se per la defensa dels drets, sinó que se les haurà d'obligar a fer-ho davant unes condicions que facin inviable la seva manca de posicionament.**

Sens dubte, la **mobilització sostinguda** serà l'element central a l'hora de forçar les institucions internacionals, però cal també fer un treball de fons previ per difondre la causa independentista i aconseguir el màxim de complicitats i suports.

En aquest àmbit, plantegem enfortir, per una banda, les relacions amb les organitzacions d'esquerres i els pobles de la resta de l'Estat espanyol, assumint que el conflicte nacional català debilita el règim i enforteix, per tant, la posició de les classes populars de tot l'Estat. Per altra banda, enfortirem les relacions amb les organitzacions d'esquerres de la resta d'Europa per tal de teixir una proposta política de l'esquerra rupturista contra els dictats del capital de la Unió Europea, amb l'objectiu d'establir les bases per una Europa dels Pobles Lliures basada en relacions de solidaritat i reciprocitat. Paral·lelament, treballarem per aconseguir els suports de governs i partits polítics amb pes institucional d'arreu del món i reforçar les relacions bilaterals a partir de la defensa de la lluita internacionalista, antiimperialista i amb la solidaritat entre els pobles. Per fer-ho crearem una Oficina Internacional que treballi per assolir aquests objectius.

4.2.1 REIMPULSAR EL MOVIMENT POPULAR I LA MOBILITZACIÓ SOCIAL

Cal reconstruir un moviment popular per la independència dels Països Catalans amb l'objectiu que sigui més gran, més ampli, més determinat i independent de les institucions i partits polítics. Que vagi des del sindicalisme a l'ecologisme, del feminisme a l'antiracisme i que constitueixi el projecte independentista sobre els pilars de més democràcia, més justícia social i el ferm compromís antifeixista i internacionalista. Un moviment amb capacitat de sostenir els embats antidemocràtics de l'Estat. En aquest sentit, la CUP es compromet a treballar per:

- **Un municipalisme compromès amb l'alliberament social i nacional.** Els municipis són les institucions més properes a la ciutadania, les que per lògica de subsidiarietat han estat garants de drets i de serveis públics. Entenem el municipalisme com l'articulació del moviment popular, amb unes estructures participatives que actuen conjuntament amb les institucions municipals. Des d'aquesta perspectiva, el municipalisme és la pedra angular de l'arquitectura política que volem construir i que fa dècades que dissenyem i duem a terme.
- **Un municipalisme que permeti la descentralització del poder;** sustentat en les dinàmiques democràtiques, populars i participatives; que no es regeixi des de la lògica del nepotisme i el capitalisme de relacions de proximitat; guiat per la realització de polítiques públiques al servei de les necessitats de les comunitats, encara que hagi de suposar no garantir els interessos de les corporacions; que pugui regular cercles econòmics autocentrats; i que entengui el territori com a part del desenvolupament social i econòmic dels pobles.

- Per fer-ho realitat impulsarem l'**Assemblea de Càrrecs Electes dels Països Catalans** que ha d'esdevenir l'instrument que ens permeti respondre conjuntament a totes les ingerències de l'Estat i, alhora, expressar i donar veu a les nostres propostes polítiques més transformadores.

4.2.2 ON HI HA LLUITA HI HA REPRESSIÓ, ON HI HA REPRESSIÓ HI HA D'HAVER ORGANITZACIÓ I SOLIDARITAT

La repressió contra els moviments transformadors no és un accident, un error del sistema, i encara menys un error del moviment en plantejar el tipus d'accions. Al contrari, es tracta d'un fet estructural, connatural amb les dinàmiques polítiques i jurídiques dels Estats espanyol i francès. N'hi ha hagut, n'hi ha i n'hi haurà inevitablement. Per això, si aspirem a triomfar en l'embat obert l'1-O contra el règim cal assumir que l'actual situació política, tot i l'avenç que ha suposat la Llei d'amnistia, no trobarà un desllorigador en els pròxims anys i, per tant, les dinàmiques repressives continuaran sent presents en l'esdevenir polític del nostre poble. En conseqüència, es necessitarà un reforç en el treball i la lluita antirepressiva enfortint les estructures i eines antirepressives que esdevinguin referents per als moviments populars i que siguin accessibles al conjunt del poble treballador català. En base això la CUP ens conjurem a treballar per:

- **Aplicar l'actual Llei d'amnistia al màxim de represaliades:** l'amnistia no pot ser una excepció per unes poques ni pot respondre als interessos de la judicatura del Règim. Per aquest motiu la CUP proposem la creació de l'observatori d'aplicació de la Llei d'amnistia, aprovat pel Parlament de Catalunya, com a organisme obert al conjunt del poble català que vetlli per una aplicació integral d'aquesta a totes les represaliades.
- Vetllar per fer efectiva retirada de la Generalitat de Catalunya com a acusació particular de tots els casos repressius polítics.
- **Desarticular les Unitats d'Investigació**, que funcionen com a espais de policia política destinada al control dels moviments socials i polítics, i que múltiples espais populars han patit en la darrera legislatura amb el descobriment de diversos casos d'infiltracions de cossos policials.
- Continuar treballant en l'articulació d'un **Moviment de Solidaritat Antirepressiva** al voltant d'aquestes reivindicacions polítiques que permeti l'activació de la solidaritat popular envers les represaliades

4.3 INTERNACIONALISME

L'impuls i l'articulació d'una República sobirana són impossibles en el context d'una societat internacional dominada per estructures supraestats fortament militaritzades, no democràtiques i sotmeses al domini i les polítiques dels grans poders econòmics i financers transnacionals.

Apostem per la construcció d'unes noves relacions internacionals basades en la pau, la solidaritat, la fraternitat i el respecte a l'autodeterminació i la sobirania dels pobles com a única forma de bastir aquestes relacions. Aquests són els principis que han de guiar la construcció de noves institucions internacionals que puguin constituir una alternativa a les vigents.

Rebutgem formar part de la Unió Europea, l'Euro, l'OTAN i l'Euroexèrcit. Volem promoure el tancament de totes les bases militars i la construcció d'una societat que potencii la cultura de la pau, la cooperació i la solidaritat internacionalista.

Treballem per enfortir la cooperació entre els pobles que lluiten per la seva dignitat i independència, especialment amb aquells processos que plantegin alternatives socials i econòmiques diferents de les polítiques imperialistes.

No reconeixem una Unió Europea creada i desenvolupada per garantir els privilegis del capital i que no representa els interessos de les classes populars europees. En aquest sentit, ens comprometem a desenvolupar campanyes informatives i de rigor sobre els greus efectes de la UE a casa nostra, incloent-hi la negació de drets socials, laborals i econòmics bàsics.

Seguirem denunciant els grans acords de lliure comerç entre Nord Amèrica i Europa que són concrecions del model imperial transatlàntic que pretén enfrontar les classes treballadores dels diferents blocs econòmics dominants del món i que constitueix un atac a la democràcia i a la sobirania dels pobles a causa de l'obertura definitiva dels serveis públics a la inversió privada. Constitueixen, doncs, un atac sense precedents a la sanitat pública, la sobirania energètica i alimentària, el medi ambient i els pocs controls existents sobre els serveis financers.

Donarem suport a polítiques de cooperació i solidaritat sempre que vagin encaminades a denunciar les injustes polítiques econòmiques, socials i nacionals que pateixen els pobles d'origen i, alhora, a enfortir el moviment popular que des d'aquests països combaten aquestes mateixes injustícies o, en el cas de les repúbliques que responen a projectes populars emancipadors, a defensar les polítiques que duguin a terme per contribuir a construir unes relacions internacionals més sòlides basades en l'autodeterminació i la sobirania dels pobles. Promourem processos participatius reals i vinculants entre institucions, consells de solidaritat i moviments socials amb l'objectiu de definir les estratègies, els països i els sectors prioritaris en matèria de cooperació i solidaritat.

Potenciarem la sensibilització i l'educació per a la solidaritat a les escoles, universitats i centres de treball, especialment si depenen del sector públic. Impulsarem processos d'agermanament entre institucions. Enfortirem els vincles d'enllaç entre els diferents actors i establim una cooperació horitzontal entre iguals i sense intermediaris.

Impulsarem les campanyes de boicot que, des del moviment popular i de solidaritat, es duen a terme contra les empreses transnacionals (ETN) i els estats que violen els drets humans. Exigirem el compliment de clàusules democràtiques i de transparència en les relacions comercials. Treballarem per a l'abolició del deute extern i reivindicarem el deute ecològic, social i històric del nord respecte al sud. Impulsarem auditories sobre el deute que siguin reconegudes per la comunitat internacional i integrarem aquesta reivindicació en les campanyes contra el pagament del deute imposat per la Troica a casa nostra. Treballarem per a la desmilitarització, la desnuclearització i la protecció mediambiental de la Mediterrània, entenent que aquest pot ser un marc geoestratègic i geogràfic on ens hem de centrar, i establim relacions de solidaritat amb els pobles de la riba sud i nord de la Mediterrània. Promourem la desvinculació de l'empresa privada dels moviments de solidaritat i de cooperació. Denunciarem la vulneració dels drets humans que pateixen les dones a escala internacional des d'una visió feminista i internacionalista.

Proposem:

- **Recuperar el patrimoni militar.** Fer totes les accions necessàries davant del Ministeri de Defensa i de l'Institut d'Habitatge, Infraestructura i Equipament de Defensa per reclamar el traspàs a la Generalitat de Catalunya o als ens locals que correspongui, i mitjançant els instruments jurídics pertinents, el patrimoni militar –terrenys o de tipus immobiliari que es trobi en desús– per destinar-lo a usos públics de caràcter civil.
- **Prohibir els actes d'exaltació militar.** Prohibir, en un exercici de coherència amb els valors de la pau, els actes d'exaltació militar i de legitimació de la violència i de les armes, i no permetre les desfilades militars i altres actes d'aquest tipus en cap espai.
- **Prohibir les maniobres militars en espais no estrictament militars.** Promoure que la Generalitat de Cata-

lunya i també els ens locals, en exercici de llurs atribucions i competències, prohibeixen les maniobres militars –les que es vulguin fer en espais no estrictament militars– inclosos els espais naturals d’arreu del territori, estiguin o no protegits per llei.

- **No autoritzar la participació d’avions de combat en exhibicions aèries o de vaixells de guerra en ports o salons nàutics.** No autoritzar la participació i la presència d’avions de combat en exhibicions aèries, com la Festa al Cel, en qualsevol municipi on se celebrin, ni de vaixells de guerra en els ports o en salons o certàmens nàutics dels municipis catalans.
- **Prohibir la presència de l’exèrcit en qualsevol espai educatiu, de formació o de lleure.** Emprendre totes les accions necessàries per evitar la presència de l’exèrcit en qualsevol centre educatiu i de formació i evitar també que sigui present en espais, fires o salons educatius, de formació o de lleure.
- **Prohibir la presència de cossos policials amb armes en qualsevol espai educatiu, de formació o de lleure.** Emprendre totes les accions necessàries per evitar la presència amb armes dels diversos cossos policials –Mossos d’Esquadra, policia local, policia estatal– als recintes i a les aules d’escoles, instituts, universitats, centres formatius o espais de lleure i en les proximitats d’aquests recintes. Així mateix, elaborar un pla de formacions, tallers i orientacions de seguretat viària o seguretat a les xarxes que estigui desenvolupat per professionals amb acreditació i expertesa en l’àmbit educatiu i en cap cas per integrants de cossos armats.
- **No concedir ajuts públics a la indústria militar.** Impedir els ajuts i no promoure activitats des de la Generalitat de Catalunya ni de cap altra administració pública a la indústria militar a Catalunya, inclòs el suport a la recerca i el desenvolupament que estiguin explícitament orientats al creixement de la indústria militar i armamentística.
- **Banca ètica contra banca armada.** Establir criteris i aplicar mesures de selecció que permetin evitar que les entitats bancàries implicades en el finançament de la indústria armamentística siguin proveïdores de serveis a l’administració pública. I en paral·lel introduir progressivament entitats proveïdores que formin
- **Potenciar la promoció de la cultura de la pau i la desmilitarització.** Promoure la presentació i l’aprovació d’acords, resolucions o mocions als diversos ens públics –diputacions, consells comarcals, ajuntaments, etcètera– que incloguin els aspectes anteriorment enumerats.
- Exigir el compliment dels acords aprovats pel Parlament de Catalunya sobre la desmilitarització de Catalunya. Exigir al Govern de la Generalitat de Catalunya la implementació dels acords de la Moció 55/ XI, sobre la desmilitarització de Catalunya, moció aprovada pel Parlament de Catalunya el 14 de juliol de 2016, així com el compliment dels acords de la Proposta de Resolució (PR) Per la construcció de la cultura de la pau i la desmilitarització que el Parlament de Catalunya va aprovar el 18 de setembre de 2020

No podem obviar, però, que actualment ens trobem en un context d’escalada militar i creixement dels conflictes internacionals. Aquests troben la seva arrel en un model capitalista que en la cerca infinita de noves formes d’obtenir benefici ens aboca a situacions límit. Així, entenem que l’augment del cost i l’escassetat de les matèries primeres i estratègiques, l’augment dels preus dels combustibles i del transport de mercaderies, la baixada mundial del comerç –amb una especial afectació a Alemanya i a la UE–, i les tensions sobre la taxa de benefici del capital, fan que el capitalisme es trobi en una fase molt violenta, amb una tendència global a augmentar la precarització de la classe treballadora, a refermar i ampliar l’imperialisme i el neocolonialisme, a incrementar l’extractivisme, la destrucció del planeta i el conflicte climàtic, i a fomentar el feixisme com a cultura política hegemònica i com a forma d’organitzar i de governar la societat, promovent també la privatització dels recursos i serveis públics, en una batalla global contra els drets laborals, la millora dels salaris i la garantia pública de recursos bàsics i de drets fonamentals com l’habitatge o l’alimentació.

Aquesta situació i aquestes tendències es donen en un context geopolític multipolar, amb una competència creixent entre potències hegemòniques pel control de territoris, recursos i vies de transport. L'aliança entre Xina i Rússia, una de les més temudes pels USA, fa que aquesta competència entri en una fase bèl·lica, promoguda i liderada pels USA, seguits per una UE plegada als interessos atlantistes, amb una creixent militarització de l'economia, en la que la indústria de la guerra i de la tecnologia militar tenen un pes en continuat augment, agreujant el canvi climàtic i en detriment de les necessitats bàsiques de la població mundial. Aquesta militarització, i l'ús de les seves tecnologies aplicades també al control social i la repressió, contribueix a potenciar el feixisme com a cultura social i política en expansió.

La despesa militar mundial n'és el símptoma més evident: l'any passat aquesta superava els nivells de la Guerra Freda arribant als 2,24 bilions de dòlars segons l'Institut Internacional d'Estudis per a la Pau d'Estocolm. Una part important d'aquesta despesa és responsabilitat dels països europeus, 345.000 milions de dòlars. L'Estat espanyol ha participat en aquesta deriva militarista amb un increment de 57.000 milions d'euros de la despesa militar. El govern de Pedro Sánchez no ha amagat la seva voluntat d'apostar per la despesa militar, la industrialització militar i el suport incondicional a l'OTAN.

La guerra i la inestabilitat a l'est d'Europa i a l'Orient Mitjà generen una major pressió geoestratègica sobre el sud-oest europeu, convertint-lo en una zona amb majors expectatives d'estabilitat i control. El control de fronteres i migracions, la militarització i l'augment d'infraestructures energètiques i estratègiques, atorguen a aquesta regió i, per tant, als Països Catalans, un major pes geopolític.

El genocidi del poble palestí per part d'Israel deixa la porta oberta a la possible expansió del conflicte en la regió és l'exemple més cruent d'un seguit de conflictes com els d'Ucraïna, el Pacífic, Àfrica, la Mediterrània i Amèrica central i del sud, on es juga també aquesta batalla del capitalisme pel control de recursos, territoris i fronteres.

Catalunya té una llarga tradició pacifista i antimilitarista que ha il·luminat els moments més brillants de la seva història: des de la proclama de l'abolició del servei militar obligatori en l'Estatut de Núria de 1931 fins al No a la Guerra de 2003 passant per les campanyes d'insubmissió o les mobilitzacions contra l'OTAN, a la que el país va dir. No en el referèndum del 12 de març de 1986 amb el 53% dels vots. Avui, l'independentisme i el republicanisme en l'escola de Lluís Maria Xirinacs i Arcadi Oliveres són la millor expressió d'aquest combat per la pau. La CUP és l'única força al Parlament de Catalunya que pot defensar sense complexos aquest llegat nacional i popular contra la guerra.

Constatem, doncs, que, actualment, el capitalisme es troba en un procés de militarització i que actua de manera més violenta, pel control de territoris, recursos, vies de transport i poblacions. Això produeix una atlantització de la UE, la qual es militaritza sota el lideratge dels USA i es desplaça cap a un major pes del feixisme. Aquest augment de la violència es fa palès a la Mediterrània que esdevé una regió en conflicte creixent, pel canvi climàtic, com a zona estratègica de transport energètic i de control migratori, accentuat per la guerra colonial a Palestina. Un conflicte que ens serveix com a exemple paradigmàtic de la negació de la sobirania dels pobles. I aquesta lluita per la sobirania és precisament el pal de paller sobre el qual s'ha de vestir la lluita contra l'extractivisme, el canvi climàtic i la crisi alimentària que devasten a les classes més empobrides dels pobles de món.

Proposem

- **Actuació contundent per aturar el genocidi a Palestina**, mitjançant un alto el foc immediat, acollida de refugiats i refugiades palestines; Boicot, Desinversió i Sancions a Israel; i apostar per una resolució diplomàtica del conflicte que ha d'incloure, necessàriament, el reconeixement del dret d'autodeterminació de Palestina
- **Situar els Països Catalans com la potencialitat d'un projecte geopolític i geoestratègic alternatiu**, internacionalista, euromediterrani i no atlantista, en el que construir una societat socialista, feminista i ecologista.

- Enfocar la nostra solidaritat i de la nostra actuació internacional per fer contribuir en:
 - La lluita contra el canvi climàtic i l'extractivisme.
 - La defensa dels drets de les persones migrants.
 - La lluita antifeixista.
 - La solidaritat amb el poble Kurd
 - La defensa arreu dels drets col·lectius dels pobles i de la seva sobirania
 - La defensa dels processos socialistes i antiimperialistes com ara a Cuba o Veneçuela.
 - Lluita contra l'OTAN i l'atlantisme
 - La lluita contra les guerres imperialistes i neocolonials
 - La defensa del socialisme, del feminisme i de l'ecologisme a escala global, participant en la construcció d'aliances internacionalistes i de lluites compartides per aquests objectius.
- En política exterior: pau, neutralitat activa i no-alineament:
 - La Generalitat ha de fomentar la pau i el desarmament global tal com va aprovar la Llei de Foment de la Pau aprovada el 2003.
 - La Generalitat ha de pronunciar-se per l'alto el foc en les guerres en curs i contra el genocidi del poble palestí.
 - La Generalitat ha de seguir una política republicana en l'àmbit internacional: independent de blocs guerriers, a favor de la distensió i en pro de l'autodeterminació de tots els pobles.
 - La Generalitat s'ha d'adherir a la Campanya Internacional per a l'Abolició de les Armes Nuclears (ICAN en les sigles en anglès).

4.4 DRETS DELS CATALANS I CATALANES A L'EXTERIOR

Actualment, uns 400.000 catalans resideixen fora del nostre territori, xifra que es preveu que segueixi augmentant durant els pròxims anys. Les dificultats per al sosteniment de la vida al nostre país fan que moltes persones hagin de marxar a l'exterior, sigui per buscar feina - o per buscar-ne una en millors condicions- o per accedir a drets que no tenim garantits a casa nostra, més enllà d'aquelles persones que decideixen lliurement desenvolupar el seu projecte de vida fora per altres qüestions. Aquesta mobilitat dels recursos humans és utilitzada per part del capitalisme a fi de respondre a les seves prioritats econòmiques i geogràfiques, fet que converteix l'emigració precària en una característica estructural del sistema.

A fi de garantir plenament els drets socials i democràtics dels catalans i catalanes que viuen a l'exterior, en la màxima igualtat de condicions possible respecte els residents al nostre territori, proposem les mesures següents:

- Desenvolupar una política exterior activa que presenti la institucionalitat pròpia de Catalunya arreu i fomenti la cooperació internacional i els valors de la pau i l'antiimperialisme.
- Organitzar una xarxa civil de ciutadania catalana, que no estigui pagada pel govern i que treballi en contacte directe amb la Conselleria d'Exteriors, per tal de garantir que aquesta no es pugui desmantellar en un futur dependent exclusivament del funcionament de les delegacions.
- Aprovar una llei electoral catalana que faciliti l'exercici del dret de vot des de l'exterior ampliant el que fixa la vigent Llei del règim electoral general i que inclogui la creació d'una circumscripció electoral específica per als catalans de l'exterior.
- Desenvolupar la Llei de la comunitat catalana de l'exterior aprovada el maig de 2017 i de la qual cal desplegar el contingut en matèries socials, culturals, de suport a les persones que desitgen emigrar i de participació democràtica.
- Adoptar una Carta de Drets Socials i Culturals de l'Emigració catalana que permeti la plenitud de drets en els àmbits sanitari, educatiu –que garanteixi l'ensenyament de la llengua catalana a l'exterior en tots els nivells educatiu–, de protecció social i d'accés als mitjans audiovisuals catalans.
- Donar suport a totes les iniciatives des de l'exterior encaminades a la solidaritat amb el dret a l'autodeterminació, així com a fomentar la participació de les catalanes de l'exterior en futurs processos de ruptura.
- Donem suport a una Llei del Retorn que contempli tant el vessant de la repatriació del talent, així com el de suport a les persones en situacions de precarietat als seus països de residència.

defensemlaterra.cat